

PIENO TYRIMAI

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ

2021

METINIS PRANEŠIMAS

2022 m. kovo 25 d. Nr. 45F-99

TURINYS

VALDYBOS PIRMININKO KREIPIMASIS	3
1. BENDROJI INFORMACIJA	4
1.1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas metinis pranešimas	4
1.2. Bendrovė ir jos kontaktiniai duomenys	4
1.3. Bendrovės valdymas ir darbuotojai	4
1.4. Bendrovės darbuotojų atlygio politika	7
1.5. Dividendų politika	11
2. VEIKLA, VEIKLOS APLINKA IR RIZIKŲ VALDYMAS	11
2.1. Pagrindiniai istoriniai veiklos faktai	11
2.2. Veiklos apibūdinimas	13
2.3. Paslaugų užsakovai ir rinkos apžvalga	15
2.4. Rizikos valdymas	20
3. 2020 M. FINANSINIAI IR VEIKLOS REZULTATAI, JŲ ATITIKTIS BENDROVĖS VEIKLOS TIKSLAMS	21
3.1. Turto ir nuosavo kapitalo (pagrindinių balanso straipsnių) pokyčiai	21
3.2. Investicijos per ataskaitinį laikotarpį, planuojami investicijų projektai	22
3.2. Pagrindiniai finansiniai veiklos rodikliai	22
3.3. Pagrindiniai pardavimų rodikliai	24
3.4. Atliktų tyrimų ir kitų paslaugų apimtys	25
3.5. Pardavimo pajamų kitimas ir struktūra	30
3.6. Sąnaudų kitimas ir struktūra	32
3.7. Veiklos strategijos tikslų įgyvendinimas	33
4. TVARUS VYSTYMASIS	34
5. VEIKLOS PLANAI	45
5.1. Misija, vizija, vertybės, strateginės kryptys ir tikslai	45
5.2. Planuojami veiklos rodikliai	48
6. INFORMACIJA APIE SKAIDRUMO GAIRIŲ NUOSTATŲ LAIKYMAŠI	50
6.1. Informacijos atskleidimas	50
6.2. Metinio pranešimo turinys	51
6.3. Apskaitos tvarkymas ir finansinių ataskaitų rinkiniai	51
6.4. Metinių pranešimų ir finansinių ataskaitų rinkinių pateikimas	51
6.5. Informacija apie metinių finansinių ataskaitų auditą, auditoriaus išvada	51
7. SVARBIAUSI ĮVYKIAI PO FINANSINIŲ METŲ PABAIGOS IKI ATASKAITŲ SUDARYMO	52

VALDYBOS PIRMININKO KREIPIMASIS

Mieli kolegos,

Šiandien noriu pasidžiaugti UAB "Pieno tyrimai" veiklos rezultatais. Bendrovės valdyba aktyviai dalyvauja ir asmeninėmis kompetencijomis prisideda kuriant bendrovės strategiją, kuri puikiai įvertinta Valdymo koordinavimo centro. Aktyvi strategijos įgyvendinimo priežiūra prisideda prie bendrovės veiklos rezultatų, kurie taip pat džiugina ne tik valdybą, bet ir atliepia į bendrovės klientų ir akcininko keliamus lūkesčius.

Kryptingai dirbama įmonės veiklos efektyvumui didinti – vykdomi struktūriniai, darbo organizavimo ir technologiniai pertvarkymai, kurie bus tęsiami ir ateinančiais metais. Veiklos efektyvumas nėra vienintelis bendrovės veiklos prioritetas – šiais metais ypač didelis dėmesys bus skiriamas veiklos tvarumui ne tik skiriant papildomą dėmesį žaliajam kursui, bet ir visoms suinteresuotoms šalims, kai klientų, akcininko, darbuotojų ir visos visuomenės poreikių ir lūkesčių derinimas kurs vertę, lems bendrovės veiklos tęstinumą, didins kokybę ir atsakomybę.

Bendrovės vadovybė sėkmingai tvarkosi su kasdieniais veiklos iššūkiais ir galima konstatuoti, kad bendrovės veikla stabili, todėl valdyba priimamais sprendimais ketina toliau siekti, kad bendrovė žaliavinio pieno sektoriuje užimtų inovacijų ir kokybės standartų lyderio pozicijas, papildomomis paslaugomis kurdama vertę visiems pieno sektoriaus dalyviams, akcininkui ir visuomenei.

Valdybos pirmininkas

Andrius Burlėga

1. BENDROJI INFORMACIJA.

1.1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas metinis pranešimas.

Metinis pranešimas parengtas už laikotarpį nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d. Visi duomenys pateikti 2021 m. gruodžio 31 d. būklei, jeigu nenurodyta kitaip.

Šiame pranešime UAB „Pieno tyrimai“ toliau gali būti vadinama Bendrove.

1.2. Bendrovė ir jos kontaktiniai duomenys.

Bendrovės pavadinimas	UAB „Pieno tyrimai“
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Įstatinis kapitalas	3 784 731 Eur
Akcininko teises ir pareigas įgyvendina	Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija
Juridinio asmens kodas	233816290
PVM mokėtojo kodas	LT338162917
Juridinių asmenų registro tvarkytojas	Valstybės įmonė Registrų centras
Buveinės adresas	Radvilų Dvaro g.31, LT- 48331 Kaunas
Telefono numeris	8 (37) 361181
Elektroninio pašto adresas	info@pieno-tyrimai.lt
Interneto svetainės adresas	www.pieno-tyrimai.lt

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo 4 str. 3 p. reikalavimais, UAB „Pieno tyrimai“ finansinės atskaitos ir metinis pranešimas parengti taikant tokius pačius reikalavimus kaip ir vidutinėms įmonėms. Bendrovė neatitinka Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo 2 str. 32 d. 9 p. ir 10 p. nuostatų, todėl nėra laikoma viešojo intereso įmone.

Bendrovė filialų ir atstovybių neturi.

1.3. Bendrovės valdymas ir darbuotojai.

Bendrovės valdymo organai yra: visuotinas akcininkų susirinkimas, kolegialus valdymo organas – valdyba, vienasmenis valdymo organas – vadovas (direktorius). Kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba – Bendrovėje nesudaromas. Bendrovės organai privalo veikti Bendrovės ir jos akcininkų naudai, laikytis įstatymų bei kitų teisės aktų, taip pat vadovautis Bendrovės įstatais.

Akcininkas. Aukščiausiasis Bendrovės valdymo organas yra visuotinas akcininkų susirinkimas. Bendrovės akcininkų susirinkimo kompetencija, jo sušaukimo ir sprendimo priėmimo tvarka nesiskiria nuo nurodytųjų Akcinių bendrovių įstatyme. Visuotinis akcininkų susirinkimas neturi teisės pavesti kitiems Bendrovės organams spręsti jo kompetencijai priskirtų klausimų. Bendrovės akcijų savininkė yra Lietuvos Respublika (LR), jai priklauso 100 proc. Bendrovės nematerialių akcijų. Kiekviena visiškai apmokėta akcija akcininkų susirinkime suteikia vieną balsą. Valstybės nuosavybės teise priklausančių akcijų valdytoja yra LR Žemės ūkio ministerija. Kadangi akcijų savininkas yra vienas asmuo, akcininko sprendimai įforminami LR žemės ūkio ministro įsakymais. Bendrovės įstatinis kapitalas – 3 784 731 eurai ir yra padalintas į 3 784 731 paprastąsias vardines akcijas. Vienos akcijos nominali vertė 1 Eur (vienas euras).

Valdyba. Valdybą renka visuotinas akcininkų susirinkimas 4 metų kadencijai iš 4 (keturių) narių. Ne mažiau kaip 2 Bendrovės valdybos nariai turi atitikti Kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkama kolegialią priežiūros ar valdymo organą atrankos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr.631 „Dėl kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės įmonės ar

savivaldybės valdomos bendrovės visuotino akcininkų susirinkimo renkama kolegialių priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo patvirtinimo“ (toliau - Atrankos aprašas), nustatytus nepriklausomumo kriterijus. Bendrovės valdybos darbo tvarką nustato valdybos priimtas jos darbo reglamentas. Valdybos kompetencija, sprendimų priėmimo tvarka, atsakomybė, taip pat jos narių teisės ir pareigos nesiskiria nuo nurodytųjų Akcinių bendrovių įstatyme, Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr.665 „Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), Atrankos paraše ir kituose teisės aktuose, išskyrus, kad valdyba turi teisę priimti be Bendrovės visuotino akcininkų susirinkimo pritarimo Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nurodytus sprendimus. Valdyba visus suplanuotus darbus ir išsikeltus metinius uždavinius įgyvendino. Per metus vyko 10 valdybos posėdžių, kuriuose dalyvavo visi valdybos nariai, nedalyvavusių nebuvo.

LR žemės ūkio ministras 2020 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. 3D-738 „Dėl UAB „Pieno tyrimai“ valdybos sudarymo“ patvirtino Bendrovės valdybą 4 metų kadencijai. UAB „Pieno tyrimai“ valdybą sudaro 4 nariai (įskaitant valdybos pirmininką).

Valdybos sudėtis:

Pareigos valdyboje, vardas, pavardė	Darbovietė, pareigos, kvalifikacija
Valdybos pirmininkas Andrius Burlėga	Žemės ūkio ministerija , kodas 188675190, Gedimino pr. 19, LT-101103 Vilnius, Teisėkūros ir atstovavimo skyriaus vedėjas, turintis teisininko išsilavinimą
Valdybos narė Rūta Pupkaitė - Jurgutienė	Žemės ūkio ministerija , kodas 188675190, Gedimino pr. 19, LT-101103 Vilnius, Biudžeto skyriaus vedėja, turinti finansininkės išsilavinimą
Nepriklausomas valdybos narys Artūras Palekas	VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro , kodas 210086220, Vinco Kudirkos g. 18-1, LT-03105 Vilnius generalinis direktorius, AB „VIAMATIKA“ , kodas 120721845, Granito g. 3, LT-02241 Vilnius, direktorius, socialinių mokslų magistras (verslo strategija)
Nepriklausomas valdybos narys prof. dr. Rolandas Stankevičius	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) , kodas 302536989, A. Mickevičiaus g. 9, LT 44307 Kaunas, Veterinarijos akademija, Gyvūnų mokslų fakulteto dekanas, turintis žemės ūkio mokslų daktaro laipsnį

Valdybos nariai neturi Bendrovės akcijų ir neatlieka Bendrovėje jokių pareigų, išskyrus valdybos nario pareigas.

Bendrovės vadovas – direktorius - yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas, kuris organizuoja Bendrovės veiklą, priima į darbą ir atleidžia darbuotojus, skatina juos ir skiria nuobaudas, veikia Bendrovės vardu ir turi teisę vienašališkai sudaryti sandorius. Bendrovės vadovą renka ir atšaukia bei atleidžia iš pareigų, nustato jo atlyginimą, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina bei skiria nuobaudas Bendrovės valdyba. Bendrovės vadovo kompetencija, teisės, pareigos, atsakomybė, jo rinkimo ir atšaukimo tvarka nesiskiria nuo nurodytųjų Akcinių bendrovių įstatyme, Apraše ir kituose

teisės aktuose. Bendrovės vadovas savo veikloje vadovaujasi įstatymais, kitais teisės aktais, Bendrovės įstatais, visuotino akcininkų susirinkimo sprendimais, valdybos sprendimais ir pareiginiiais nuostatais. Bendrovės vadovas:

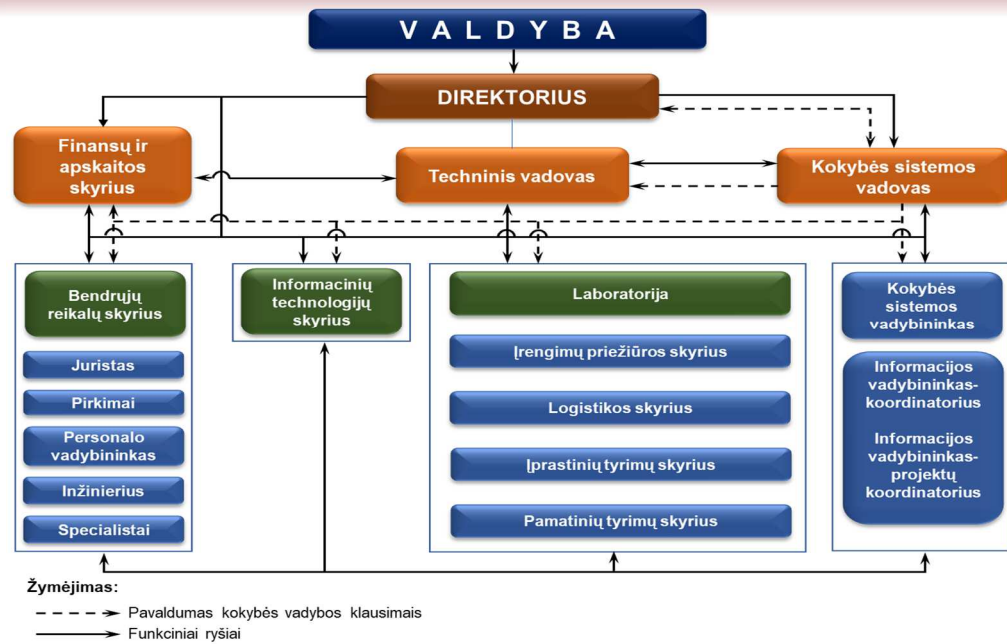
Pareigos	Vardas, pavardė	Kvalifikacija	Dirba šiose pareigose nuo
Direktorė	Laima Urbšienė	Pieno ir pieno produktų technologija, inžinierė technologė, technikos mokslų daktarė	2017-07-25

Direktorė Laima Urbšienė kitų vadovaujamų ir kitų pareigų kituose juridiniuose asmenyse neatlieka.

Bendrovės vadovybė:

Pareigos	Vardas, pavardė	Kvalifikacija	Dirba šiose pareigose nuo
Direktorius pavaduotoja GPT	Danguolė Urbšienė	Chemijos inžinerija, chemikė technologė, agrarinių mokslų daktarė	2019-07-01
Vyr. finansininkė	Asta Urbonienė	Ekonomika ir valdymas, ekonomistė organizatorė	2003-02-20
Kokybės sistemos vadovė	Dalia Riaukienė	Pieno ir pieno produktų technologija, inžinierė technologė, technikos mokslų daktarė	2003-03-31
Laboratorijos vadovas (kartu atlieka techninio vadovo pareigas)	Vygantas Petrauskas	Ž. ū. elektrifikacija ir automatizacija, inžinierius elektrikas, technologijos mokslų daktaras	2003-03-28
Bendrujų reikalų skyriaus vadovas	Dainius Mocevičius	Administracinė teisė, teisės magistras	2022-02-14

Bendrovės organizacinė struktūra sudaryta pagal darbuotojų atliekamas funkcijas. Ji yra tokia: vadovybė, finansų ir apskaitos skyrius, ūkio dalis, informacinių technologijų skyrius, laboratorija, Kokybės sistemos ir informacijos vadybininkai, gyvūnų produktyvumo tyrimų padalinys, kuris apima Aukštaitijos, Dzūkijos, Labanoro, Mažosios Lietuvos, Rytų Lietuvos, Sūduvos, Šiaurės Lietuvos, Vidurio Lietuvos ir Žemaitijos skyrius. Nuo 2022 m. vasario 1 d. Bendrovės organizacinė struktūra buvo patobulinta išskiriant atskirą bendrujų reikalų skyrių, kuris vykdo personalo vadybos, pirkimų organizavimo, tiekimo vykdymo, skolų valdymo ir ūkio dalies funkcijas.

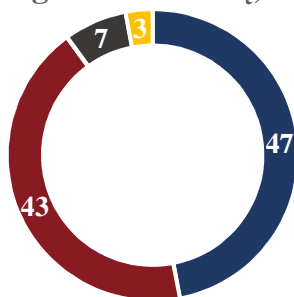
Vidutinio sąrašinio įmonės darbuotojų skaičiaus kitimas:

	Darbuotojai, vnt.	Pokytis (+;-) punkt.	proc.
2019 m.	213	-	-
2020 m.	298	85	39,9
2021 m.	270	-28	-9,4

Nuo 2019 m. liepos 1 d. darbuotojų skaičius padidėjo, nes prijungus UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“, kartu buvo perkelti ir 195 darbuotojai. Ataskaitiniais metais vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius sudarė 270 darbuotojų, kuris, lyginant su 2020 m., sumažėjo 28 darbuotojais (9,4 proc.). Darbuotojų skaičiaus mažėjimą lėmė mažėjančios darbo apimtys dėl vidutinių pieno ūkių skaičiaus ir juose laikomų karvių skaičiaus mažėjimo ir darbo procesų optimizavimo. GPT padalinio skyriuose dėl netolygaus karvių išsibarstymo šalies teritorijoje dalis GPT asistentų dirba nepilnais darbo krūviais. Todėl vis stengiamasi perorganizuoti jų darbą ir aprūpinti juos pilnu darbo krūviu, atsisakant darbuotojų, kuriems nėra galimybių suteikti papildomų tiriamųjų bandų.

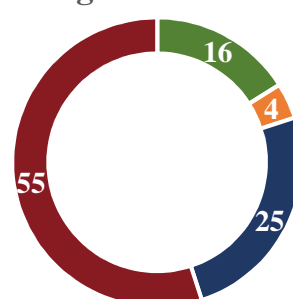
Didžiąją dalį Bendrovės pajėgumų lemia darbuotojų žinios, išmanymas ir įgūdžiai. Bendrovės darbuotojų pasiskirstymas pagal išsilavinimą ir darbo patirtį:

Pagal išsilavinimą, %

- spec. vidurinis ir aukštesnysis
- aukštasis
- vidurinis ir pagrindinis
- mokslo daktarai

Pagal darbo stažą, %

- iki 9 m.
- nuo 10 iki 14 m.
- nuo 15 iki 19 m.
- virš 20 m.

1.4. Bendrovės vadovų ir darbuotojų atlygio politika.

Bendrovės valdybos nepriklausomiems nariams už darbą valdyboje mokamas atlygis vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. 3D-672

(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2021 m. rugpjūčio 6 d. redakcija Nr. 3D- 509) patvirtintu Valstybės valdomų bendrovių, kuriose Žemės ūkio ministerija yra 100 proc. akcijų valdytoja, nepriklausomo kolegialaus organo nario atlygio apmokėjimo tvarkos aprašu. Už Bendrovės nepriklausomo kolegialaus organo nario veiklą mokamas fiksuotas mėnesinis bruto atlygis, kuris nustatomas atsižvelgiant į Bendrovės kategoriją, nustatytą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 23 d. nutarimo Nr. 1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“, 1.4 papunktį (pagal praėjusių finansinių metų rodiklius). Atlygis apskaičiuojamas ir Bendrovės nepriklausomam kolegialaus organo nariui išmokamas kas mėnesį. Bendrovės nepriklausomo kolegialaus organo nario mėnesinė atlygio suma negali viršyti 1/4 dalies Bendrovės vadovui nustatyto viso (bruto) vieno mėnesio atlygio, o Bendrovės nepriklausomo kolegialaus organo nario, kuris išrinktas Bendrovės kolegialaus organo pirmininku – 1/3 dalies tokio atlygio dydžio. Atlygis gali būti mažinamas ir (ar) nemokamas, jeigu Bendrovės nepriklausomas kolegialaus organo narys nedalyvauja Bendrovės kolegialaus organo posėdžiuose, nepareiškia nuomonės darbotvarkės klausimais ir nebalsuoja dėl jų, neatlieka ir (ar) negali atlikti savo funkcijų. Dviem valdybos nariams, kurie atstovauja LR Žemės ūkio ministeriją, už darbą valdyboje atlygis nenustatytas ir nemokamas.

Ataskaitiniu laikotarpiu išmokėtas nepriklausomiems valdybos nariams šis atlygis:

	2021 m.	2020 m.
Bendrovės kategorija pagal 2022-08-23 LRV nutarimą Nr.1341	IV	IV
Nepriklausomų valdybos narių skaičius	2	2
Nustatyta atlygio suma už vieną posėdį, bet ne daugiau 5 posėdžiai per metus (<i>galioja iki 2021-08-06</i>)	200	200
Nustatyta atlygio suma per mėn. bruto (<i>galioja nuo 2021-08-06</i>)	350	-
Bendra išmokėto atlygio suma per metus	4 139	1200
Vidutinis vienam valdybos nariui išmokėtas atlygis	2070	600

Bendrovės direktoriaus ir jo pavaduotojo mėnesinę algą sudaro pastovioji ir kintamoji dalys. Mėnesinės algos pastovioji dalis nustatoma koeficientais, taikant atitinkamų metų Lietuvos Respublikos Seimo nustatytą Lietuvos politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį atsižvelgiant į nustatytą Bendrovės IV kategoriją. Pavaduotojo mėnesinės algos pastoviosios dalies dydis nustatomas 15 proc. mažesnis už direktoriaus mėnesinės algos pastoviosios dalies dydį. Mėnesinės algos kintamoji dalis priklauso nuo Bendrovės tikslų įgyvendinimo ir veiklos rezultatų ir nustatoma finansiniams metams, atsižvelgiant į praėjusiais metais pasiektus konkrečius Bendrovės veiklos rezultatus (vertinamus rodiklius). Mėnesinės algos kintamosios dalies dydį ir konkrečius veiklos rezultatus (vertinamus rodiklius) nustato UAB „Pieno tyrimai“ valdyba. Kintamoji dalis negali viršyti 50 procentų nustatytos mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio. Vadovų mėnesinės algos kintamosios dalies dydžiui nustatyti ūkinės – finansinės veiklos rodikliai, jų planiniai dydžiai ir kintamosios dalies dydžiai tikslinami kiekvienais metais ir nurodomi uždaros akcinės Bendrovės strategijoje, parengtoje vadovaujantis Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose bendrovėse tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665 (Žin., 2012, Nr. 67-3394), ir ne vėliau kaip iki kiekvienų metų sausio 30 d. tvirtinami Bendrovės valdybos. Bendrovei nepasiekus nė vieno nustatyto rodiklio, vadovų mėnesinės algos kintamoji dalis nenustatoma arba ji proporcingai mažinama.

Bendrovės valdyba nustatė 2021 m. veiklos rezultatų vertinimo rodiklius, nuo kurių priklausys UAB „Pieno tyrimai“ direktoriaus mėnesinės algos kintamoji dalis 2022 m.

Šių rodiklių įvykdymas:

(1 lentelė)

Eil. Nr.	Rodiklis	Paaškinimas	Kintamosios atlygio dalies dydis, proc.	2021 m. planas ir įvykdymas		
				Nustatyta	Pasiūkiama	Įvykdymas
1.	Grynasis pelningumas, proc. (Grynasis pelnas/pardavimo pajamos x 100)	Parodo kiek 1-am eurui pardavimo pajamų tenka grynojo pelno	14	3,5	3,6	Įvykdyta
2.	Skolos–nuosavybės koeficientas (Įsipareigojimai/nuosavas kapitalas(priimtina reikšmė iki 0,5))	Parodo kiek 1-am nuosavo kapitalo eurui tenka skolų. Kuo reikšmė mažesnė, tuo mokumas geresnis	12	0,3	0,2	Įvykdyta
3.	Ilgalaikio turto apyvartumas, kartais per metus (Pardavimo pajamos/ilgalaikis turtas)	Analizuoja kaip efektyviai atsiperka investicijos į ilgalaikį turtą. Parodo kiek 1-as euras ilgalaikio turto uždirba pajamų per metus	12	1,5	2,1	Įvykdyta
4.	Pardavimų apimtis vienam darbuotojui vidutiniam sąlyginiam), tūkst. Eur (Pardavimo pajamos/vidutinis sąlyginis darbuotojų skaičius)	Parodo kiek vidutiniškai 1-am dirbančiajam tenka pardavimo pajamų	12	24,3	26,9	Įvykdyta
Iš viso			50	x	x	

Nuo aukščiau išvardintų rodiklių taip pat priklausys direktoriaus pavaduotojo ir vyr finansininko kintamosios darbo užmokesčio dalys. Kiti Bendrovės vadovai, skyriaus vedėjai ir vadovai, specialistai bei kiti darbuotojai skatinami siekti Bendrovei nustatytų strateginių tikslų ir uždavinių premijomis už pasiektus rezultatus arba priedais už papildomai atliktą darbą.

Bendrovės vadovų darbo užmokesčio kitimas:

(2 lentelė)

Eil. Nr.	Pavadinimas	Mato vnt.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	Palyginimas			
						2020m./2019m.		2021m./2020m.	
						(+;-) punkt.	proc.	(+;-) punkt.	proc.
Vadovai		vnt.	1,5	2	2	1	33,3	-	-
1.	Darbo užmokesčio suma, t.sk.:	Eur	56 589	74 884	89 704	18 295	32,3	14 820	19,8
1.1	kintama dalis	Eur	12 078	23 018	23 261	10 940	90,6	243	1,1
		proc.	21	31	26	9	44,1	-5	-15,6
1.2	premijos	Eur	-	-	12 476	-	-	12 476	100
Žemesnės grandies vadovai		vnt.	20	20	19	-	-	-1	-5,0
2.	Darbo užmokesčio suma, t.sk.:	Eur	340 443	485 091	557 808	144 648	42,5	72 717	15,0
2.1	premijos	Eur	13 248	16 001	40 039	2 753	20,8	24 038	150,2
2.2	kitos skatinamosios išmokos	Eur	2 912	15 552	78 726	12 640	434	63 174	406
2.3	išeitinės išmokos	Eur	-	-	22 708	-	-	22 708	100

Po konsultacijų su Darbo taryba 2020 m. spalio 25 d. direktorius įsakymu Nr.13V-0100 atnaujino Bendrovės Darbo apmokėjimo sistemą. Darbo apmokėjimo sistema garantuoja Bendrovėje taikomą darbo apmokėjimo skaidrumą, nustato objektyvius kriterijus darbų (pareigybių) sudėtingumo įvertinimui, kurio pagrindu yra nustatomi minimalūs ir maksimalūs bazinio darbo užmokesčio

dydžiai. Sistema nustato vienodą darbo užmokestį už tokį patį ar lygiavertį darbą visiems darbuotojams, nepriklausomai nuo jų lyties, rasės, pažiūrų ar kitų Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatyme nustatytų pagrindų. Vadovaujantis Sistema, tokie patys darbai, už kuriuos mokamas vienodas darbo užmokestis, yra nustatomi remiantis objektyviais kriterijais, atsižvelgiant į tai, ar lyginami darbuotojai pagal savo darbo veiklos specifiką ir atliekamas funkcijas be didesnių darbdavio sąnaudų gali būti sukeisti savo darbo vietomis. Sistema parengta, vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, Lietuvos Respublikos darbo kodeksą įgyvendinančiais teisės aktais, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

Bendrovėje yra sudaromas darbuotojų pareigybių sąrašas, pagal kurį pareigybės grupuojamos pagal darbo pareigų pobūdį, atsakingumą ir būtiną kvalifikaciją darbo pareigoms atlikti. Pareigybių sąrašas su numatytu minimaliu ir maksimaliu kiekvienai pareigybių grupei nustatytu bazinio darbo užmokesčio dydžiu, suderinus su darbo taryba, tvirtinamas direktoriaus įsakymu. Darbuotojui mokamo darbo užmokesčio kintamoji dalis skiriama pagal darbuotojui skiriamų darbo pareigų kiekį ir sudėtingumą. Taip pat darbuotojams nustatyti skatinamieji priedai už įgytą kvalifikaciją ar dirbamą darbą, atsižvelgiant į šio konkretaus darbo specifiką, ir priemokos, kai darbuotojui pavedamas papildomas darbas, pareigos ar užduotys. Už pasiektus rodiklius, už gerus metinius Bendrovės veiklos rezultatus, labai gerą pareigų vykdymą, už ilgametį ir nepriekaištingą darbą, už įgyvendintus racionalius pasiūlymus, lojalumą, už labai gerus bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžius, vykdant savo pareigas, už sėkmingą profesinės kompetencijos vystymą Bendrovės direktoriaus įsakymu darbuotojai skatinami išmokant vienkartinės premijas. Vadovaujantis patvirtinta Darbo apmokėjimo sistema, tęsiant ilgametes Bendrovės tradicijas, darbuotojams buvo išmokėtos premijos metinių švenčių proga, skiriamos materialinės pašalpos mirus darbuotojo artimam šeimos nariui ir gimus vaikui.

Bendrovės darbo užmokesčio fondas, įskaitant socialinio draudimo mokesčius, kasmet didėjo: 2021 m. buvo 3 945,2 tūkst. Eur, 2020 m. - 3 912,5 tūkst. Eur, o 2019 m. - 2 995,4 tūkst. Eur. Darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, vidutinis mėnesio nustatytasis darbo užmokestis neatskaičius mokesčių kito taip:

(3 lentelė)

Pareigybės pavadinimas	2019 m.*	2020 m.	2021 m.
Direktorius	3 446	3 367	3 831
Vadovai	2 593	2 686	2 890
Skyrių vedėjai	1 978	2 262	2 305
IT specialistai	2 180	2 551	2 994
Vyriausieji specialistai	1 957	1 963	2 243
Vyresnieji specialistai	1 681	1 738	1 920
Specialistai	1 486	1 579	1 708
Tarnautojai	1 109	1 110	1 208
Laboratorijos darbuotojai	1 204	1 186	1 317
Vairuotojai-ekspeditoriai	1146	1 210	1 336
Taros paruošėjai	774	801	925
Budėtojai	899	959	1095
Valytojai	762	786	960
Pienių gyvūnų produktyvumo tyrimo (GPT) padalinys			
Direktorius pavaduotoja GPT	2 784	2 854	3 266
Padalinio vadovai GPT	2 280	2 275	2 218
Konsultantai GPT	1 700	1 840	1 756
Vyriausieji specialistai GPT	1 722	-	-

Vyresnieji specialistai GPT	1 612	-	-
Specialistai GPT	1 723	-	-
Skyrių vadovai GPT	1 532	1 539	1 736
Skyrių vadovų pavaduotojai GPT	1 512	1 417	1 567
Skyrių administratoriai GPT	1 063	1 000	1 080
GPT asistentai	913	1 024	1 162

* Nuo 2019 m. darbo užmokestis buvo indeksuotas pritaikius 1,289 koeficientą, keitėsi mokesčių tarifai.

1.5. Dividendų politika.

Bendrovė dividendus moka į valstybės biudžetą. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2019 m. rugsėjo 20 d. lūkesčių rašte Nr.2D-2933 (12.162E) nurodė Bendrovei 2020 -2024 m. laikotarpiu mokėti į valstybės biudžetą 70 proc. nuo paskirstytinojo pelno dydžio dividendus.

Bendrovės dividendų mokėjimas:

Ataskaitinis laikotarpis	Įmokų bazė, Eur	Skiriama dividendams, proc.	Skiriama dividendams suma, Eur	Sumokėjimo terminas	Sumokėjimo data
2019 m.	paskirstytinasis pelnas 187 939	70	131 557	2020-05-28	2020-05-15
2020 m.	paskirstytinasis pelnas 317 161	70	222 013	2021-05-31	2021-05-25
2021 m.	paskirstytinasis pelnas 269 581	83,46	225 000	2022-05-31	Terminas po ataskaitos datos

2. VEIKLA, VEIKLOS APLINKA IR RIZIKŲ VALDYMAS.

2.1. Pagrindiniai istoriniai veiklos faktai.

Lietuvoje nuosekliai ir centralizuotai pieno sudėties ir kokybės tyrimai pradėti atlikti 1993 m. spalio 15 d. Lietuvoje įsteigus Valstybinę eksperimentinę pieno kokybės tyrimo laboratoriją. Tuo metu jau buvo atliekami pieno sudėties tyrimai - nustatomi riebalai, baltymai, somatinės ląstelės. Tačiau atsirado poreikis vykdyti veislinių gyvulių pasirinkimą pagal pieno savybes, t. y. vykdyti gyvulių selekcinį darbą. Tai buvo vienu pagrindiniu pieno tyrimų laboratorijos atsiradimo motyvu. Pirmieji šios laboratorijos tyrimai buvo atliekami Sargėnuose (Kauno mikrorajone) įsikūrusios tarprajoninės veislininkystės įmonės patalpose. Kadangi laboratorijos užmojai buvo platūs, vykdomam darbui turėtos patalpos tapo per mažos. Todėl nuo 1994 m. spalio 12 d. šios laboratorijos darbuotojai tęsė veiklą naujai įrengtose Lietuvos veterinarijos akademijos patalpose, o po pusmečio Valstybinė eksperimentinė pieno kokybės tyrimo laboratorija tapo valstybės įmone „Pieno tyrimai“. Kartu su Vokietijos mokslininkais įvykdžius PHARE projektą, buvo sukurta ES reikalavimus atitinkanti pieno sudėties ir kokybės tyrimų centrinė laboratorija. Šalies centrinės pieno tyrimų laboratorijos atsiradimas sąlygojo superkamo ir/ar parduodamo į rinką žalio pieno saugos ir kokybės stebėsenos bei kontrolės sistemos sukūrimą ir pieno sudėties tyrimų atlikimą visiems pieno ūkiams, kurie kontroliavo bandas veislininkystės tikslais.

Nuo 1996 m. VĮ „Pieno tyrimai“ pavesta atlikti pieno tyrimus visiems ūkiams, kontroliuojantiems veislininkystės tikslais pienines bandas. Nuo 1998 m. balandžio 1 d. pagal palaiptinio diegimo grafiką pradėta tirti pieno sudėtis ir kokybė, skirta atsiskaityti pieno gamintojams už superkamą perdirbti pieną. O nuo 1999 m. sausio 1 d. visiems pieno gamintojams už jų parduotą pieną perdirbimui privalėjo būti atsiskaitoma pagal šio pieno tyrimų, atliktų valstybės

įmonėje „Pieno tyrimai“, rezultatus. Tais pačiais metais sukurta interneto svetainė www.pienotyrimai.lt, kurioje pateikiami tyrimų duomenys pieno gamintojams, pieno supirkėjams, Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai ir kitoms suinteresuotoms institucijoms.

Nuo 2001 m. sausio mėnesio VĮ „Pieno tyrimai“ buvo akredituota Vokietijos akreditacijos tarnybos DAP (Deutsches Akkreditierungssystem Profwesen). Akreditacijos sritis – cheminiai, fizikiniai ir mikrobiologiniai pieno tyrimai. Nuo 2010 m. ir šiuo metu Bendrovė akredituota Nacionalinio akreditacijos biuro prie Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos (iki 2018-12-31 ūkio ministerijos).

2002 m. pabaigoje pageidaujantiems ūkiams, turintiems pieno šaldymo įrangą, pradėta taikyti nauja pieno tyrimų atlikimo tvarka, kai pieno mėginiai tyrimams imami iš kiekvienos pieno siuntos. Dalis šių ūkių papildomai užsakė ir mėginių surinkimo tiesiogiai iš ūkių ir pristatymo į laboratoriją paslaugą.

Plečiantis įmonės veiklai, atsirado erdvesnių patalpų poreikis, todėl, vykdant 2003 m. rugsėjo 2 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą Nr.115 „Dėl nekilnojamo daikto perdavimo ir įstatinio kapitalo didinimo“, buvo iš Lietuvos veterinarijos akademijos perimtas nenaudojamas valgyklos pastatas ir rekonstruotas į pieno tyrimų laboratoriją. Veikla naujose patalpose, esančiose Radvilų Dvaro g. 31, Kaune, pradėta vykdyti 2006 m. liepos mėnesį.

2011-ieji metai Valstybinės maisto ir Veterinarijos tarnybos buvo paskelbti pieno kokybės metais. Tais metais prasidėjo nemažai pokyčių pieno tyrimų sistemos tobulinime. Siekiant išaiškinti pieno mėginių falsifikavimo atvejus ir sugriežtinti superkamo pieno kokybės kontrolę, buvo pradėtos vykdyti pieno siuntų patikros pieno supirkimo įmonėse ir pradėta tikrinti ar paimti pieno mėginiai tapatūs su superkamu pienu. Šios priemonės tęsiamos ir toliau.

Pasitelkiant pažangiąją pasaulio laboratorijų praktiką ir laboratorijos įrangos gamintojų siūlomas naujas modernesnes tyrimų technologijas, buvo nuolat ieškoma galimybių pasiūlyti pieno sektoriui naujus tyrimo metodus bei patobulinti jau įdiegtus. 2013 m. valstybės įmonės „Pieno tyrimai“ laboratorija pasiūlė pieno ūkiams karvės veršingumo nustatymo iš pieno ankstyvojoje veršingumo stadijoje imunofermentiniu metodu tyrimus, o nuo 2015 m. pradėjo identifikuoti mastito sukėlėjus PGR metodu. Bendrovė nuo 2017 m. kartu su Olandijos partneriu pieno ūkiams siūlo atlikti pašarų tyrimus NIRS metodu, kuris užtikrina greitą ir išsamų įvairių pašaro rūšių mėginių ištyrimą. Nuo 2019 m. gegužės mėn. antimikrobinės medžiagos žalio pieno mėginiuose identifikuojamos modifikuotu imunofermentinės analizės metodu, naudojant InfiniPlex testą. Įgyvendinant tvarumo principus, nuo 2021 m. padidintas iš vieno mėginio atliekamų superkamo pieno tyrimų skaičius, dėl ko sumažėjo vienkartinį plastikinių indelių, konservanto ir panaudoto mėginiams pieno kiekiai.

Vykdydamas 2017 metų kovo 13 d. Vyriausybės patvirtintą programos įgyvendinimo planą, kuriame buvo numatyta optimizuoti valstybės valdomų įmonių valdymą, peržiūrint jų veiklos funkcijas ir teisinę formą, 2018 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras įsakymu Nr. 3D-788 „Dėl valstybės įmonės „Pieno tyrimai“ pertvarkymo į uždarąją akcinę bendrovę“ valstybės įmonė „Pieno tyrimai“ priėmė sprendimą pertvarkyti valstybės įmonę (VĮ) „Pieno tyrimai“ į uždarąją akcinę bendrovę (UAB) „Pieno tyrimai“. Pertvarkymas baigtas ir UAB „Pieno tyrimai“ pradėjo veikti 2018 m. gruodžio 31 d. Nuo 2019 m. liepos 1 d. UAB „Pieno tyrimai“ reorganizuoti prijungiant UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“. Pertvarkymu ir reorganizavimu buvo siekiama sukurti žalio pieno gamybos reguliavimo sistemą, apimant pieno kokybės, bandų produktyvumo ir veislinių savybių gerinimą, prioritetu laikant nuoseklų veislininkystės darbą, tinkamą gyvūnų laikymą, priežiūrą, subalansuotą šėrimą, pažangų, modernų ir tvarų ūkio vystymą bei plėtrą. Taip pat siekiama stiprinti pieno sektoriaus dalyvių ekonominį savarankiškumą ir jų gaminamos produkcijos tarptautinį konkurencingumą, skatinama veiksminga konkurencija šalies rinkoje, gerinama viešųjų

paslaugų kokybė ir prieinamumas ir tikimasi, kad bus užtikrintas veiksmingesnis Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Vyriausybės nutarimuose nustatytų funkcijų atlikimas.

2.2. Veiklos apibūdinimas.

- **Pagal savo veiklos pobūdį** Bendrovė yra specializuota centrinė šalies pieno tyrimų laboratorija, kuri atlieka viso šalyje superkamo pieno sudėties ir kokybės tyrimus, vykdo pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimus ir teikia kitas su pieno sektoriumi susijusias paslaugas.

UAB „Pieno tyrimai“ laboratorijoje įdiegta tarptautinį standartą atitinkanti vadybos sistema. Nacionalinis akreditacijos biuras patvirtino laboratorijos kompetenciją standarto LST EN ISO/IEC 17025:2018 „Tyrimų, bandymų ir kalibravimo laboratorijų kompetencijai keliami bendrieji reikalavimai“ atitikčiai ir akreditavo atlikti žalio pieno fizikinius-cheminius ir mikrobiologinius tyrimus, masės ir tūrio matavimo priemonių bandymus bei masės, tūrio ir temperatūros matavimo priemonių kalibravimą.

Bendrovės teikiama pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų paslauga yra licencijuota vadovaujantis Lietuvos Respublikos ūkinių gyvūnų veislininkystės įstatymu ir Europos parlamento ir tarybos reglamentu (ES) Nr. 2016/1012 (licencija išduota 2019-07-18). Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymo, indentifikavimo, apskaitos, duomenų kaupimo, saugojimo ir apdorojimo principai atitinka Tarptautinio gyvulių apskaitos komiteto (International Committee for Animal Recording (ICAR)) reikalavimus.

Bendrovė vykdo šią veiklą:

- atlieka sudėties ir kokybės tyrimus pieno žaliavos saugos ir kokybės stebėsenai bei kontrolei ir atsiskaitymui už superkamą pieną;
- vykdo tiriamųjų pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimus: tvarko pieninių gyvūnų pirminę veislininkystės apskaitą, nustato pieno primilžius, paima kontrolinius pieno mėginius, juos ištirtia, pirminius veislininkystės apskaitos duomenis perduoda į VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro administruojamą Ūkinių gyvūnų registrą (ŪGR) ir Gyvulių veislininkystės informacinę sistemą (toliau - GYVIS),
- konsultuoja pieninių gyvūnų laikytojus produktyvumo didinimo, pieno kokybės gerinimo, produktyvumo tyrimų vykdymo ir kitais pienininkystės ūkio tvarkymo klausimais;
- vykdo mokymus gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymo ir duomenų perdavimo tematika;
- atlieka ūkinių gyvūnų ženklinimo ir registravimo paslaugą;
- kaupia, archyvuoja, apdoroja ir analizuoja pieno sudėties ir kokybės duomenis, pateikia ištirtų pieno mėginių rezultatų analizę bei statistinius duomenis kontroliuojančioms institucijoms;
- atlieka tyrimus tiesiogiai pienu ir pieno produktais prekiaujantiems ūkininkams;
- formuoja jungtinius pieno mėginius karvių ligų tyrimui ir perduoda juos Nacionaliniam maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutui;
- atlieka mastito sukėlėjų ir jų jautrumo antibiotikams nustatymą pieno mėginyje mikrobiologiniu metodu;
- atlieka mastito sukėlėjų nustatymą PGR metodu;
- atlieka karvės veršingumo nustatymo tyrimus;
- teikia pieno mėginių pristatymo tiesiogiai iš pieno ūkių į pieno tyrimų laboratoriją paslaugas;
- nustato tetraciklinų ir chloramfenikolio likučius piene;
- teikia pieno tyrimų laboratorijoms kontrolinio pieno mėginius, matuoklių derinimo rinkinius ir mėginių rinkinius tarplaboratoriniams palyginamiesiems tyrimams;
- atlieka pieno matavimo priemonių kalibravimą ir techninę priežiūrą;
- pieno šaldytuvų patikrą ir bandymus;
- atlieka melžimo įrangos tikrinimus;

- tiria pašarus;
- atlieka kitas paslaugas, susijusias su pieno žaliavos sektoriumi.

Šalyje veikianči vieninga žalio pieno sudėties, kokybės vertinimo ir saugos stebėsenos sistema ir tyrimų atlikimas centrinėje akredituotoje UAB „Pieno tyrimai“ laboratorijoje atitinka pasaulinę praktiką bei pagrindinių ES norminių dokumentų reikalavimus ir užtikrina pastovų ir tolygų pieno žaliavos sudėties ir kokybės vertinimą visiems pieno sektoriaus dalyviams: gamintojams, supirkėjams, kontroliuojančioms bei administruojančioms pieno supirkimą institucijoms. Siekiama ne tik garantuoti teisingą atsiskaitymą už perkamą pieną, bet ginti ir saugoti pieno gaminių vartotojų sveikatos saugos interesus, užtikrinti pieno produktų eksporto reikalavimų vykdymą bei vystyti veiklą tvarios pienininkystės, pilnavertės mitybos, saugaus ir kokybiško maisto kryptimis.

Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų veikla yra kryptingo ir teisingo veislininkystės darbo pagrindas. Tai viena svarbiausių priemonių, lemianti sėkmingą gyvūnų selekcijos procesą, racionalų ir pelningą jų veisimą, gerinant bandų sudėtį, produktyvumo ir sveikatingumo rodiklius, didinant pieno gamybos efektyvumą ir ūkių stiprėjimą. Gyvūnų produktyvumo tyrimai yra metodiškas pieninių gyvūnų kokybinių ir kiekybinių produktyvumo rodiklių nustatymas, apimantis primilžių nustatymą, kontrolinių pieno mėginių paėmimą, jų ištyrimą, pirminės veislininkystės ir individualių produktyvumo duomenų apskaitą, jų registravimą ir kaupimą ūkinių gyvūnų veislininkystės informacinėje sistemoje. Surinkti, sukaupti ir susisteminti pirminės veislininkystės ir produktyvumo apskaitos duomenys naudingi produktyvumo tyrimus vykdančiam pieninių gyvūnų savininkui, fermos vadovui, selekcininkui, veterinarijos gydytojui. Jais naudojasi atsakingos kontroliuojančios institucijos, pripažintos veislininkystės institucijos (galvijų gerintojų asociacijos), konsultavimo, mokslo įstaigos ir kt. Šių duomenų pagalba yra priimami sprendimai dėl tolimesnio veislininkystės vystymo, pieninių gyvūnų veislinių savybių gerinimo, gamybos efektyvumo didinimo atskiro ūkio ir visos šalies mastu.

Pieninių gyvūnų laikytojai, vykdydami valstybės remiamus gyvūnų produktyvumo tyrimus, turi galimybę gerinti bandos genetinę vertę, priimti savalaikius bandos valdymo sprendimus ir siekti maksimalaus pelno: gerinti produktyvumo, reprodukcijos rodiklius (gauti daugiau pieno, riebalų, baltymų, veršelių); optimizuoti šėrimo planus ir sumažinti pašarų sąnaudas; išvengti medžiagų apykaitos ligų, su jomis susijusių kitų ligų bei atitinkamų išlaidų; taikyti kryptingą prieauglio auginimą ir gerinti bandos struktūrą, siekiant efektyvaus turimų išteklių panaudojimo; išskirti sergančias karves, nustatyti ir gydyti slaptus ir klinikinius mastitus, planuoti prevencinius darbus, siekiant išvengti mastitų ir parduoti geresnės kokybės pieną didesne kaina; gauti kvalifikuotą konsultantų pagalbą. Taip pat pieninių gyvūnų laikytojui svarbu, kad vykdydami gyvūnų produktyvumo tyrimus ir remiantis atliktais jungtinių pieno mėginių tyrimais ligų atžvilgiu, jis gali gauti ir palaikyti sveikos bandos statusą.

Vykdydami produktyvumo tyrimus užtikrinamas tinkamas gyvūno identifikavimas ir kilmės atsekamumas. Atsižvelgiant į gautus tyrimų rezultatus, pripažintos veislininkystės asociacijos gali teisingai vykdyti veislinių gyvūnų kilmės apskaitą, kryptingą paranką ir atranką, vertinti veislinę vertę, tinkamai sudaryti pieninių bandų savininkams karvių poravimo planus, vykdyti veislių gerinimo selekcines programas ir taip užtikrinti nuoseklią veislininkystę šalyje, kuri yra tvarios gyvulininkystės plėtojimo pagrindas.

- Tarptautinis bendradarbiavimas. UAB „Pieno tyrimai“ bendradarbiauja su tarptautinėmis organizacijomis – Tarptautine pienininkystės federacija (IDF), kuri kartu su Tarptautine Standartizacijos Organizacija (ISO) rengia tyrimo metodų bei mėginių ėmimo standartus, ir Tarptautiniu gyvulių apskaitos komitetu (ICAR). Laboratorija yra ICAR pamatinių laboratorijų tinklo nariu, bendrovės atstovas yra ICAR Pieno analizės pakomitečio (Milk Analysis Sub-Committee) nariu. 2021 metais nuotoliniu būdu įvyko ICAR/IDF seminaras bei tarptautinė konferencija. Renginių metu aptartos galimybės tvariam ūkių vystymuisi, mokslinių tyrimų ir inovacijų taikymas gyvūnų veisimo ir apskaitos srityse, naujų genetinio ir genomino vertinimo sistemų įgyvendinimas, duomenų analizė geresniems ūkių rezultatams pasiekti, pieno ūkių anglies pėdsako vertinimas ir šiltnamio dujų emisijos skaičiavimas, siekiant sumažinti poveikį aplinkai. Konferencijos metu nutarta siekti

glaudesnio bendradarbiavimo su kitomis nevyriausybinėmis ir tarpvyriausybinėmis organizacijomis, kartu sprendžiant Jungtinių Tautų iškeltus Darnaus Vystymosi Tikslus ir iššūkius. Gauta informacija iš IDF tarptautinės pienininkystės kongreso bei kitų tarptautinių renginių apie naujausias kryptis bei vykdomus darbus analitinių metodų standartizacijoje, pieninių gyvūnų pieno kiekio apskaitos, gyvūnų ženklavimo, duomenų saugojimo ir perdavimo, pieno ūkių kontrolės bei valdymo, informacinių technologijų sprendimų gyvūnų sveikatos ir pieno kokybės nustatymo srityse suteikia galimybę nuosekliai planuoti Bendrovės veiklą tobulinant tyrimų technologijas, užtikrinant rezultatų patikimumą, gerinant teikiamų paslaugų kokybę ir siūlant užsakovams naujas aktualias paslaugas bei pasidalinant gauta informacija su visais šalies pieno sektoriaus dalyviais bei kitomis suinteresuotomis šalimis.

2.3. Paslaugų užsakovai ir rinkos apžvalga.

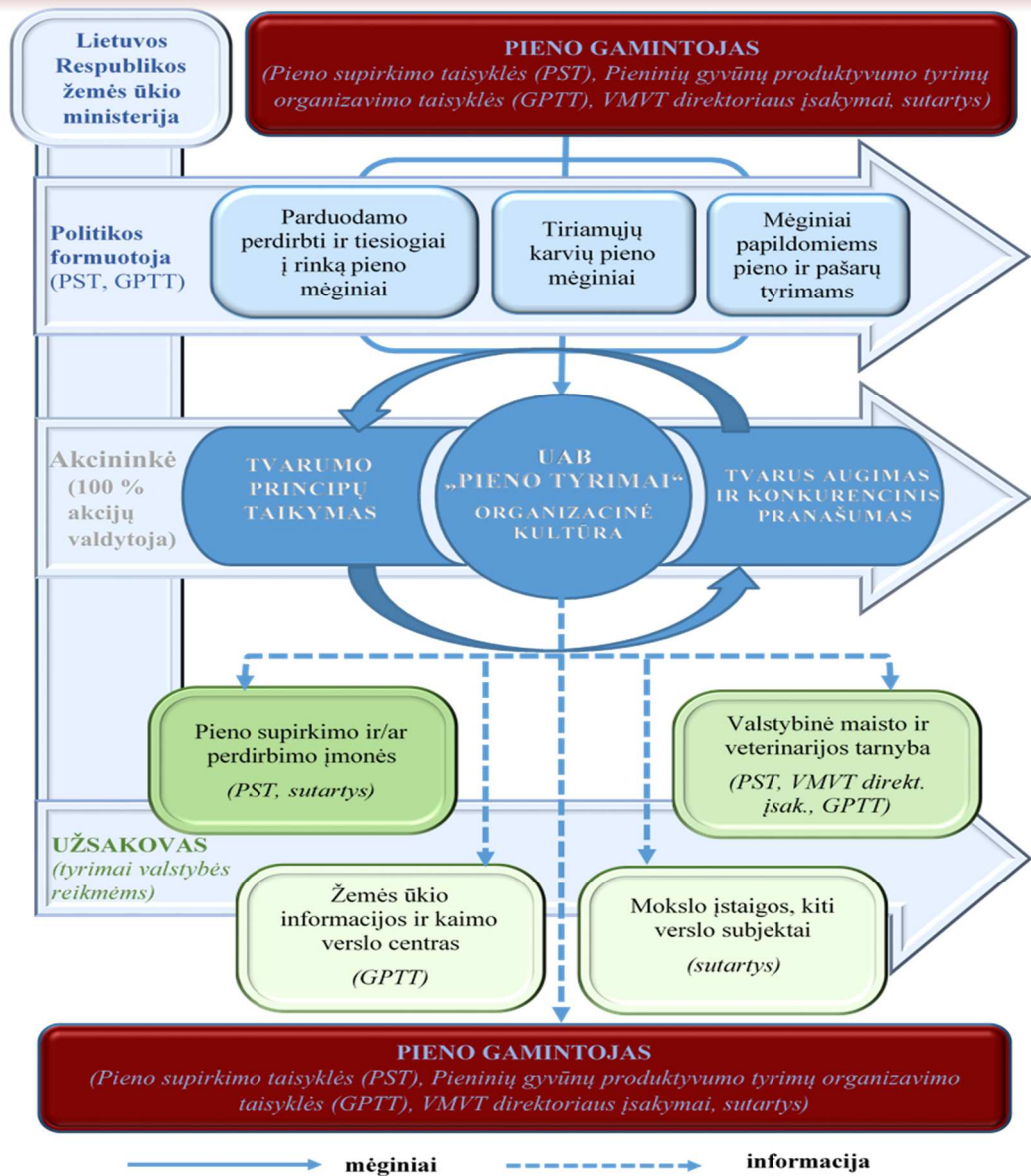
- *Paslaugų užsakovai.* Bendrovės atliekamų tyrimų ir paslaugų užsakovai yra šie pieno sektoriaus dalyviai: pieno gamintojai (ūkininkai ir žemės ūkio veiklą vykdančios įmonės: žemės ūkio bendrovės, kooperatyvai, viešosios įstaigos ir kt.), pieno supirkėjai, pieno perdirbėjai, pieno sektorių administruojančios ir kontroliuojančios institucijos, mokslo ir kitos įmonės. Informaciją apie Bendrovės atliekamų paslaugų užsakovus ir užimamos rinkos ypatumus apibendrinome žemiau pateiktoje lentelėje:

(4 lentelė)

Paslaugų užsakovai ir/arba mokėtojai		Rinkos dalis, proc.	Pajamų dalis, proc.
Pieno sektorių administruojančios ir kontroliuojančios institucijos	LR Žemės ūkio ministerija	100	52,7
	Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba		
	Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas		
	Nacionalinė mokėjimo agentūra		
	Kaimo ir žemės ūkio verslo informacijos centras		
Pieno sektoriaus dalyviai	Pieno gamintojai	100	46,1
	Pieno supirkėjai		
	Pieno perdirbėjai		
Kiti	Tiekėjai, konsultantai	Konkurencinis pranašumas teikiamų paslaugų kokybe ir centralizuota sistema	1,2
	Mokslo ir mokymo įstaigos		
	Kita		

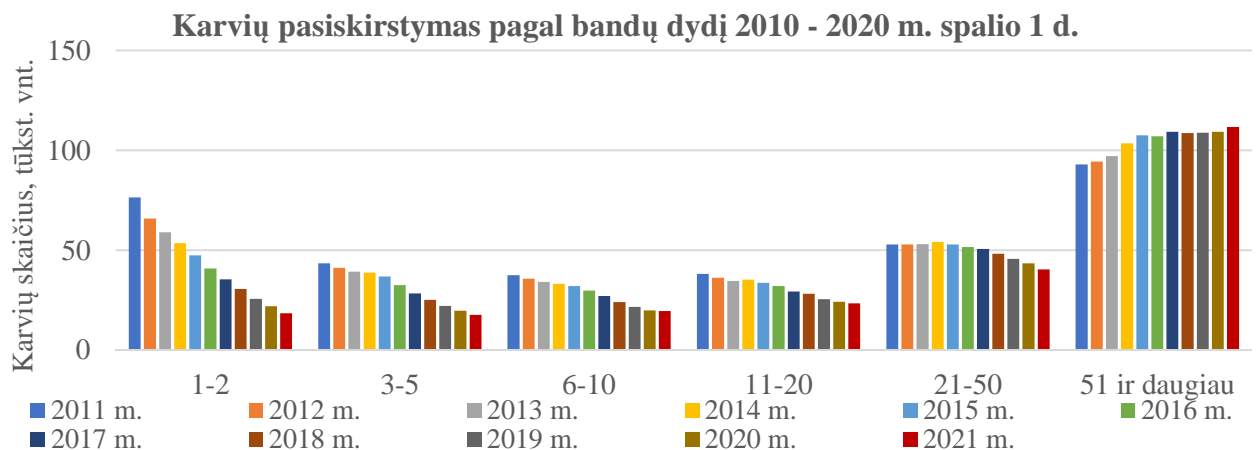
UAB „Pieno tyrimai“ vykdomi privalomi superkamo pieno tyrimai ir pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimai tenkina visų pieno sektoriaus dalyvių: administruojančių ir kontroliuojančių institucijų, pieno supirkėjų bei perdirbėjų ir pieno gamintojų ir kitų ūkio subjektų, interesus.

UAB „Pieno tyrimai“ veiklos schema:

- Rinkos apžvalga:

1) Pieninių veislių karvių bandų ir pieno pardavėjų skaičiaus mažėjimas. UAB „Pieno tyrimai“ atliekamų tyrimų ir paslaugų apimtys tiesiogiai priklauso nuo pieno bandų skaičiaus ir jų dydžio. Vyksta pastovus smulkių ir vidutinių ūkių skaičiaus mažėjimas, o stambūs šalies ūkiai, laikantys daugiau kaip 51 karvę, melžiamų karvių skaičių kasmet didina:

Bendrovės rezultatus teigiamai veikia kuo didesnis pieno gamybos bandų skaičius, nors ir jų didžiąją dalį (75,2 proc.) sudaro smulkios 1-5 karvių dydžio bandos. Tačiau pieno bandų skaičius kasmet vis mažėja, 2021 m. šalyje pienas buvo melžiamas iš 25 tūkst. bandų, kai 2015 m. jų buvo virš 55 tūkst. vnt. Didžiąja dalimi ši mažėjimą lemia smulkių ūkių veiklos nutraukimas.

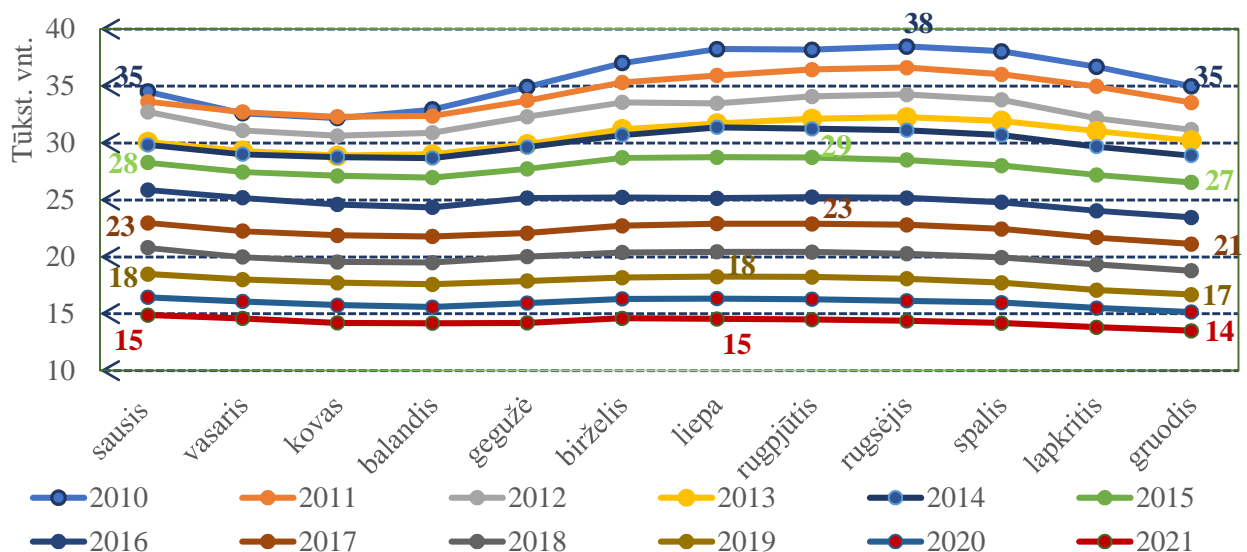
Pieninių veislių karvių skaičiaus ir bandų pasiskirstymas pagal bandų dydį 2013-2020 m. spalio 1 d.

(6 lentelė)

Karvių skaičius bandoje, vnt.	2015 m.		2016 m.		2017 m.		2018 m.		2019 m.		2020 m.		2021 m.	
	tūkst. vnt.	%	tūkst. vnt.	%	tūkst. vnt.	%	tūkst. vnt.	%	tūkst. vnt.	%	tūkst. vnt.	%	tūkst. vnt.	%
Karvių skaičius														
1-2	47,4	15,3	40,8	13,9	35,3	12,6	30,5	11,5	25,5	10,2	20,8	8,8	18,3	7,9
3-5	36,7	11,8	32,4	11,0	28,3	10,1	25,1	9,5	22,1	8,9	19,7	8,3	17,5	7,6
6-10	32	10,3	29,8	10,2	27	9,6	23,9	9	21,6	8,7	19,8	8,3	19,4	8,4
11-20	33,5	10,8	31,9	10,9	29,2	10,4	28,1	10,6	25,4	10,2	24,1	10,2	23,3	10,1
21-50	52,9	17,1	51,6	17,6	50,6	18,1	48,2	18,2	45,6	18,3	43,4	18,3	40,3	17,5
51 ir <	107,5	34,7	107	36,4	109,4	39,2	108,7	41,2	108,9	43,7	109,4	46,1	111,7	48,5
Iš viso	310,0	100	293,5	100	279,8	100	264,5	100	249,1	100	237,2	100	230,5	100
Bandų skaičius														
1-2	36,9	66,0	31,9	64,7	27,6	63,9	23,7	62,7	19,8	60,9	16,9	59,3	14,1	56,4
3-5	9,9	17,7	8,7	17,6	7,6	17,6	6,7	17,7	5,9	18,2	5,3	18,6	4,7	18,8
6-10	4,3	7,7	4	8,1	3,6	8,3	3,2	8,5	2,9	8,9	2,6	9,1	2,6	10,4
11-20	2,3	4,1	2,2	4,5	2	4,6	1,9	5	1,7	5,2	1,6	5,6	1,6	6,4
21-50	1,7	3,0	1,7	3,4	1,6	3,7	1,6	4,2	1,5	4,6	1,4	4,9	1,3	5,2
51 ir <	0,8	1,5	0,8	1,7	0,8	1,9	0,7	1,9	0,7	2,2	0,7	2,5	0,7	2,8
Iš viso	55,9	100	49,3	100	43,2	100	37,8	100	32,5	100	28,5	100	25,0	100

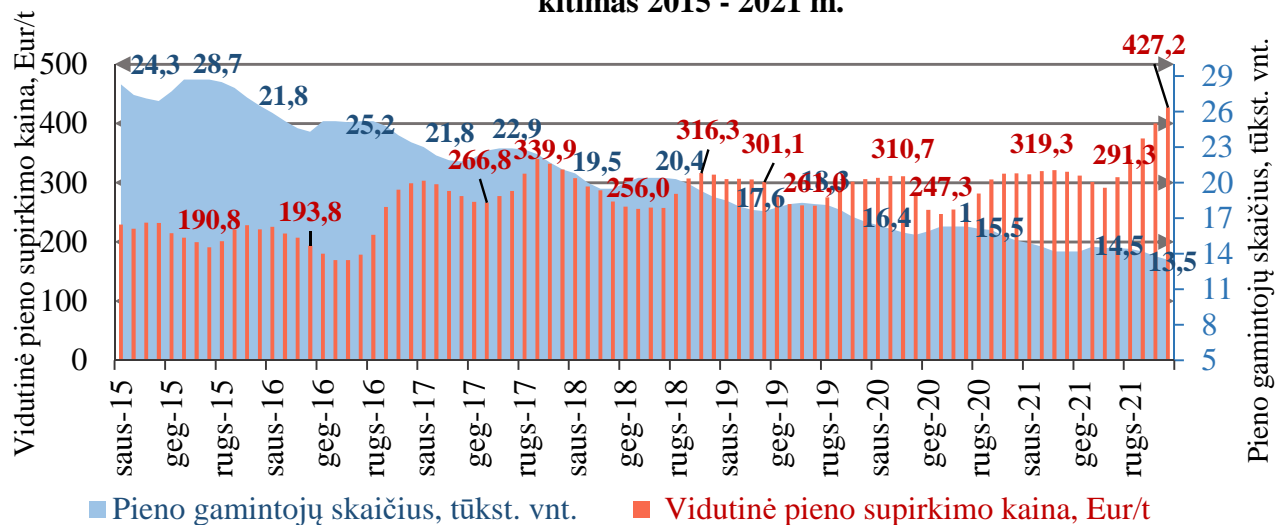
Nuolatinis smulkių bandų skaičiaus mažėjimas įtakoja pieno gamintojų, parduodančių pieną perdirbti, nuo kurių skaičiaus tiesiogiai priklauso Bendrovės atliekamų pieno tyrimų ir su jais susijusių paslaugų apimtys, skaičiaus mažėjimą.

Pieno gamintojų, parduodančių pieną perdirbti, skaičiaus kitimas 2010 -2021 m.

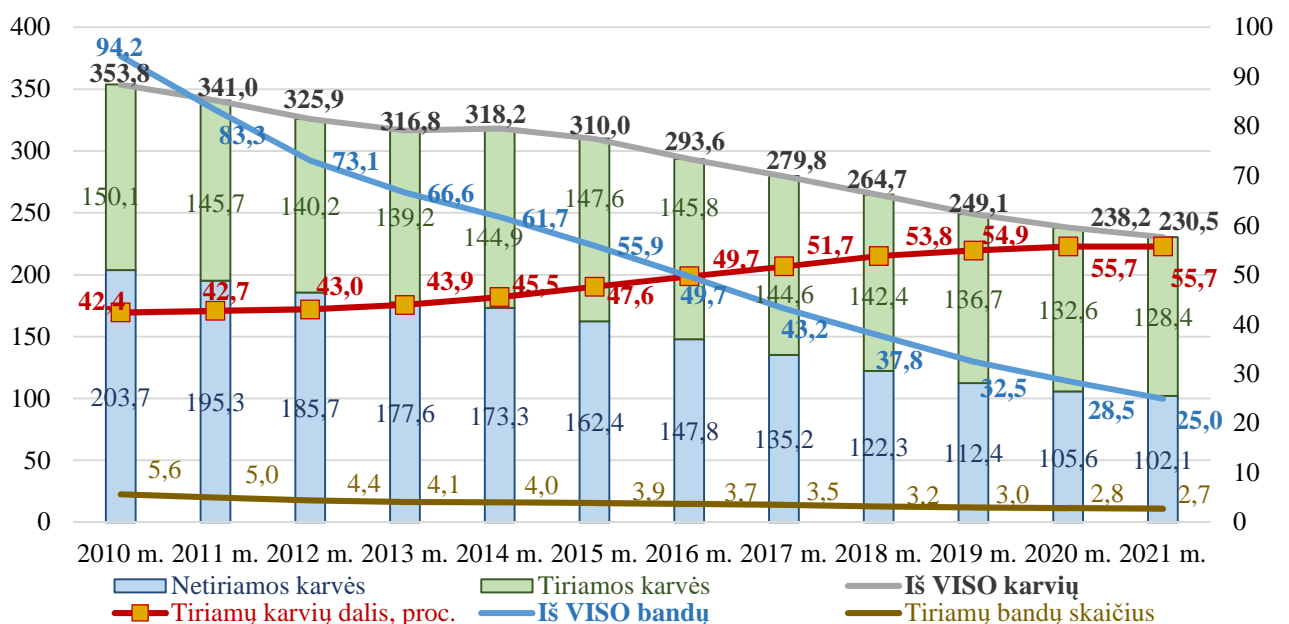
2021 m. vidutinis pieno gamintojų, paduodančių pieną perdirbti, skaičius buvo 14,3 tūkst. vnt. Šis skaičius, lyginant su 2020 m., sumažėjo 1,7 tūkst. vnt. (-10,4 proc.), o lyginant su 20219 m. – 3,5 tūkst. vnt. (-19,8 proc.). Besikeičiant kaimo socialinei infrastruktūrai ūkiai labiau specializuojasi ir vis mažiau kaimo gyventojų užsiima smulkia pieno gamyba. Pieno sektoriaus struktūrinius pokyčius lemia socialiniai, ekonominiai ir politiniai veiksniai. Ūkininkų visuomeninės organizacijos nuolatinį dėmesį skiria pieno supirkimo kainos didinimui bei jos prilyginimui Europos Sąjungos šalių supirkimo kainoms. 2018 - 2020 m. vidutinė natūralaus pieno supirkimo kaina išliko panašiam lygyje. 2021 m. antroje pusėje brangstant energetiniams resursams šalyje, pieno supirkimo kainos išibėgėjo didėti, lyginant su ankstesniais metais. Tačiau ir pieno gamintojų skaičiaus mažėjimo tendencijos buvo stabilios. Taip pat vyksta nuolatinis sezoninis svyravimas, kintant karvių laktacijai skirtingu metų laiku.

Vidutinės natūralaus pieno supirkimo kainos ir pieno gamintojų skaičiaus kitimas 2015 - 2021 m.

- *Tiriamųjų pienininių veislių karvių skaičiaus kitimas.* Pasitraukiant iš pieno gamybos smulkiems ūkiams, stebimas pastovus karvių skaičiaus mažėjimas šalyje. Tai turi įtakos ir tiriamųjų karvių dalies kitimui visų šalyje laikomų karvių atžvilgiu - ji kasmet didėja (2018 m. sudarė - 53,8 proc., 2019 m. - 54,9 proc., o 2020-2021 m. - 55,7 proc.).

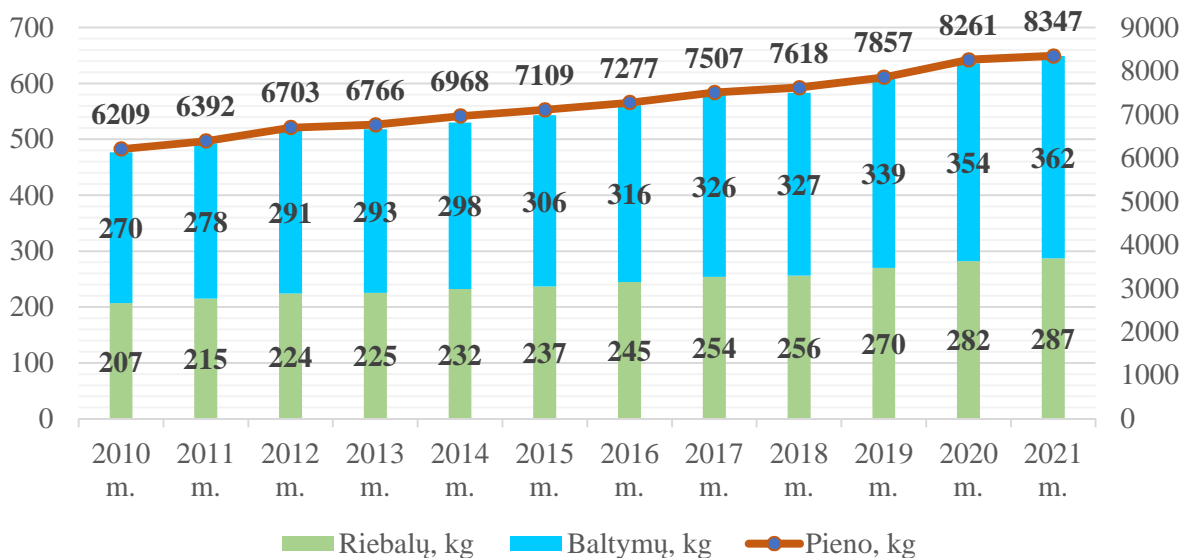
Pieninių veislių karvių skaičiaus kitimas 2010 – 2021 metais:

Reikia pastebėti, kad tiriamųjų karvių skaičiaus kitimas stabilesnis (mažiau ženklus jų mažėjimas), nei bendro karvių skaičiaus kitimas. Tai vienas iš faktų, kuriuo remiantis galima prognozuoti geras produktyvumo tyrimus vykdančių ūkių vystymosi ir plėtros perspektyvas, išliekant Bendrovės teikiamų paslaugų aktualumui.

Lietuvoje gyvūnų produktyvumo tyrimus 2021 m. vykdė 2,7 tūkst. vnt. pieninių gyvūnų laikytojų. Jų bandų produktyvumo augimas akivaizdus - per paskutinius dešimt metų padidėjo 1955 kg pieno (30,6 proc.), 156 kg riebalų ir baltymų (31,6 proc.). Per paskutinius 2019-2021 m. produktyvumo tyrimų metus vidutinis tiriamųjų karvių produktyvumas padidėjo 490 kg. pieno, 17 kg riebalų ir 23 kg baltymų.

Tiriamųjų karvių metinio produktyvumo (kg) kitimas 2010 - 2021 m.

- *Pieno pardavimas perdirbti.* Nežiūrint ženklaus nuolatinio tiek pieninių veislių karvių ir tiek jų bandų skaičiaus mažėjimo, pieno gamintojai didina pieno bandų produktyvumą ir parduoda pieno perdirbimui panašiam lygyje. Stambėjant bandoms ir augant pieninių veislių karvių produktyvumui, atitinkamai didėja ir gyvūnų produktyvumo, parduodamo pieno, pašarų tyrimų ir kitų Bendrovės teikiamų paslaugų paklausa.

Pieno gamintojų parduotas natūralaus riebumo pieno kiekis perdirbimui

(7 lentelė)

Metai	Kiekis, tūkst. t	Kitimas, palyginus su ankstesniu laikotarpiu	
		(+;-) tūkst. t.	proc.
2015 m.	1 436,46	-	-
2016 m.	1 410,42	-26,03	-1,8
2017 m.	1 396,94	-13,48	-1,0
2018 m.	1 362,19	-34,75	-2,5
2019 m.	1 352,67	-9,52	-0,7
2020 m.	1 364,90	12,23	0,9
2021 m. 1-10 mėn.	1 137,8	-	-

*Šaltinis: Pieno apskaitos informacinė sistema, Ūkių gyvūnų registras © VĮ ŽŪIKVC

Daugiau kaip pusė šalyje gaminamo pieno įvairių pagamintų produktų pavidalu eksportuojama į ES ir trečiąsias pasaulio šalis. Todėl pieno ūkiai kartu su pieno perdirbėjais, privalo gaminti konkurencingą produkciją, užtikrindami gaminamos produkcijos kokybę ir aukštos maistinės vertės sudėtį. Bendrovė siekia būti aktyviu pieno sektoriaus dalyviu partneriu, teikdama savo

paslaugas ir diegdama naujus pažangius ir aktualius tyrimų metodus, prisidėdama prie kontroliuojančių institucijų sprendimų superkamo pieno sudėties ir kokybės bei veislininkystės kontrolės vykdymui.

Griežtėjantys aplinkosauginiai reikalavimai, gana dažna pieno ir jo produktų vartojimo antireklama, pieno pakaitalų pasiūlos augimas, konkurencijos didėjimas reikalauja lankstumo ir greitų pokyčių, siekiant išlikti rinkoje ar prekiauti naujose. Todėl UAB „Pieno tyrimai“ specialistai dalyvauja tarptautinių organizacijų, susijusių su pienu ir jo produktais, veikloje, nuolat kelia kvalifikaciją, siekia pieno tyrimus atlikti naudojant pažangiausias technologijas ir įrangą. Bendrovės atliekama pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimo veikla orientuota į efektyviai veikiančių pieno gamybos ūkių vystymą. Pieno ūkiams, tiriantiems pieninių gyvūnų produktyvumą, teikiama valstybės pagalba, todėl gyvūnų produktyvumo tyrimo paslaugas Bendrovė gali pasiūlyti pieno gamybos ūkiams pakankamai žema ir patrauklia kaina.

2.4. Rizikos valdymas.

Bendrovė kuria rizikos valdymo sistemą, siekdama identifikuoti, vertinti, valdyti ir numatyti priemones rizikoms, kurios galėtų kelti grėsmę Bendrovės strateginių tikslų pasiekimui, uždavinių įgyvendinimui, saugios aplinkos darbuotojams užtikrinimui bei teikiamų paslaugų kokybės gerinimui. 2022 m. kovo 15 d. Bendrovės valdybos sprendimu Nr. 26V- 4 patvirtinta UAB „Pieno tyrimai“ rizikų valdymo politika, kuri yra svarbi sudedamoji Bendrovės veiklos dalis, padedanti įgyvendinti strategiją. Rizikų valdymo tikslas – užtikrinti savalaikį potencialių rizikų identifikavimą, tinkamą jų įvertinimą ir valdymą bei greitą reagavimą, keičiantis Bendrovės kontekstui ar aplinkai, kurioje ji veikia.

Bendrovė nuo 2020 metų planuoja veiksmus dėl rizikų ir galimybių bei šiuos veiksmus integruoja ir įdiegia laboratorijos vadybos sistemoje. Direktorius 2020-10-29 įsakymu Nr. 13V-0106 yra sudaryta rizikos vertinimo grupė. Vadovaujantis parengta vadybos sistemos procedūra 805PR01 *Rizikos valdymas*, 2020-12-04 rizikos vertinimo grupė apsvarstė visus laboratorijos veiklos procesus, identifikavo galimas rizikas, jos priežastis bei poveikį, išanalizavo esamus veiksmus rizikos valdymui, įvertino tikimybę bei poveikį ir rizikos reikšmingumą. Keturiolikai rizikų (iš dvidešimties apsvarstytų), kurių reikšmingumas įvertintas kaip didelis arba vidutinis, buvo parengtas rizikų valdymo planas 2021 metams, kuriame nustatyti konkretūs rizikos valdymo veiksmai, atsakingi asmenys ir atlikimo terminai. 2021 metais atlikus rizikų valdymo plane numatytus veiksmus, 10 rizikų pašalinta. Trims nustatytoms rizikoms suplanuoti veiksmai nebuvo pilnai įgyvendinti, vienai rizikai suplanuoti veiksmai neatlikti dėl padidėjusios IT skyriaus darbų apimties, todėl šie veiksmai perkelti į rizikų valdymo planą 2022 metams.

Bendrovė identifikuoja visas galimas draudžiamąsias rizikas ir jas apdraudžia. Bendrovėje daugelis rizikų yra apdraustos įvairiais draudimais: 2019-02-27 trijų metų laikotarpiui sudaryta sutartis su AB „Lietuvos draudimas“ nekilnojamojo ir kilnojamojo turto, transporto priemonių, krovinių, bendrosios profesinės civilinės atsakomybės draudimui; 2020-05-15 dviejų metų laikotarpiui sudaryta sutartis su ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ dėl darbuotojų nelaimingų atsitikimų draudimo.

Finansinės rizikos valdymo organizavimą ir darbuotojų, atliekančių finansinės rizikos valdymą, pareigas ir atsakomybę reglamentuoja direktoriaus patvirtinta Finansinės rizikos valdymo tvarka, kuri parengta vadovaujantis Finansų ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijų paskelbtomis Rekomendacinėmis finansinės rizikos valdymo gairėmis valstybės valdomoms įmonėms. Finansinės rizikos valdymo rezultatai:

- Susidariusi rizika dėl pinigų, laikomų šalie bankuose, nes pinigų likutis sąskaitose viršija 100 tūkst. Eur. Visų bankų indėliai yra draudžiami 100 tūkst. Eur sumai, Lietuviškų bankų indėlius draudžia Valstybės įmonė "Indėlių ir investicijų draudimas", užsienio šalyse įsteigtų bankų indėliai apdrausti tų šalių draudimo įmonėse. Rizikos mažinimas sprendžiamas, lėšas paskirstant

trijuose šalies bankuose, kurių agentūrų skelbiamas kredito reitingas ne žemesnis nei aukštesnis investicinis reitingas.

- Rodikliai, apibūdinantys trumpalaikių įsipareigojimų vykdymo būklę ir Bendrovės mokumą, sugebėjimą grąžinti skolas yra labai geri:

Rodiklio pavadinimas	Priimtina reikšmė	2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31	Apibūdinimas
Bendrasis likvidumo, koef.	tarpat 1,2 ir 2,0	2,1	2,1	3,0	labai geras
Kritinio likvidumo, koef.	tarpat 1,0 ir 1,5	1,1	1,8	1,8	labai geras
Bendrasis mokumo, koef. (Nuosavybė/Įsipareigojimai)	kritinė riba žemiau 0,5, priimtina reikšmė 2,0	3,3	3,3	4,9	labai geras, tačiau bendrovė mažai naudoja skolintų lėšų
Skolų ir turto, koef. (Įsipareigojimai/Turtas)	iki 0,5	0,2	0,2	0,2	labai geras
Skolų ir nuosavo kapitalo, koef. (Įsipareigojimai/Nuosavybė)	iki 0,5	0,3	0,3	0,2	labai geras

- Bendrovei palūkanų normos rizika iškyla dėl lizingo mokėjimų. Lizingo sutartys laboratorinei įrangai įsigyti pasirašytos su pastoviomis metinėmis palūkanomis 2,57 - 3,0 proc., kurios yra tiksliai prognozuojamos.

Palūkanų Bendrovė per 2019 - 2021 m. sumokėjo:

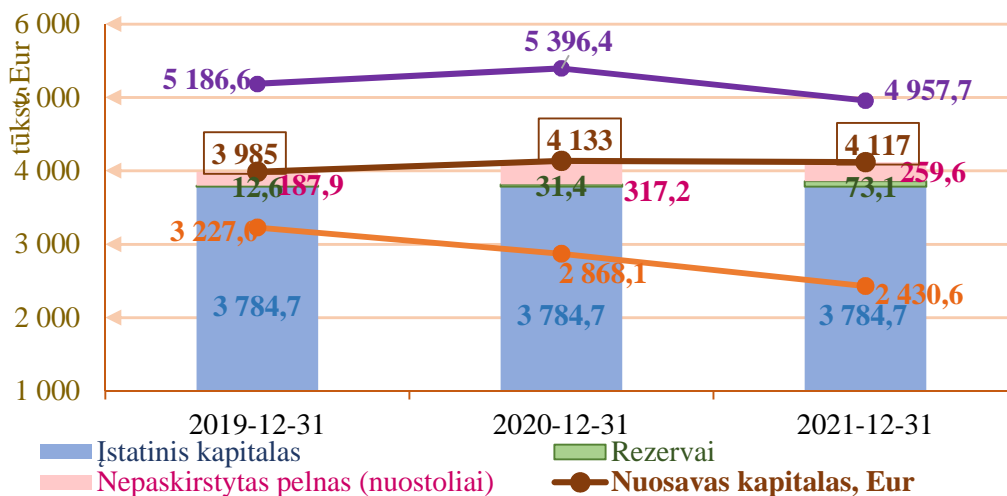
	2019 m.	2020 m.	2021 m.
Sumokėta lizingo palūkanų iš viso, Eur	23 755	17 168	10 407

- Valiutiniai pinigų srautai sudaro labai nereikšmingą Bendrovės piniginių srautų dalį, todėl valiutų kursų svyravimo rizikos nėra.

3. 2021 M. FINANSINIAI IR VEIKLOS REZULTATAI, JŲ ATITIKTIS BENDROVĖS VEIKLOS TIKSLAMS

3.1. Turto ir nuosavo kapitalo (pagrindinių balanso straipsnių) pokyčiai.

Nuo 2019 m. liepos 1 d. įvykus Bendrovės reorganizacijai, kurios metu buvo prijungta UAB "Gyvulių produktyvumo kontrolė" su 732,4 tūkst. Eur vertės įstatiniu kapitalu, Bendrovės įstatinis kapitalas padidėjo iki 3 784,7 tūkst. Eur ir iki metinio pranešimo sudarymo datos nekito. Bendrovės turtas sumažėjo, nes sumažėjo ilgalaikio materialaus turto balansinė vertė. Turto ir nuosavo kapitalo kitimas:

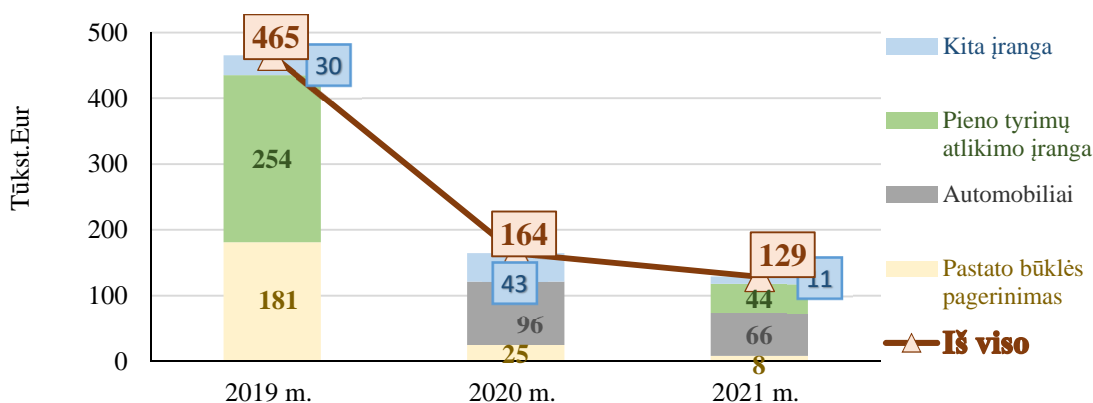

Ilgalaikio materialaus turto balansinė vertė 2021 m. pabaigai, lyginant su ankstesniais laikotarpiais sumažėjo, nes Bendrovė mažai įsigijo naujo ilgalaikio turto, o atnaujinto turto vertė

nepadengė priskaičiuoto nusidėvėjimo sumos. Taip pat nuspręsta parduoti administracinės paskirties patalpas Vilniuje ir jos balanse parodomas kaip ilgalaikis turtas, skirtas parduoti.

3.2. Investicijos per ataskaitinį laikotarpį, planuojami investicijų projektai.

Didžiausią investicijų dalį sudaro išlaidos pieno tyrimų prietaisų atnaujinimui, taip pat lėšos automobilių, skirtų pieno mėginių surinkimui bei transportavimui nustatytoje temperatūroje, įsigijimui vietoje susidėvėjusių ir informacinių technologijų tobulinimui. Dėl COVID-19 pandemijos Bendrovė sustabdė dalį savo suplanuotų investicinių projektų 2020-2021 m. laikotarpiais. Nebuvo atliekama laboratorijos ventiliacinės sistemos rekonstrukcija, neatnaujinta dalis pieno tyrimų įrangos, nes siekiant išvengti visiško darbo sustabdymo ir sumažinti užsikrėtimo galimybes, reikėjo perorganizuoti laboratorijos darbą tarpusavyje nesusisiekiančiomis pamainomis ir nebuvo galima dar labiau apsunkinti ir taip sudėtingą ir įtemptą paslaugų teikimo procesą. Per 2021 m. Bendrovė įsigijo 1 automobilį mėginių surinkimui ir 3 tarnybinius automobilius GPT padalinio reikmėms ir įvairios laboratorinės bei biuro įrangos už 55 tūkst. Eur. Neįvykdyti investiciniai projektai bus vykdomi 2022-2023 m. Bendrovės investicijos per ataskaitinį laikotarpį:

2022-2024 m. laikotarpiu Bendrovė planuoja įsigyti laboratorinės įrangos: pieno sudėties ir somatinių ląstelių, bendro bakterijų skaičiaus matuoklius, pašarų makro/mikro elementų ir toksinų nustatymo ir kitą laboratorinę įrangą, atnaujinti mėginių surinkimo automobilis su temperatūros palaikymo įranga ir GPT padalinio automobilius, bei atlikti gamybinių patalpų modernizavimą, siekiant tvariai šalinti laboratorijos atliekas bei. Bendra investicijų per ateinančius 3 metus vertė 2 096,5 tūkst. Eur, iš kurių už 1 191,5 tūkst. Eur suplanuoti įsigyti 2022 m.

3.3. Pagrindiniai finansiniai rodikliai.

Bendrovės pajamos ir sąnaudos 2020-2021 m., lyginant su 2019 m., ženkliai išaugo, nes nuo 2019 m. liepos 01 d. prijungus UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ išsiplėtė veikla gyvūnų produktyvumo tyrimais, padidėjo darbuotojų skaičius.

Bendrovės pagrindiniai finansiniai rodikliai 2019 - 2021 m.:

(8 lentelė)

Eil. Nr.	Pavadinimas	tūkst. Eur arba kaip nurodyta eilutėse				Palyginimas					
		2019 m.	2020 m.	2021 m.		2020m./2019m.		2021m./2020m.		2021 m. faktas/planas	
				Planas	Ataskaita	(+;-) punkt.	proc.	(+;-) punkt.	proc.	(+;-) punkt.	proc.
1.	Svarbiausi pelno (nuostolių) ataskaitos rodikliai										
1.1	Pardavimo pajamos	5 311,8	6 323,4	5 816	5 888,9	1 011,6	19,0	-434,5	-6,9	72,9	1,3
1.2	Kitos veiklos rezultatas	2,6	-9,3	2	5,6	-11,9	-457,7	14,9	-160,2	3,6	180

1.3	Pardavimo savikaina	4 105,9	4 806,2	4 695	-4 671,9	700,3	17,1	-134,3	-2,8	-23,1	-0,5
1.4	Veiklos sąnaudos	973,8	1 157,6	-874	-947,6	183,8	18,9	-210,0	-18,1	73,6	8,4
1.5	Finansinės veiklos (palūkanų ir kitos) rezultatas	24,6	14,9	11	11,0	-9,7	-39,4	-3,9	-26,2	0,0	0,0
1.6	EBITDA	1 021,2	852,5	656,4	652,0	-168,7	-16,5	-200,5	-23,5	-4,4	-0,7
1.7	Grynasis pelnas	200,9	279,6	202,0	206,2	78,7	39,2	-73,4	-26,3	4,2	2,1
2.	<i>Svarbiausi balanso rodikliai</i>										
2.1	Visas turtas	5 186,6	5 396,4	5 022	4 957,7	209,8	4,0	-438,7	-8,1	-64,3	-1,3
2.2	Nuosavas kapitalas	3 985,3	4 133,3	4 193	4 117,5	148,0	3,7	-15,8	-0,4	-75,5	-1,8
2.3	Įsipareigojimai	1 201,3	1 263,1	824	840,3	61,8	5,1	-422,8	-33,5	16,3	2,0
2.3.1	t.sk. finansinės skolos	672,9	419,7	228	228,2	-253,2	-37,6	-191,5	-45,6	0,2	0,1
3.	<i>Svarbiausi pelningumo rodikliai</i>										
3.1	EBITDA marža, %	19,2%	13,5%	11,3%	11,1%	-5,7%	-29,7	-2,4%	-17,8	-0,2%	-1,8
3.2	Grynojo pelno marža, %	3,8%	4,4%	3,5%	3,5%	0,6%	15,8	-0,9%	-20,5	0,0%	0,0
3.3	Turto grąža (ROA), %	4,2%	5,3%	3,9%	4,0%	1,1%	26,2	-1,3%	-24,5	0,1%	2,6
3.4	Nuosavybės grąža (ROE), %	5,5%	6,9%	4,9%	5,0%	1,4%	25,5	-1,9%	-27,5	0,1%	2,0
3.5	Investuoto kapitalo grąža (ROIC), %	5%	8%	6%	7%	3%	60,0	-1%	-12,5	1%	16,7
3.6	Veiklos rentabilumas, %	4,0%	4,7%	3,6%	3,7%	0,7%	17,5	-1,0%	-21,3	0,1%	2,8
4.	<i>Svarbiausi likvidumo ir mokumo rodikliai</i>										
4.1	Kritinio likvidumo koeficientas	1,1	1,8	1,3	1,8	0,7	60,4	0,0	0,0	0,6	43,6
4.2	Absoliutaus likvidumo pinigais koef. (Cash ratio)	1,0	1,4	0,3	1,6	0,4	40,0	0,2	14,3	1,3	433,3
4.3	Pinigų dalis visame turte, koef. (Cash to total assets)	0,15	0,26	0,04	0,24	0,1	73,3	0,0	-7,7	0,2	500,0
4.4	Apyvartinio kapitalo ir turto santykis, koef. (Working capital to total assets)	0,16	0,20	0,06	0,29	0,04	25,0	0,09	45,0	0,23	383,3
4.5	Nuosavo kapitalo ir turto santykis, %	76,8%	76,6%	83,5%	83,1%	-0,2%	-0,3	6,5%	8,5	-0,4%	-0,5
4.6	Įsipareigojimų ir turto santykis, %	23,2%	23,4%	16,4%	16,9%	0,2%	1,1	-6,5%	-27,6	0,5%	3,3
4.7	Skolų ir nuosavo kapitalo koef.	0,3	0,3	0,2	0,2	0,0	1,4	-0,1	-33,2	0,0	3,8
5.	<i>Svarbiausi apyvartumo rodikliai</i>										
5.1	Ilgalaikio turto apyvartumas, koef.	1,2	1,5	1,5	1,9	0,3	25,0	0,4	26,7	0,4	26,7
5.2	Nuosavo kapitalo apyvartumas, koef.	1,3	1,5	1,4	1,4	0,2	15,4	-0,1	-6,7	0,0	0,0
5.3	Pardavimo pajamos 1-am darbuotojui (vid. sąlygin.)	28,7	27,0	24,0	26,9	-1,7	-5,9	-0,1	-0,4	2,9	12,1

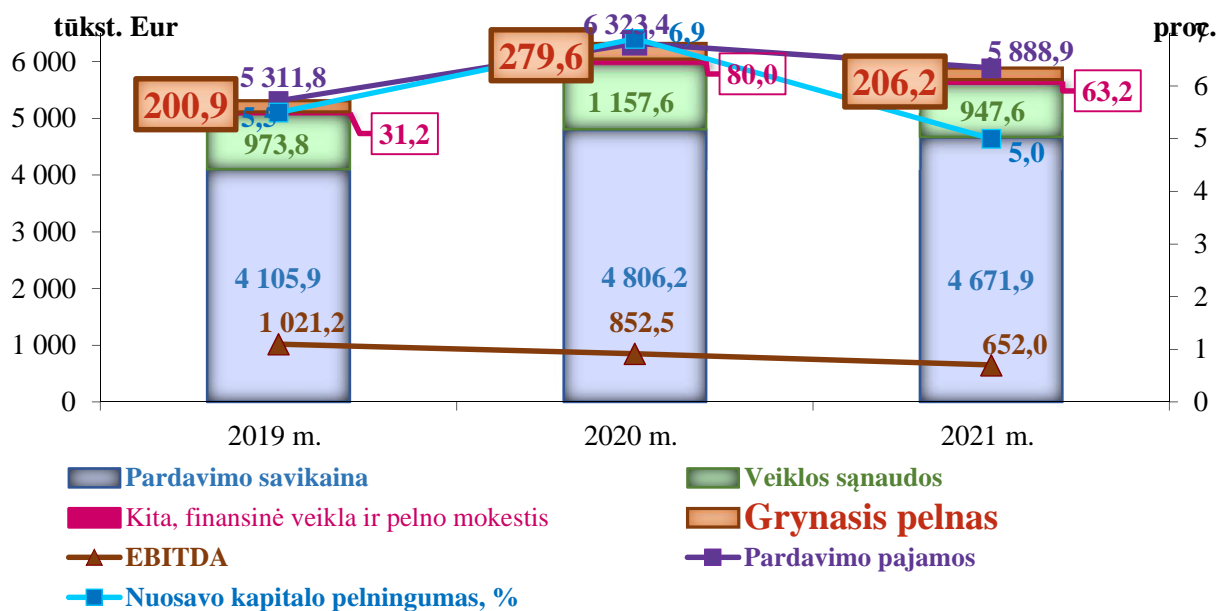
Bendrovės vadovybė įvykdė akcininko lūkesčius, kad nuosavo kapitalo grąža sudarytų ne mažiau 4,7 proc. Bendrovės 2019 m. nuosavo kapitalo grąža buvo 5,5 proc., 2020 m. – 6,9 proc., o 2021 m. – 5,0 proc. Veiklos pelningumas 2020 m. augo, nes 2019 m. II pusmetį Bendrovė didino pardavimus dėl išplėtos veiklos, prijungus kitą bendrovę. 2021 m. pelningumo rodikliai mažėjo, nes mažėjant pieno gamintojų ir tiriamųjų karvių skaičiui, uždirbta 434,5 tūkst. EUR (-6,9 proc.) mažiau pajamų, nei 2020 m. Per 2021 m. Bendrovė sumažino ir sąnaudas, nes peržiūrėjo ir apjungė darbuotojų funkcijas, efektyvino veiklos procesus.

Mokumo ir apyvartumo rodikliai yra labai geri, Bendrovės gebėjimas grąžinti skolas yra puikus.

Balanse turtas mažėjo, nes dėl COVID 19 pandemijos nebuvo vykdomos investicijos į ilgalaikį turtą, o išsipareigojimai mažėjo, nes Bendrovė laikydamosi finansinio lizingo mokėjimo grafikų laiku sumoka įmokas už įsigytą turtą ir naujų finansinių išsipareigojimų neprisiėmė.

Bendrovė 2021 m. viršijo beveik visus suplanuotus rodiklius. Pasiiektas mažesnis nei suplanuota EBITDA ir EBITDA maržos rodiklis, nes mažėjo nusidėvėjimo sąnaudos dėl nukeltų suplanuotų investicijų įgyvendinimo į kitus metus.

Bendrovės pagrindinių finansinių rodiklių kitimas:

3.4. Pagrindiniai pardavimų rodikliai.

(9 lentelė)

Rodiklio pavadinimas	2019 m.	2020 m.	2021 m.		Palyginimas					
			planas	faktas	2020m./2019m.		2021m./2020m.		2021 m. faktas/planas	
					(+;-) punk.	proc.	(+;-) punk.	proc..	(+;-) punk.	proc..
1. Įprastinių pieno tyrimų skaičius, tenkantis 1-am pieno pardavėjui, tūkst. vnt.	195,5	203,7	211,6	216,9	8,2	4,2	13,2	6,5	5,3	2,5
Įprastinių pieno tyrimų skaičius, tūkst. vnt.	3 480,7	3 258,5	3 025,5	3 101,6	-222,2	-6,4	-156,9	-4,8	76,1	2,5
Pieno pardavėjų skaičius, tūkst. vnt.	17,8	16,0	14,3	14,3	-1,8	-10,1	-1,7	-10,6	0	0
2. Vidutinė apyvarta, tenkanti 1-am pieno pardavėjui, tūkst. Eur	298,4	395,2	406,7	411,8	96,8	32,4	16,6	4,2	5,1	1,3
Pardavimo pajamos, tūkst. Eur	5 311,80	6 323,40	5 815,7	5 888,90	1011,6	19	-434,5	-6,9	73,2	1,3
Pieno pardavėjų skaičius, tūkst. vnt.	17,8	16	14,3	14,3	-1,8	-10,1	-1,7	-10,6	0	0

3..Tiriamųjų pienininių gyvūnų skaičius, tūkst. vnt.	137,1	132,7	133,3	129,9	-4,4	-3,2	-2,8	-2,1	-3,4	-2,6
4. Pajamos už papildomus tyrimus ir paslaugas nuo visų pradavimų, proc.	20,9	19,1	18	19,1	-1,8	-8,6	0	0	1,1	6,1
5. Tyrimo metodų skaičius, vnt.	25	25	25	25	0	0	0	0	0	0
iš jų: akredituoti	17	17	16	16	0	0	-1	-5,9	0	0
6. Kalibravimo/bandymų metodikos	11	10	13	11	-1	-9,1	1	10	-2	-15,4
iš jų: akredituoti	9	10	10	9	1	11,1	-1	-10	-1	-10

Bendrovė savo veiklą skiria į tris pagrindines grupes, tai į pieno sudėties ir kokybės tyrimų paslaugas, pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimus ir į papildomai vykdomą veiklą (pieno sudėties ir kokybės tyrimai vykdant užsakymus, pašarų tyrimai, kalibravimo laboratorijos veikla, ūkinių gyvūnų ženklinimas ir kitos paslaugos), kuri susijusi su pieno sektoriaus veikla. Net 80,9 proc. pajamų Bendrovė gauna už paslaugas, kurias klientai užsako vykdydami teisės aktų reikalavimus. Tokioms klientams privalomoms paslaugoms Bendrovė priskiria superkamo pieno mėginių tyrimus, atliekamus Pieno supirkimo taisyklėse nustatytu dažnumu, pieno gamintojų tiesiogiai į rinką tiekiamo pieno mėginių tyrimus, pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimus veislininkystei. Dalis tų paslaugų apmokami valstybės biudžeto lėšomis: 47,8 proc. nuo pajamų už superkamo pieno mėginių tyrimus apmoka Žemės ūkio ministerija už valstybės reikmėms atliekamus tyrimus, 70 proc. gyvūnų produktyvumo tyrimų paslaugos kainos pieno ūkiams subsidijuoja valstybė. Todėl nustatant šių paslaugų kainas, įskaičiuojamas tik būtinas veiklos tęstinumui užtikrinti pelno dydis.

Akredituotų tyrimo metodų skaičius 2021 m. sumažėjo, nes siekiant veiklos efektyvumo, pasirinkta įprastinius bendro bakterijų skaičiaus tyrimus atlikti vienu metodu, vietoje dviejų ir todėl atsisakyta tęsti šio metodo akreditaciją.

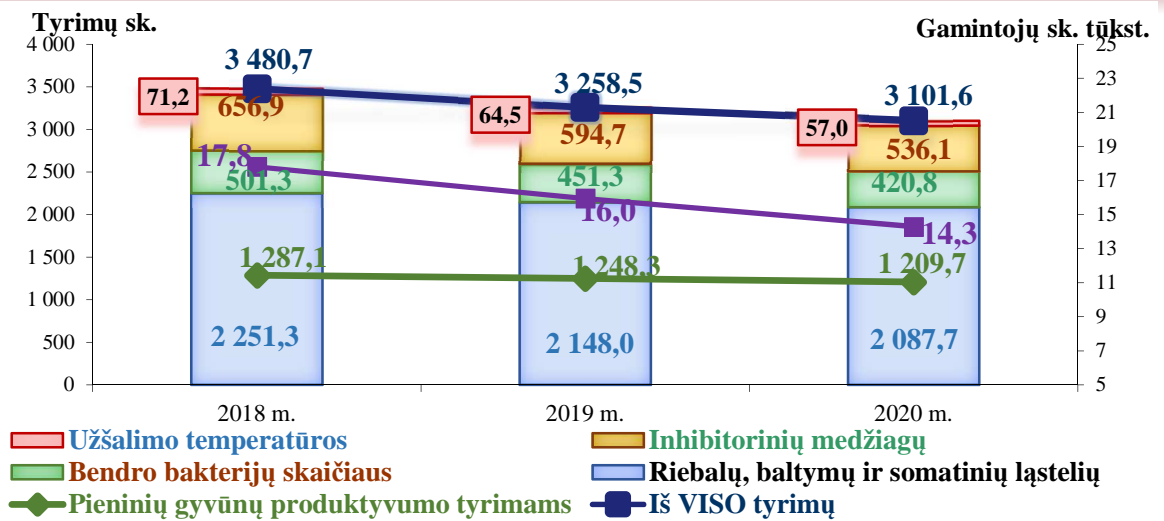
3.5. Atliktų tyrimų ir kitų paslaugų apimtys.

Laboratorijos veikla. Iš viso įprastinių pieno sudėties ir kokybės tyrimų Bendrovė 2021 m. atliko 3 101,6 tūkst. vnt., 2020 m. - 3 258,5 tūkst. vnt. 2019 m. – 3 480,7 tūkst. vnt.. Per tris pastaruosius metus tyrimų skaičius sumažėjo 379,1 tūkst. vnt. (-10,9 proc.), sumažėjus pieno gamintojų, parduodančių pieną perdirbti, skaičiui 3,5 tūkst. (-19,7 proc.).

UAB „Pieno tyrimai“ atliktų įprastinių pieno tyrimų kitimas 2019-2021 m.

(10 lentelė)

Tyrimo pavadinimas	Atlikta pieno tyrimų, tūkst. vnt.				Palyginimas					
	2019 m.	2020 m.	2021 m.		2020m./2019m.		2021m./2020m.		2021 m. faktas/planas	
			planas	faktas	tūkst. vnt.	proc.	tūkst. vnt.	proc.	tūkst. vnt.	proc.
Įprastiniai pieno sudėties ir kokybės tyrimai (privalomi, papildomi, kiti užsakomieji)										
Riebalų, baltymų ir somatinių ląstelių	964,2	899,7	881,0	878,0	-64,5	-6,7	-21,7	-2,4	-3,0	-0,3
Bendro bakterijų skaičiaus	501,3	451,3	449,0	420,8	-50,0	-10,0	-30,5	-6,8	-28,2	-6,3
Inhibitorinių medžiagų	656,9	594,7	589,8	536,1	-62,2	-9,5	-58,6	-9,9	-53,7	-9,1
Užšalimo temperatūros	71,2	64,5	61,0	57,0	-6,7	-9,4	-7,5	-11,6	-4,0	-6,6
Iš viso	2 193,6	2 010,2	1 980,8	1 891,9	-183,4	-8,4	-118,3	-5,9	-88,9	-4,5
Įprastiniai pieno sudėties ir kokybės tyrimai atliekami GPT paslaugoms										
Riebalų, baltymų, somatinių ląstelių ir urėjos	1 287,1	1 248,3	1 240,0	1 209,7	-38,8	-3,0	-38,6	-3,1	-30,3	-2,4
IŠ VISO	3 480,7	3 258,5	3 220,8	3 101,6	-222,2	-6,4	-156,9	-4,8	-119,2	-3,7
Pieno pardavėjų (gamintojų) skaičius	17,8	16,0	14,3	14,3	-1,8	-10,1	-1,7	-10,6	0,0	0,0

Tiek privalomų superkant pieną pagal Pieno supirkimo taisykles, tiek pieno gamybos ūkiams dalyvaujantiems veislininkystės sistemoje, tiek papildomų pieno tyrimų ir visų kitų Bendrovės teikiamų paslaugų apimtys, jų diversifikacija bei veiklos plėtra tiesiogiai susiję su šalies pieno sektoriaus kitimo tendencijomis, veiklos apimtimis ir vykdoma politika. Pastoviai mažėjant pieno gamintojų, parduodančių pieną perdirbti, ir pieninių karvių skaičiui, mažėja Bendrovės atliekamų privalomųjų ir papildomų pieno sudėties ir kokybės tyrimų skaičius bei kitos teikiamos paslaugos ir pardavimai. Bendrovė įprastinių pieno tyrimų 2021 m. atliko 156,9 tūkst. vnt. (-4,8 proc.) mažiau nei 2020 m., nes mažiau pieno gamintojų pardavė pieną, kurio sudėties ir kokybės tyrimus atlieka UAB „Pieno tyrimai“. Sumažėjus karvių skaičiui, pieno tyrimų pieninių gyvulių produktyvumo tyrimų tikslais 2021 m. atlikta 38,6 tūkst. vnt. (-3,1 proc.) mažiau, nei ankstesniais metais.

Pieno tyrimai, kurie skirti tiesiogiai į rinką (parduodama turguose, pieno pardavimo automatuose, mokyklose ir pan.) tiekiamo pieno ir jo produktų sudėties ir kokybės kontrolei, Bendrovėje sudaro nedidelę dalį atliekamų tyrimų. Šie tyrimai atliekami kartą per ketvirtį kiekvienam pieno gamintojui, tiesiogiai parduodančiam pieną ir jo produktus. Tokių tyrimų atlikome 3,0 tūkst. vnt., vidutiniškai 188 pieno gamintojams. Į šį tyrimų skaičių neįtraukti tyrimai tiems pieno gamintojams, tiesiogiai parduodantiems į rinką pieną ir jo produktus, kurių pieno tyrimai atliekami iš kiekvienos parduodamo pieno siuntos. Eilę metų iš turimų pieno mėginių formuojami mėginiai leukozės ir bruceliozės tyrimui, kurie siunčiami tyrimui į Nacionalinį maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutą, vykdant Gyvūnų užkrečiamų ligų kontrolės programą. Per 2021 m. buvo suformuota 25,7 tūkst. vnt. mėginių, 2020 m. – 29,9 ir 2019 m. – 102,2 tūkst. vnt. pieno mėginių užkrečiamų ligų tyrimams iš pieno atlikti. Ši paslauga aktuali pieno gamintojams, siekiantiems sveikos bandos statuso. Pieno ūkių gyvulių bandų sveikatingumo gerinimui atliekame mastito sukėlėjų nustatymo tyrimus mikrobiologiniu ir Polimerazinės grandininės reakcijos (PGR) metodais. PGR metodu 2019 m. buvo ištirti 2,0 tūkst. vnt., 2020 m. – 2,2 tūkst. vnt. ir 2021 m. – 1,2 tūkst. vnt. pieno mėginiai. Vadovaujantis tyrimų rezultatais, buvo siekiama išsiaiškinti patogeninių (užkrečiamų) mikroorganizmų paplitimo lygį pieno bandose. Gaminamo pieno kokybė ir sudėtis didžiąja dalimi priklauso nuo tinkamo pieninių veislių galvijų šėrimo. Todėl siekiant gaminti aukštos kokybės pieno žaliavą ir gerinti gyvulių sveikatingumą svarbu tinkamai sudaryti tinkamą šėrimo racioną. Tai įmanoma atlikti žinant pašarų mitybinę vertę. Bendrovės atliekamų pašarų tyrimų NIRS metodu skaičius kasmet didėja: 2019 m. pašarų tyrimų atlikta 2,4 tūkst. vnt., 2020 m. – 2,7 tūkst. vnt., o 2021 m. – 2,9 tūkst. vnt.

Vykstant pastoviems pieno ūkių struktūriniais pokyčiams, Bendrovės atliekamos paslaugos vis mažėja. Per 2021 m. daugiau buvo parduota tik komercinės veiklos paslaugų: kontrolinių pieno mėginių, derinimo rinkinių, karvių veršingumo, pašarų tyrimų, lyginant su ankstesniais ataskaitinio laikotarpio metais.

UAB "Pieno tyrimai" atliktų pieno tyrimų skaičiaus ir kitų paslaugų kitimas 2019- 2021 m.

(11 lentelė)

Pavadinimas		Tyrimų ir kt. paslaugų skaičius, tūkst. vnt.				Palyginimas					
		2019 m.	2020 m.	2021m.		2020m./2019m.		2021m./2020m.		2021 m. faktas/planas	
				planas	faktas	tūkst. vnt.	proc.	tūkst. vnt.	proc.	tūkst. vnt.	proc.
Iprastiniai pieno tyrimai	<i>Pagal pieno supirkimo taisyklių reikalavimus</i>	1 693,9	1 519,4	1 358,3	1 361,6	-174,5	-10,3	-157,8	-10,4	3,3	0,2
	<i>Gyvūnų produktyvumo tyrimams</i>	1 287,1	1 248,3	1 211,2	1 209,7	-38,8	-3	-38,6	-3,1	-1,5	-0,1
	<i>Tyrimai gamintojams tiesiogiai į rinką tiekiantiems pieną ir jo produktus</i>	3,9	3,1	3,3	3,0	-0,8	-20,5	-0,1	-3,2	-0,3	-9,1
	<i>Iš viso privalomųjų tyrimų</i>	2 984,9	2 770,8	2 572,8	2 574,3	-214,1	-7,2	-196,5	-7,1	1,5	0,1
	<i>Papildomi tyrimai per bendrą sistemą</i>	273,2	255,6	232,7	270,7	-17,6	-6,4	15,1	5,9	38	16,3
	<i>Tyrimai Latvijos ūkio subjektams</i>	52,5	50,9	47,0	47,1	-1,6	-3	-3,8	-7,5	0,1	0,2
	<i>Papildomi tyrimai (EKA ir komercinės sutartys)</i>	170,1	181,2	173,0	209,5	11,1	6,5	28,3	15,6	36,5	21,1
	<i>Iš viso papildomų tyrimų</i>	495,8	487,7	452,7	527,3	-8,1	-1,6	39,6	8,1	74,6	16,5
	IŠ VISO įprastinių pieno tyrimų	3 480,7	3 258,5	3 025,5	3 101,6	-222,2	-6,4	-156,9	-4,8	76,1	2,5
Kiti tyrimai ir paslaugos	Vienkartiniai indeliai(pagal PST)	2 368,8	2 132,4	1 898,0	1 701,6	-236,4	-10	-430,8	-20,2	-196,4	-10,3
	Mėginių formavimas ligų tyrimui	102,2	29,9	62,5	25,7	-72,3	-70,7	-4,2	-14	-36,8	-58,9
	Kontroliniai mėginiai	49,6	52,2	50,8	53,4	2,6	5,2	1,2	2,3	2,6	5,1
	Karvių veršingumo nustatymo tyrimai	5,2	6,9	6,2	8,1	1,7	32,7	1,2	17,4	1,9	30,6
	Pašarų tyrimas	2,4	2,7	2,3	2,9	0,3	12,5	0,2	7,4	0,6	26,1
	Mastito sukėlėjų identifikavimas PGR	2	2,2	1,6	1,2	0,2	10	-1	-45,5	-0,4	-25
	Mastito sukėlėjų nustatymas	1,5	11,4	3,8	5,1	9,9	660	-6,3	-55,3	1,3	34,2
	Chloramfenikolio nustatymas	1,1	0,8	1,2	0,8	-0,3	-27,3	-	-	-0,4	-33,3
	Tarplaboratoriniai tyrimai ir tyrimai pamatiniais metodais	0,5	0,5	0,6	0,6	-	-	0,1	20	0	0
	Derinimo rinkiniai	0,27	0,3	0,3	0,4	0,03	11,1	0,1	33,3	0,1	33,3
	Inhibitorinių medžiagų tyrimas ROSA met.	0,1	0,3	0,2	0,09	0,2	200	-0,21	-70	-0,11	-55
	Pieno melžimo įrangos tikrinimo paslauga	0,7	1,6	-	-0	0,9	128,6	-1,6	-100	-	-
	Sukalibruotų pieno kiekio matavimo priemonių skaičius	3,1	5,7	5,6	6,6	2,6	83,9	0,9	15,8	1	17,9
	Mechaninių pieno kiekio matavimo priemonių priežiūra	0,03	0,3	0,1	0,2	0,27	900	-0,1	-33,3	0,1	100
	Pieno šaldymo rezervuarų bandymai	0,001	0,004	0,05	0,06	0,003	300	0,056	1400	0,01	20
<i>Pieno pardavėjų (gamintojų) skaičius, tūkst. vnt (nuo šio skaičiaus priklauso privalomųjų tyrimų apimtys)</i>		17,8	16,00	14,3	14,3	-2,1	-10,6	-1,8	-10,1	-	-

Gyvūnų produktyvumo tyrimų veikla. Per 2021 m. Bendrovė atliko 1 558 tūkst. vnt., pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų paslaugų. Daugiau nei pusė šių paslaugų atlikta A metodu, kai produktyvumo tyrimus atliko ir pirminę veislininkystės apskaitą sutvarkė licencijuoti Bendrovės darbuotojai. Bendrovės skyriai pagal atliekamą GPT skaičių gana ženkliai skiriasi, nors apima panašią plotu teritoriją. Tokia situacija susidaro dėl netolygaus pieninių karvių bandų pasiskirstymo šalies teritorijoje.

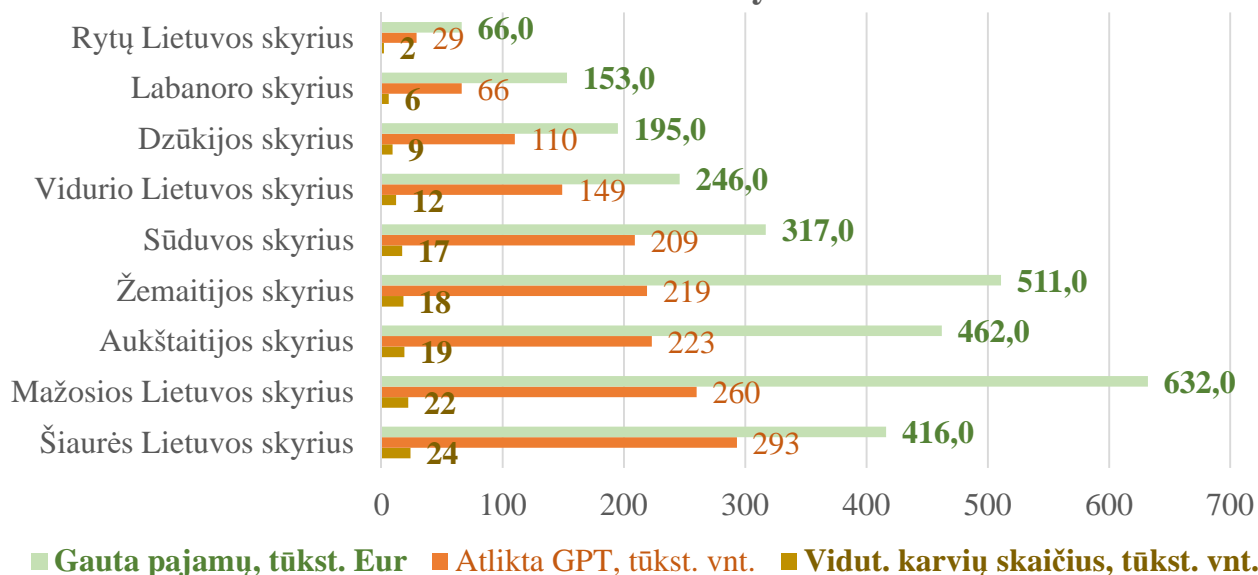
Atliktų gyvūnų produktyvumo tyrimų skaičius ir už juos gautos pajamos

(12 lentelė)

Skyriaus pavadinimas	Pagal gyvūnų produktyvumo tyrimų (GPT) metodus								Vidutiniškai per mėn.				Struktūra, proc.	
	A (T+E)		C3, C6		Iš viso				2020 m.	2021 m.	Palyginimas		2020 m.	2021 m.
	2020 m.	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.	2021 m.	Palyginimas							
							(+;-)	proc.	(+;-)	proc.				
Gyvūnų produktyvumo tyrimai (GPT), tūkst. vnt.														
Šiaurės Lietuvos	106	104	184	189	290	293	3	1,0	24	24	0	0,0	18,2	18,8
Mažosios Lietuvos	235	226	34	34	269	260	-9	-3,3	22	22	0	0,0	16,9	16,7
Aukštaitijos	128	113	106	110	234	223	-11	-4,7	20	19	-1	-5,0	14,7	14,3
Žemaitijos	183	178	41	41	224	219	-5	-2,2	19	18	-1	-5,3	14,1	14,1
Sūduvos	57	54	152	155	209	209	0	0,0	17	17	0	0,0	13,1	13,4
Vidurio Lietuvos	57	56	94	93	151	149	-2	-1,3	13	12	-1	-7,7	9,5	9,6
Dzūkijos	48	44	65	66	113	110	-3	-2,7	9	9	0	0,0	7,1	7,1
Labanoro	55	54	16	12	71	66	-5	-7,0	6	6	0	0,0	4,5	4,2
Rytų Lietuvos	26	21	6	8	32	29	-3	-9,4	3	2	-1	-33,3	2,0	1,9
Iš viso	895	850	698	708	1 593	1 558	-35	-2,2	133	129	-4	-3,0	100	100
Pajamų suma, tūkst. Eur														
Mažosios Lietuvos.	610	587	44	45	654	632	-22	-3,4	55	53	-2	-3,6	21,0	21,0
Žemaitijos	475	459	53	52	528	511	-17	-3,2	44	43	-1	-2,3	17,0	17,0
Aukštaitijos	328	288	124	128	452	416	-36	-8,0	38	35	-3	-7,9	14,5	13,9
Šiaurės Lietuvos	270	264	195	198	465	462	-3	-0,6	39	39	0	0,0	15,0	15,4
Sūduvos	153	146	168	171	321	317	-4	-1,2	27	26	-1	-3,7	10,3	10,6
Vidurio Lietuvos	146	145	103	101	249	246	-3	-1,2	21	21	0	0,0	8,0	8,2
Dzūkijos	129	119	75	76	204	195	-9	-4,4	17	16	-1	-5,9	6,6	6,5
Labanoro	141	139	20	14	161	153	-8	-5,0	13	13	0	0,0	5,2	5,1
Rytų Lietuvos	67	55	8	11	75	66	-9	-12,0	6	6	0	0,0	2,4	2,2
Iš viso	2 319	2 202	790	796	3 109	2 998	-111	-3,6	260	252	-8	-3,1	100	100

Daugiausia produktyvumo tyrimų atlikta Šiaurės Lietuvos, Mažosios Lietuvos, Aukštaitijos, Žemaitijos ir Sūduvos skyriuose. Šiuose skyriuose uždirbama daugiau nei trys ketvirtadaliai visų už šias paslaugas gaunamų pajamų.

Per 2021 m. atliktas GPT skaičius ir uždirbtos pajamos pagal skyrius

Bendrovės darbuotojai GPT skyriuose teikia ūkinių gyvūnų ženklavimo ir registravimo paslaugą tiriamosiose bei netiriamosiose bandose. 2020 m. buvo suženklinti ir registruoti 3 681, o 2021 m. - 3 355 ūkiniai gyvūnai. Daugiausia gyvūnų suženklino ir registravo Mažosios Lietuvos skyriaus darbuotojai. Paslaugos poreikis būtų ženkliai didesnis, jei nereikėtų konkuruoti su kitais šią paslaugą vykdančiais paslaugos teikėjais (veterinarijos gydytojai, privatūs asmenys).

Atlikta gyvūnų ženklavimo paslaugų pagal GPT skyrius

(13 lentelė)

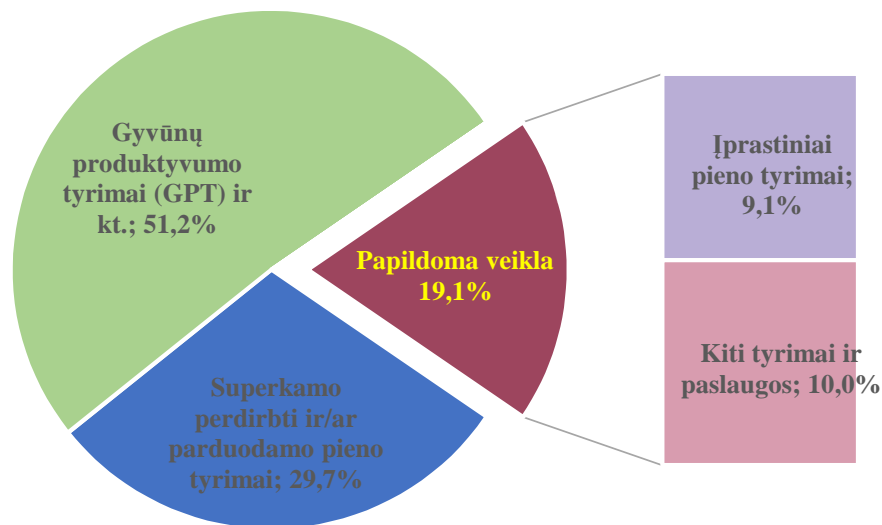
Skyriaus pavadinimas	Ženklavimo paslaugos				Palyginimas 2020/2021 m.			
	Kiekis, vnt.		Pajamos, Eur		Kiekis		Pajamos	
	2020 m.	2021 m.	2020 m.	2021 m.	(+;-) vnt.	proc.	(+;-) Eur	proc.
Mažosios Lietuvos	1 148	1 004	5 990	5 214	-144	-12,5	-776	-13,0
Šiaurės Lietuvos	530	513	2 656	2 575	-17	-3,2	-81	-3,0
Dzūkijos	517	480	2 690	2 490	-37	-7,2	-200	-7,4
Sūduvos	398	351	2 134	1 915	-47	-11,8	-219	-10,3
Žemaitijos	393	329	2 108	1 783	-64	-16,3	-325	-15,4
Vidurio Lietuvos	379	396	1 777	1 862	17	4,5	85	4,8
Aukštaitijos	253	240	1 235	1 179	-13	-5,1	-56	-4,5
Rytų Lietuvos	35	26	185	142	-9	-25,7	-43	-23,4
Labanoro	28	16	152	82	-12	-42,9	-70	-46,1
Iš viso	3 681	3 355	18 927	17 242	-326	-8,9	-1 685	-8,9

3.6. Pardavimo pajamų struktūra ir kitimas.

Bendrovė 2021 m. uždirbo 5 888,9 tūkst. Eur, 2020 m. - 6323,4 tūkst. Eur, 2019 m. - 5 311,8 tūkst. Eur pajamų. Per 2020 m. uždirbtos pajamos, lyginant su 2019 m. laikotarpiu, taip ženkliai padidėjo dėl nuo 2019 m. liepos 1 d. prijungtos UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ gyvūnų produktyvumo tyrimų ir kalibravimo laboratorijos veiklos pajamų. Prijungus naują veiklą, pasikeitė gaunamų pajamų struktūra. Ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais Bendrovė atliko pieno tyrimus veislininkystės tikslais ir už šiuos pieno tyrimus gavo apie 25 proc. visų pajamų. Nuo 2019 m. liepos 1 d. Bendrovė jau pati pilnai atlieka pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimus ir turi licenciją šiai veiklai vykdyti taip kaip numatyta Pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų organizavimo taisyklėse, o šios veiklos pajamos (įskaitant ir pieno matuoklių kalibravimo laboratorijos pajamas) 2021 m. sudarė jau 51,2 proc. visų pajamų. Didžiąją dalį (70 proc.) pieninių gyvūnų tyrimų paslaugos kainos apmokama valstybės biudžeto lėšomis, nes pieno ūkiams veislininkystės veiklą subsidijuoja valstybė. Iš viso pajamos už laboratorijos ir GPT padalinio teikiamas paslaugas, kurias Bendrovei užsako pirkėjai vykdydami jiems teisės aktais nustatytus reikalavimus, sudaro 80,9 proc. nuo visų pajamų, ir tik 19,1 proc. gaunama už papildomas paslaugas, susijusias su pieno gamyba bei jo supirkimu.

Kitos laboratorijos gaunamos pajamos struktūriškai išliko panašiam lygyje. Kasmet didėjo pajamos už pašarų ir karvių veršingumo tyrimus, kontrolinių ir kalibravimo rinkinių mėginių pardavimą.

Pajamų struktūra 2021 m.

Daugiau nei penktadalį visų pajamų (apie 1,1 - 1,2 mln. Eur) įmonė gauna už papildomai vykdomą veiklą, kuri reikalinga vieningai pieno tyrimų sistemai užtikrinti (mėginių surinkimas tiesiogiai iš ūkių, vienkartiniai indeliai ir kt. tara), aktuali pieno supirkėjų (perdirbėjų) laboratorijoms (kontroliniai mėginiai, derinimo rinkiniai, chloramfenikolio tyrimai, papildomi ir nesisteminiai įprastiniai pieno tyrimai, tarplaboratoriniai bei pamatiniais metodais atliekami pieno tyrimai), užsakoma pieno ūkių (mastito sukėlėjo bei jų atsparumo antibiotikams, karvių veršingumo nustatymo, pašarų, įprastiniai pieno tyrimai, pieno mėginių suformavimas ligų tyrimams atlikti Nacionaliniame maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institute). Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba užsako pieno tyrimus superkamo pieno kontrolei, pieno mėginių tapatumui su superkamu pienu patikrinti.

Pajamų ir jos struktūros kitimas pateikiamas lentelėje:

(14 lentelė)

Pavadinimas		Pajamų suma, tūkst. Eur				Palyginimas						Struktūra, proc.	
		2019 m.	2020 m.	2021 m.		2020m./2019m.		2021m./2020m.		2021 m. faktas/ 2021 m. planas		2019 m.	2021 m.
				Planas	Ataskaita	(+;-)punkt.	proc.	(+;-)punkt.	proc.	(+;-)punkt.	proc.		
Užsakyta vykdant teisės aktų reikalavimus	1.1. Superkamo perdirbti ir/ar parduodamo pieno tyrimai	2 079,4	1 948,7	1 740,7	1 746,5	-130,7	-6,3	-202,2	-10,4	5,8	0,3	39,1	29,7
	iš jų: ŽŪM vykdomos programos	945,1	931,7	832,6	835,4	-13,4	-1,4	-96,3	-10,3	2,8	0,3	17,8	14,2
	Pieno supirkėjai	929,4	834,0	744,3	746,9	-95,4	-10,3	-87,1	-10,4	2,6	0,3	17,5	12,7
	Pieno gamintojai (pardavėjai)	199,8	179,0	159,6	160,3	-20,8	-10,4	-18,7	-10,4	0,7	0,4	3,8	2,7
	Pieno gamintojai (pardavėjai) parduodantys tiesiogiai į rinką	5,1	4,0	4,2	3,9	-1,1	-21,6	-0,1	-2,5	-0,3	-7,1	0,1	0,1
	1.2.GPT (iki 2019-06-30 tik pieno tyrimai GPT)	2 097,7	3 109,0	3 006,2	2 997,7	1 011,3	48,2	-111,3	-3,6	-8,5	-0,3	39,5	50,9
	1.3. Melžimo įrangos kalibravimas	18,4	38,9	-	-	20,5		-38,9	-100	-	-	-	-
	1.4. Ūkinių gyvūnų ženklinimas	7,6	18,9	19,2	20,6	11,3		1,7	9,0	1,4	7,3	-	0,3
1. Iš viso pajamos už paslaugas užsakytas vykdant teisės aktų reikalavimus (1.1.+1.2.+1.3.+1.4.)		4 203,1	5 115,5	4 766,1	4 764,8	912,4	21,7	-350,7	-6,9	-1,3	0,0	79,2	80,9
Papildoma veikla	Įprastiniai pieno tyrimai užsakovams pageidaujant	508,0	506,4	458,9	537,4	-1,6	-0,3	31,0	6,1	78,5	17,1	9,5	9,1
	iš jų: Papildomi tyrimai per bendrą sistemą	269,9	250,7	226,0	265,5	-19,2	-7,1	14,8	5,9	39,5	17,5	5,1	4,5
	Tyrimai ir paslaugos Latvijos ūkiams	52,7	53,5	46,0	49,4	0,8	1,5	-4,1	-7,7	3,4	7,4	1,0	0,8
	Papildomi tyrimai (EKA ir komercinės sutartys)	185,4	202,2	186,9	222,5	16,8	9,1	20,3	10,0	35,6	19,0	3,5	3,8
	Kiti tyrimai	184,3	346,6	219,3	238,5	162,3	88,1	-108,1	-31,2	19,2	8,8	3,6	4,0
	Mastito sukėlėjų identifikavimas PGR	66,9	80,7	63,4	40,4	13,8	20,6	-40,3	-49,9	-23,0	-36,3	1,3	0,7
	Karvių veršingumo nustatymo tyrimai	19,7	26,3	27,9	31,8	6,6	33,5	5,5	20,9	3,9	14,0	0,4	0,5
	Pašarų tyrimas	66,9	85,7	70,8	93,6	18,8	28,1	7,9	9,2	22,8	32,2	1,3	1,6
	Chloramfenikolio nustatymas	19,0	13,8	21,3	13,6	-5,2	-27,4	-0,2	-1,4	-7,7	-36,2	0,4	0,2
	Inhibitorinių mdžiagų tyrimas ROSA met.	0,7	2,9	1,9	1,0	2,2	314,3	-1,9	-65,5	-0,9	-47,4	0,0	0,0
	Mastito sukėlėjų nustatymas	8,1	134,1	30,2	54,8	126,0	1556	-79,3	-59	24,6	81,5	0,2	0,9
	Tarplaboratoriniai tyrimai ir tyrimai pamatiniais metodais	3,0	3,1	3,8	3,3	0,1	3,3	0,2	6,5	-0,5	-13,2	0,1	0,2
	Kitos paslaugos	416,6	354,9	371,4	348,2	-61,7	-14,8	-6,7	-1,9	-23,2	-6,2	7,7	5,9
	Vienkartiniai indeliai	123,2	111,0	98,8	100,9	-12,2	-9,9	-10,1	-9,1	2,1	2,1	2,3	1,7
	Mėginių surinkimas iš gamintojų	91,9	84,7	85,9	83,8	-7,2	-7,8	-0,9	-1,1	-2,1	-2,4	1,7	1,4
	Derinimo rinkiniai, kontroliniai mėginiai	107,7	114,6	117,8	124,6	6,9	6,4	10,0	8,7	6,8	5,8	2,0	2,1
Mėginių formavimas ligų tyrimui	38,7	11,3	24,2	10,4	-27,4	-70,8	-0,9	-8,0	-13,8	-57,0	0,7	0,2	
Kalibravimo laboratorijos paslaugos	4,2	10,9	9,6	13,1	6,7		2,2	20,2	3,5	36,5	0,1	0,2	
Kiti pardavimai (etiketės, br.kodai, dėžutės ir pan.)	50,9	22,4	35,1	15,4	-28,5	-56,0	-7,0	-31,3	-19,7	-56,1	1,0	0,2	
2. Iš visos papildoma veikla		1 108,9	1 207,9	1 049,6	1 124,1	99,0	8,9	-83,8	-6,9	74,5	7,1	20,8	19,1
IŠ VISO PAJAMŲ (1+2)		5 312,0	6 323,4	5 815,7	5 888,9	1 011,4	19,0	-434,5	-6,9	73,2	1,3	100	100

3.7. Sąnaudų kitimas ir struktūra.

Lyginant 2020 m. ir 2021 m. sąnaudas su 2019 m. patirtomis sąnaudomis, gautas ženklus augimas, nes nuo 2019 m. liepos 1 d. iš prijungtos UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“ perimtos veiklos vykdymui patiriama daugiau išlaidų darbuotojų darbo apmokėjimui, transporto, patalpų išlaikymui ir medžiagoms bei priemonėms, kurios reikalingos gyvūnų produktyvumo tyrimų padalinio atliekamoms paslaugoms atlikti. Kadangi Bendrovė specializuojasi paslaugų teikimo srityje, jos didžiąją dalį sąnaudų sudaro darbo užmokestis ir su juo susijusios sąnaudos. Darbo užmokestis 221 m., lyginant su 2020m., iš viso Bendrovėje didėjo 1048 tūkst. Eur (2,75 proc.), nes vidutinis darbuotojų darbo užmokestis padidėjo 125 Eur (10 proc.). Ženklus darbo užmokesčio sąnaudų augimo išvengta dėl darbuotojų skaičiaus mažinimo. Bendra 2021 m. suteiktų paslaugų savikaina didėjo, lyginant su ankstesniais laikotarpiais, nes pabrangus kurui ir komunalinėms paslaugoms, išaugo transporto ir patalpų išlaikymo išlaidos.

(15 lentelė)

Pavadinimas	Sąnaudų suma, tūkst. Eur				Palyginimas						Struktūra, proc.	
	2019 m.	2020 m.	2021m.		2020m./2019m.		2021m./2020m.		2021 m. faktas/planas		2019 m.	2021 m.
			planas	faktas	tūkst. Eur	proc.	tūkst. Eur	proc.	tūkst. Eur	proc.		
Pardavimo savikaina	4 106,0	4 806,2	4 695,2	4 671,9	700,2	17,1	-134,3	-2,8	-23,3	-0,5	80,4	83,0
Darbo užmokestis ir su juo susijusios sąnaudos	2 371,50	3 207,10	3 262,20	3 260,7	835,6	35,2	53,6	1,7	-1,5	0	46,5	57,9
Medžiagos ir priemonės, remontas ir eksploatacija	798,6	815,8	658,3	713,6	17,2	2,2	-102,2	-12,5	55,3	8,4	15,6	12,7
Nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos	592,1	449,1	340,1	329,3	-143	-24,2	-119,8	-26,7	-10,8	-3,2	11,6	5,8
Transportas	166,6	152,6	156,5	170,2	-14	-8,4	17,6	11,5	13,7	8,8	3,3	3
Kitos	177,2	181,6	278,1	198,1	4,4	2,5	16,5	9,1	-80	-28,8	3,5	3,5
Veiklos sąnaudos	973,8	1157,6	873,5	947,6	183,8	18,9	-210	-18,1	74,1	8,5	19,1	16,8
Darbo užmokestis ir su juo susijusios sąnaudos	580,9	597,2	664,6	648,4	16,3	2,8	51,2	8,6	-16,2	-2,4	11,4	11,5
Nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos	57	53,2	67,6	47,7	-3,8	-6,7	-5,5	-10,3	-19,9	-29,4	1,1	0,8
Kitos	335,9	507,2	141,3	251,5	171,3	51	-255,7	-50,4	110,2	78	6,6	4,5
Finansinės (palūkanų) sąnaudos	24,6	17,9	10,8	11	-6,7	-27,2	-6,9	-38,5	0,2	1,9	0,5	0,2
Iš viso sąnaudų	5 104,4	5 981,7	5 579,5	5 630,5	877,3	17,2	-351,2	-5,9	51,0	0,9	100	100

3.7. Veiklos strategijos tikslų įgyvendinimas

(16 lentelė)

Strateginė kryptis/ tikslas	Rodiklis, mato vnt.	2021 m.		Atlikti veiksmai per ataskaitinį laikotarpį
		planas	faktas	
<i>Strateginė kryptis: Efektyvinti bendrovės veiklą</i>				
<i>Strateginis tikslas:</i> Modernus energetinis ūkis	Investicijų dydis, tūkst. Eur	180	10,8	Įrengta patalpa darbui su nuodingomis medžiagomis. Kiti darbai dėl COVID-19 pandemijos atidėti. Taip pat keičiantis įmonės struktūrai, optimizuojami technologiniai funkciniai ryšiai, keisis kai kurių darbuotojų darbo vietos. Tam tikslui iki 2023 metų turi būti suprojektuotas ir įrengtas optimizuotas darbo vietų išdėstymas. Pagal padarytus pakeitimus darbo vietų plane, bus koreguojamas mikroklimato sistemos projektas.
<i>Strateginis tikslas:</i> Efektyvūs veiklos procesai	Nuosavo kapitalo grąža (ROE), proc.	4,8	5,1	Sukurtas pradinis GPT asistentų darbo planavimo modulis planuojama pilnai modulį įdiegti iki 2022-04-01. Įdiegta bebarkodė sistema pienininkystės ūkiuose ir įdiegtas GPT asistentų paimtų mėginių identifikavimas. Iširta 199 418 vnt. nežymėtų brūkšniniais kodais atvežtų karvių pieno mėginių. Perorganizuotas įprastinių tyrimų skyriaus darbas skenuojant kartu 1 ir 3 kodo mėginius, formuojama 3 kodo rinkiniai po 39 mėginius vietoj 24. Sumažintas popierinės dokumentacijos kiekis, skaitmenizuota 97 formos/ 142 tūkst. lapų.
<i>Strateginė kryptis: Būti pieno sektoriaus partneriu, skatinančiu inovacijas ir tvarų veiklos vystymą</i>				
<i>Strateginis tikslas:</i> Sukurta pažangi ir patraukli pieno tyrimų sistema	Užsakovų pasitenkinimo augimas, proc.	10	10	Išplėsta kalibravimo veikla, įdiegiant elektroninių pieno kiekio matuoklių Pulsameter 2 (ITEC) ir IDC3 (SAC) kalibravimą. Įdiegta GEA ir Fullwood melžimo robotų kalibravimo veikla. Įdiegta melžimo įrangos tikrinimo komercinę veikla. Vykdytas gyvūnų produktyvumo tyrimų gerosios praktikos viešinimas regionuose, suorganizuoti ūkininkų mokymo kursai "Gyvūnų produktyvumo tyrimų ir duomenų perdavimas". Kartu su pieno sudėties tyrimais atlikti riebalų rūgščių (sočiųjų, nesočiųjų, mono-nesočiųjų, poli-nesočiųjų, De novo, NEFA) tyrimai. Sukurtas ir validuotas kukurūzų siloso tyrimo modelis. Atnaujintas ir palaikomas Bendrovės leidimo ir pažymėjimų teikti gyvūnų produktyvumo tyrimų ir ūkininkų gyvūnų ženklavimo bei registravimo paslaugas galiojimas. Išanalizuotas rinkos poreikis ir perspektyvos dėl matavimo priemonių patikros veiklos, priimtas ekonomiškai pagrįstas sprendimas dėl bandymų veiklos akreditavimo standarto LST EN ISO/IEC 17020:2012 atitikčiai. Sukurta pieno kiekio matavimo priemonių, naudojamų kontroliuojamose bandose, duomenų bazė, VIKIS (veislininkystės ir kalibravimo informacinė sistema). Buvo vykdomas internetinės svetainės tobulinimas.

<i>Strateginis tikslas:</i> Inovacijomis paremta investavimo strategija	Investuoto kapitalo grąža (ROIC), proc.	5	7,4	Parengta 2021 m. perkamos brangesnės nei 100 000 € matavimo įrangos rinkos apžvalga. Apžvelgta kompanijų „Bentley Instruments“, „PerkinElmer“ ir „Foss“ gaminama pieno tyrimų įranga ir parengti bakterijų skaičiuoklio piene ir pieno sudėties analizatoriaus techniniai reikalavimai. Parengtos finansinės rizikos valdymo I-IV ketvirčio ataskaitos.
<i>Strateginė kryptis:</i> Užtikrinti darbuotojų reikiamų kompetencijų vystymą				
<i>Strateginis tikslas:</i> Patobulinta vidinių bendrovės veiklos procesų vadyba	Veiklos sąnaudų ir pajamų santykis, proc.	15	16	Sukurta ir įdiegtas GPT asistentų darbo planavimo modulis. Sukurtas ir išbandytas VIKIS (veislininkystės ir kalibravimo informacinė sistema) modulis. Buvo vykdoma darbuotojų informavimas apie Bendrovės veiklą, rezultatus, pasikeitimus vidaus mokymų metu, savaitinės veiklos planavimo ir retrospektyvinių pasitarimų organizavimas vadovaujantiems darbuotojams ir specialistams, Bendrovės darbo tarybos susitikimai su vadovybe, darbuotojų veiklos aptarimai su vadovais.
<i>Strateginis tikslas:</i> Išlaikyta aukšta darbuotojų techninė kompetencija	Darbuotojai su aukštesniu nei aukštesnysis išsilavinimu nuo visų darbuotojų, proc.	82	82	Vykdomas darbuotojų mokymas ir kompetencijų ugdymas pagal sudarytą poreikių planą, studentų praktikos organizavimas, naujų darbuotojų pritraukimas ir pakeičiamumo užtikrinimas. Dėl saugios darbo aplinkos užtikrinimo buvo atlikti darbo vietų rizikos vertinimai. Dalyvauta ICAR Milk Analyses Sub Committee veikloje, ICAR konferencijoje ir IDF veikloje.

4. TVARUS VYSTYMASIS.

Aplinka ir valdymas. Tvarūs Bendrovės valdymo principai yra neatsiejama ir integrali jos ilgalaikės strategijos dalis, realizuojama per Bendrovės veiklos etikos ir skaidrumo, aplinkosaugos, santykių su darbuotojais, visuomene, užsakovais sritis. Bendrovė, atsižvelgdama į tai, kad jos vykdoma veikla gali daryti poveikį aplinkai, priima sprendimus, kad neigiamo poveikio aplinkai būtų išvengta arba jis būtų minimaliai neigiamas. Didžiausias poveikis aplinkai yra Bendrovės laboratorinėje veikloje bei surenkant ir transportuojant žalio pieno mėginius iš ūkių arba pieno supirkimo/perdirbimo įmonių, todėl vykdant tvaraus vystymosi politiką į laboratorijos vadybos sistemos planavimo, organizavimo ir valdymo procesus integruojamos pagrindinės aplinkos apsaugos standarto LST EN ISO 14001:2015 nuostatos. Bendrovė yra įsipareigojusi įsisavinti naujus metodus bei atnaujinti naudojamą įrangą, atsižvelgiant į technologinę pažangą, diegti technologinius sprendimus, atitinkančius pažangiausią pasaulinę praktiką. Tikslams pasiekti Bendrovė save proaktyviai įsivertina, gerina savo veiklos procesus, naudodama darbuotojų žinias ir vadovų lyderystę.

Bendrovės strateginiai tikslai remiasi Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi tikslais (toliau - DVT). Didžiausią dėmesį skiriame šiems DVT, kurių siekiant galime duoti reikšmingą indėlį ateities kartoms:

DVT siekiame diegdami inovacijas laboratorinių tyrimų srityje, ne tik garantuodami teisingą atsiskaitymą už superkamą pieną, bet ir užtikrindami pieno gaminių vartotojų sveikatos saugos interesus, pieno produktų eksporto reikalavimų vykdymą bei vystydami Bendrovės veiklą tvarios pienininkystės, pilnavertės mitybos, saugaus ir kokybiško maisto kryptimis, tuo pačiu laikydamiesi pamatinių žmogaus teisių bei gerųjų verslo valdymo praktikų.

Bendrovės tvarumo politika yra vykdoma prioretizuojant tris pagrindines sritis - aplinkos apsaugos, socialinę ir ekonominę, kurios yra atliepiamos formuojant vidinius Bendrovės veiklos procesus, teikiant paslaugas šalies užsakovams ir bendradarbiaujant su kitomis suinteresuotomis šalimis. Siekiant identifikuoti reikšmingiausias aplinkosaugos, socialines bei valdymo sritis, reikalingi ne tik pačios Bendrovės veiklos duomenys, bet ir suinteresuotųjų šalių informacija, o tai yra laikui imlus procesas. 2022 metų veiklos plane Bendrovė yra suplanavusi atlikti poveikių analizės apklausą ir įvertinti suinteresuotų šalių lūkesčius ir pastebėjimus tvarumo srityje, kad Bendrovės taikomos tvarumo praktikos būtų materialios ir atitinkančios svarbiausius poveikius. Numatyta stiprinti Bendrovės darbuotojų išitraukimą į tvarumo strategijos vystymą ir įgyvendinimą, organizuojant fokus grupes darbuotojų lūkesčiams ir pasiūlymams išgirsti ir įvertinti. Atsižvelgdama į juos Bendrovė galės daugiau pokyčių vykdyti būtent tose srityse, kurios svarbiausios suinteresuotosioms šalims ir tolesniam veiklos vystymui.

Siekiant atitikti gerąsias valdymo praktikas, reguliariai organizuojami Valdybos posėdžiai, kurių metu Valdybos nariai, išnaudodami savo turimą ekspertinę patirtį, teikia pasiūlymus Bendrovės vadovybei bei kartu priima svarbiausius sprendimus.

2021 m. Valdyba kartu su vadovaujančiais darbuotojais rugsėjo mėnesį vykusios strateginės sesijos metu aktyviai dalyvavo rengiant Bendrovės trijų metų strateginį veiklos planą, kuriame iškeltas naujas tikslas – Tvarus veiklos vystymas. Bendrovės strateginiame plane nustatytos suinteresuotosios šalys - savininkas (valstybės kaip savininkės teises ir pareigas įgyvendina LR žemės ūkio ministerija), užsakovai (pieno gamintojai, supirkėjai, perdirbėjai, pieno gamyba, veislininkystė ir supirkimą administruojančios bei kontroliuojančios institucijos ir kt.) ir bendrovės darbuotojai. UAB „Pieno tyrimai“ išipareigojo kryptingai formuoti tvaraus verslo praktiką, vadovaujantis DVT bei Pasaulinio atskaitingumo principais.

Valdyba aktyviai įsitraukia į su tvariu Bendrovės vystymusi susijusius klausimus, posėdžiuose aptaria kaip yra įgyvendinami Bendrovės išsikelti tikslai tvarumo srityje:

- 2021 m. gegužės 26 d. svarstyta dėl rodiklių Bendrovės veiklos efektyvumui nustatymo, veiklos tobulinimo ir resursų mažinimo;
- 2021 m. spalio 28 d. aptarta Vilniaus padalinio darbo organizavimo pertvarka, planuojamas Bendrovės organizacinės struktūros pakeitimas, pareikštos pastabos dėl strategijos pirminiame projekte nustatytų tikslų ir uždavinių bei jų siektinų reikšmių;
- 2021 m. gruodžio 17 d. valdybos nariai pasiūlė tam tikruose Bendrovės strateginių tikslų uždaviniuose kaip siektino rodiklio reikšmę numatyti Gerojo valdymo indekso augimą.

Strateginių tikslų įvykdymui Bendrovės vadovaujantys darbuotojai ir vadybinis personalas 2021 metais išsikėlė metinius tikslus bei jų rezultata matuojančius rodiklius, susietus su Bendrovės strateginiais tikslais ir uždaviniais. 2021 metais praveisti tarpiniai (pusės metų) ir metiniai veiklos aptarimo pokalbiai su darbuotojais, kurių metu aptartas metinių tikslų vykdymas, aktualios problemos ir suteiktas grįžtamasis ryšys. 2021 metais buvo planuota praveisti veiklos aptarimo pokalbius su 40 vadovaujančių darbuotojų ir specialistų, šis rodiklis viršytas – praveisti pokalbiai su 62 Bendrovės darbuotojais, apsvaistytas išsikeltų ir su vadovais aptartų tikslų ir uždavinių įvykdymas, priimami sprendimai dėl darbuotojo kompetencijos lygio bei papildomų mokymų ar kitokių veiksmų ar pagalbos poreikio.

Saugi aplinkai veikla. Aplinkos apsaugos politikoje įsipareigojame laikytis ne tik aplinkosaugos teisės aktų, bet ir laisvanoriškai prisiimtų reikalavimų, susijusių su aplinkosaugos aspektais. Bendrovė turi identifikavusi reikšmingus aplinkos apsaugos aspektus - tai cheminės medžiagos, nuotekos, transportas, elektros energija, vanduo, popierius, pakuotės, atliekos. Tuo būdu įmonė identifikuoja visus veiklos ir paslaugų aspektus, kuriuos ji gali valdyti ir tuos, kuriems ji gali daryti įtaką per tiekėjus, užsakovus ir pan. Atliekos rūšiuojamos tam, kad atskirti atliekas, tinkamas perdurbimui ir antriam jų panaudojimui (žiedinė ekonomika), arba jas utilizuoti pagal galiojančius teisės aktus. Aplinkosaugos tikslas – skatinti aplinkos apsaugą ir taršos prevenciją, atsižvelgiant į socialinius ir ekonominius poreikius. Bendrovė siekia įtraukti visus darbuotojus į aplinkosauginę veiklą, ugdant jų asmeninę atsakomybę už švarią aplinką.

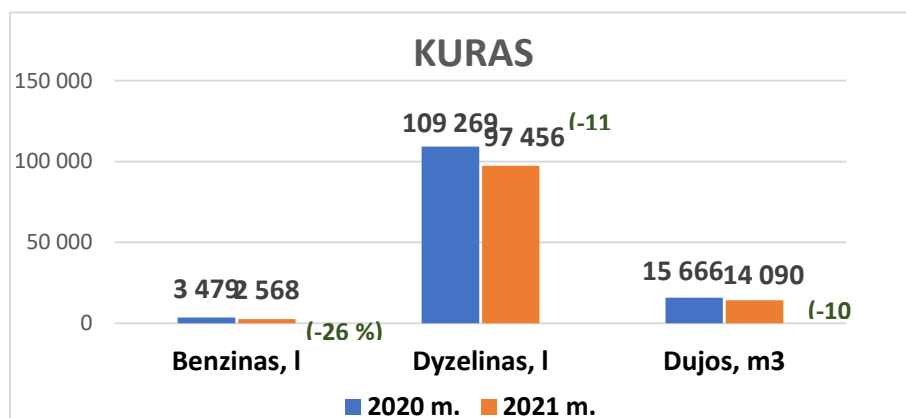
Pagrindiniai Bendrovės aplinkosaugos tikslai ir uždaviniai:

- vykdyti aplinkos taršos prevenciją, surenkant panaudotas chemines medžiagas;
- siekti nuolatinio poveikio aplinkai mažinimo: racionaliai vartoti gamtinius ir energetinius išteklius, mažinti gamybinių nuotekų kieki;
- ugdyti atliekų rūšiavimą, skatinti antrinių žaliavų panaudojimą antrą kartą (panaudotus vienkartinius indelius perduoti antriniam vartojimui);
- skatinti darbuotojus užtikrinti švarią ir saugią aplinką.

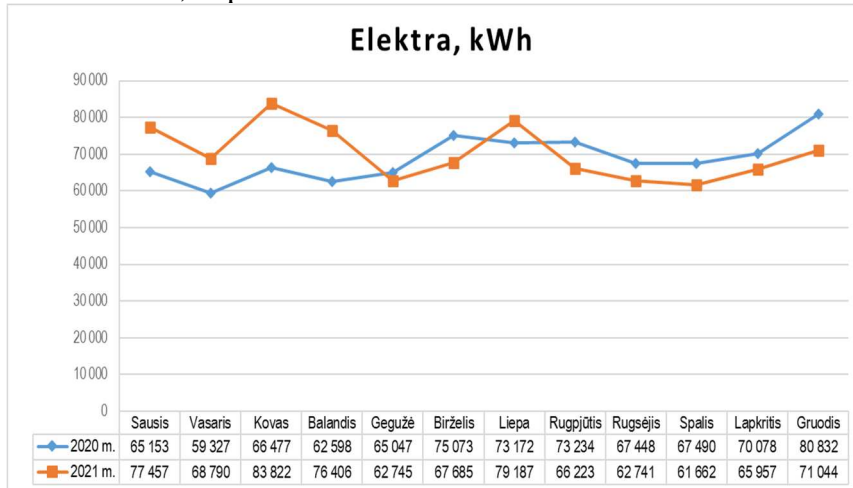
Laboratorinėje veikloje didžiausias poveikis aplinkai daromas vartojant elektros energiją (įrenginių darbui ir IT sistemų palaikymui), vandens išteklius (tyrimams atlikti), popierių (užsakovų aptarnavimui vykdyti), naudojant kurą (pieno mėginių ūkiuose paėmimas ir surinkimas gyvūnų produktyvumo tyrimams bei superkamo žalio pieno mėginių tyrimams surinkimas, iš viso 290 surinkimo taškų), atliekant tyrimus susidaro cheminių medžiagų atliekos, gamybinės nuotekos.

Kadangi 2019-07-01 prie UAB „Pieno tyrimai“ reorganizavimo būdu buvo prijungta kita įmonė - UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“, todėl rodiklių dinamikai įvertinti daugeliu atvejų pateikiamas pastarųjų dviejų metų laikotarpis, t.y. 2020 ir 2021 metai.

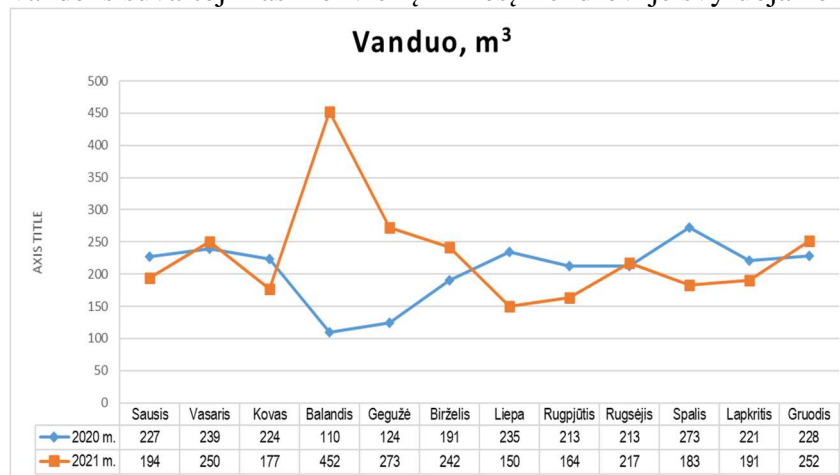
Bendrovėje nuolat atnaujinamas transporto priemonių parkas: vietoje senų naudojamų transporto priemonių Bendrovė įsigijo naujas transporto priemones su „Euro 6“ emisijos standartais. Per paskutinius trejus metus (2019 – 2021 metais) Bendrovė įsigijo 11 automobilių, atitinkančių „Euro 6“ standartą. Šiuo metu įmonėje yra 16 automobilių, atitinkančių „Euro 6“, 7 automobiliai - „Euro 5“ ir 20 automobilių - „Euro 4“ emisijos standartą. Bendrovės turimas transporto parkas - 43 automobiliai, iš kurių 25 lengvieji ir 18 krovininiai (automobiliai su šaldymo įranga pieno mėginių transportavimui). Didžiausią dalį Bendrovės transporto priemonių 2021 m. sudarė dyzeliniai automobiliai - 26 vnt., benzinas/dujos – 17 vnt. (2020 m. atitinkamai 25 vnt. ir 19 vnt.). Transporto priemonių parkas atnaujintas, įsigyjant „Euro 6“ standartą atitinkančius dyzelinius automobilius, ir optimizuoti mėginių surinkimo maršrutai leido sumažinti Bendrovės sunaudojamo kuro sąnaudas.

Gerinant darbo sąlygas darbuotojams, darbo vietose buvo atnaujinta dalis oro kondicionierių, o 2021 m. kovo-balandžio mėnesiais laboratorijos patalpose (skanavime, įrengimų priežiūros skyriuje, mėginių priėmimo) buvo įrengta papildoma oro kondicionavimo sistema šildymui ir vėsinimui, kas tuo metu galėjo įtakoti didesnę elektros suvartojimą. Pradėjus taikyti sisteminių/kompleksinių požiūrį į aplinkosaugą, kuris skatintų efektyvų energijos vartojimą, ir vykdyti energijos suvartojimo monitoringą, nuo 2021 m. rugpjūčio mėnesio elektros energijos suvartojimas sumažėjo vidutiniškai 8,76 proc.

Bendrovės laboratorinėse patalpose jau kuris laikas buvo fiksuojama per mažas santykinis drėgnis. 2021 m. balandžio mėnesį buvo atliekami patalpų drėkinimo sistemos projektavimo-paleidimo darbai, dėl šios priežasties fiksuotas ženklus vandens kiekio suvartojimo šuolis. Atmetus šį piką, vidutinis vandens suvartojimas kiekvieną mėnesį Bendrovėje svyruoja nežymiai.

Į aplinkos apsaugos veiklą vis labiau įtraukiami Bendrovės darbuotojai, skatinant racionalaus popieriaus naudojimo. 2021 m. didelis dėmesys Bendrovėje buvo skirtas vidinės dokumentacijos kiekio sumažinimui, skaitmenizuojant popierines formas. Per metus skaitmenizuotos 97 formos, todėl 2021 m. buvo sutaupyta 142 tūkst. popieriaus lapų, kas sudaro apie 30 proc. bendro popieriaus kiekio.

Bendrovė, siekdama prisidėti prie aplinkos apsaugos politikos tikslų, susijusių su klimato kaitos problemų sprendimu, išteklių naudojimu ir tvariu vartojimu bei gamyba, prisijungia prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės priemonės Žalioji viešasis pirkimas. Programoje numatyta, kad nuo 2023 m. žalieji pirkimai taptų dominuojančia viešųjų pirkimų dalimi. Bendrovė įtraukia aplinkosauginį kriterijų į rengiamų viešųjų pirkimų konkursų medžiagą.

Atlikus žaliąjį pirkimą, išsigyjamas produktas, kuris, palyginti su kitu tą pačią funkciją atliekančiu produktu, pasižymi tuo, kad:

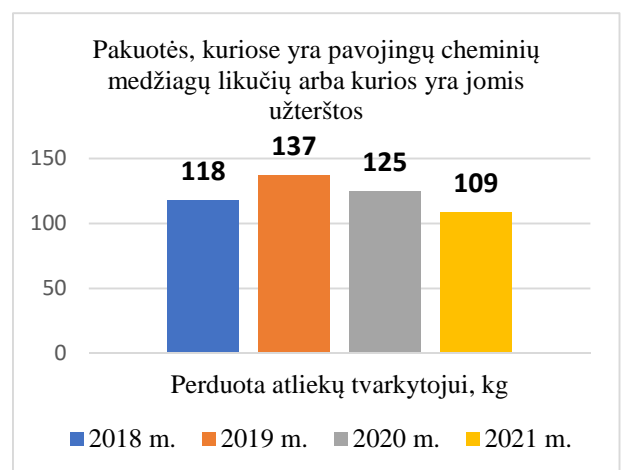
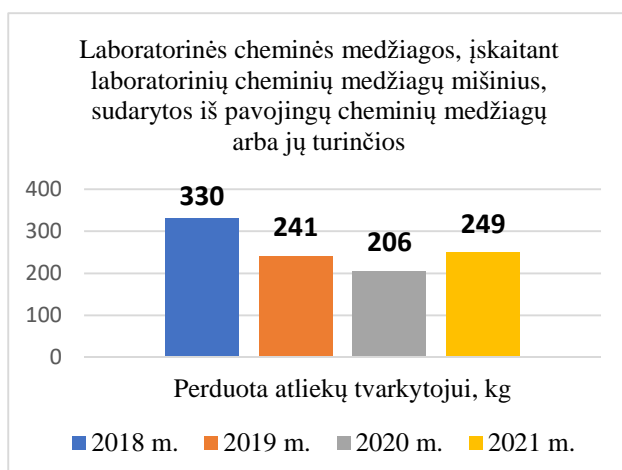
- jam pagaminti, paslaugai teikti ar darbams atlikti sunaudojama mažiau gamtos išteklių ir mažiau teršiamo aplinka;
- jam pagaminti ir naudoti, paslaugai teikti ar darbams atlikti suvartojama mažiau energijos, naudojami atsinaujinantys, ekologiški energijos ištekliai;
- jis turi mažiau ar visai neturi pavojingų, toksinių ir aplinkos apsaugos požiūriu kenksmingų medžiagų;
- jis tvirtas, ilgaamžis, funkcionalus, neteršia aplinkos ir nepavojingas sveikatai;
- jis ar jo sudedamosios dalys tinkamos naudoti daug kartų;
- virtęs atliekomis yra tinkamas perdirbti.

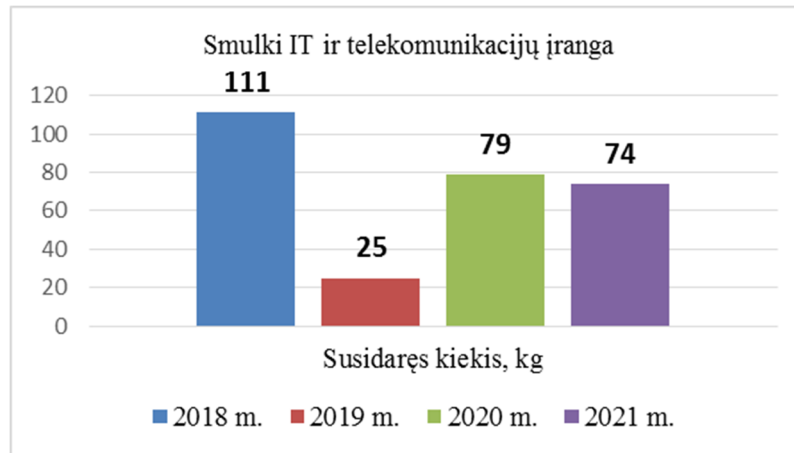
Siekdama pagerinti aplinkos apsaugą, Bendrovė imasi priemonių, kurios mažintų atliekų susidarymą. Nuo 2021 m. kovo 1 d. Bendrovėje perorganizuotas sisteminių mėginių, skirtų apmokėjimui už supirktą pieną, tyrimo procesas: iki tol sudėties, somatinių ląstelių ir bendro bakterijų skaičiaus tyrimams atlikti iš pieno talpyklų buvo imami du atskiri mėginiai, dabar visi tie tyrimai atliekami iš vieno mėginio. Dėl to Bendrovėje ženkliai sumažėjo sunaudojamų vienkartinį plastikinių indelių mėginiams imti skaičius (2020 m. – 2 038 384 vnt., 2021 m. – 1 580 739 vnt. arba maždaug 22,5 proc. mažiau, tame tarpe 10,4 proc. indelių sunaudota mažiau dėl sumažėjusio pieno gamintojų ir atitinkamai mėginių skaičiaus) bei vienkartinį maišelių (2020 m. - 336 079 vnt., 2021 m. - 303 889 vnt.), skirtų pieno mėginių indelių į Bendrovę transportavimui.

Panaudoti plastikiniai vienkartiniai indeliai ir vienkartiniai maišeliai bei plombos kaip antrinė žaliava parduodami UAB „Meksas“. 2020 metais perdirbimui atiduota 29 169 t plastiko, 2021 m. – 23 872 t. UAB „Meksas“ yra įregistruotas Atliekų tvarkytojų valstybės registre, gavęs visus kitus teisės aktų nustatytus leidimus, licencijas ir vykdo atliekų susidarymo bei tvarkymo apskaitą naudojantis Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacine sistema (GPAIS).

UAB „Pieno tyrimai“ laboratoriniams tyrimams atlikti naudoja įvairias chemines medžiagas. Duomenis ir informaciją apie naudojamą pavojingas chemines medžiagas ir preparatus direktoriaus įsakymu paskirtas Pamatinių tyrimų skyriaus chemikas kasmet teikia informaciniame sistemoje "Aplinkos informacijos valdymo integruota kompiuterinė sistema" (IS „AIVIKS“). Šioje sistemoje duomenys pildomi nuo 2017 metų. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo reikalavimais, UAB „Pieno tyrimai“ pakuočių ir atliekų susidarymo apskaita vykdoma elektroniniu būdu GPAIS, į pildomą atliekų susidarymo apskaitos žurnalą įtraukiant visas įmonėje susidarančias atliekas. Atliekų ir pakuočių apskaitos vykdymas GPAIS sistemoje pradėtas nuo 2018-01-02. Cheminių medžiagų likučių paėmimui iš Bendrovės laboratorijos bei utilizavimui ir atliekų susidarymo apskaitos žurnalo pildymo paslaugai nuo 2019-10-23 yra pasirašyta sutartis su UAB „Žalvaris“.

Atliekų tvarkytojui Bendrovės perduodamų pavojingų atliekų kiekių kitimas 2018-2021 metais pateiktas grafikuose:

Laboratorijos veikloje susidariusios žaliosios atliekos nuo 2021-03-01 perduodamos atliekų tvarkytojui UAB „Rokvesta“, per 2021 m. atiduota 763 kg atliekų po pašarų tyrimo.

Socialinė atsakomybė. Darbuotojų gerovė ir darbo sauga. Bendrovė vykdo socialiai atsakingą požiūrį į darbuotojų darbo sąlygas ir jų palaikymą. Bendrovėje yra vadovaujama vienodomis atlygio bei socialinės atsakomybės nuostatomis darbuotojų atžvilgiu. Patvirtinta darbo apmokėjimo sistema garantuoja Bendrovėje taikomą darbo apmokėjimo skaidrumą, nustato objektyvius kriterijus darbų (pareigybių) sudėtingumo įvertinimui, kurio pagrindu yra nustatomi minimalūs ir maksimalūs bazinio darbo užmokesčio dydžiai. Vadovaujantis šia sistema, tokie patys darbai, už kuriuos mokamas vienodas darbo užmokestis, yra nustatomi remiantis objektyviais kriterijais, atsižvelgiant į tai, ar lyginami darbuotojai pagal savo darbo veiklos specifiką ir atliekamas funkcijas be didesnių darbdavio sąnaudų gali būti sukeisti savo darbo vietomis.

Įmonėje taikomos motyvacinės priemonės, kurios skatina darbuotojus įgyvendinti Bendrovės strateginius tikslus ir išsikeltus uždavinius. 2021 metais darbuotojams išmokėtos premijos už 2020 metų rezultatus, be to, visiems 262 Bendrovės darbuotojams įteikti dovanų kuponai (kortelės).

Bendrovė yra socialiai atsakinga ir rūpinasi savo darbuotojais, juos paremdama finansiškai ištikus nelaimei. 2020 m. 11 darbuotojų išmokėta materialinė pašalpa mirus jų artimiems giminaičiams bei kitais nelaimės atvejais, 2021 m. finansinė parama buvo suteikta 20 darbuotojų.

2021 m. vykdyta darbuotojų apklausa dėl komunikacijos Bendrovės viduje parodė, kad informacija iš tiesioginių ir aukščiausių vadovų, o ypač tarp atskirų Bendrovės padalinių nėra pakankama. Bendrovės vidinei komunikacijai pagerinti, įvertinant, kad nemaža dalis personalo dirba nutolusiuose Gyvūnų produktyvumo tyrimų padalinio skyriuose, kuo daugiau ir išsamesnės informacijos pradėta perduoti elektroninėmis priemonėmis:

- Zoom programa Bendrovės darbuotojų kompiuteriuose ir mobiliuose telefonuose;
- vidinė komunikacijos Spark programa (elektroniniai pranešimai);
- elektroniniu paštu;
- sukurti bendri diskai kompiuterinėje laikmenoje (informacijos apsikeitimui);
- elektronine dokumentų valdymo sistema.

Bendrovės vadovybės per Zoom platformą rengiamuose susirinkimuose, kassavaitiniuose gamybiniuose pasitarimuose gali dalyvauti visi atsakingi Bendrovės darbuotojai, tokiu būdu darbuotojams tiesiogiai iškomunikuojama informacija, vyksta virtualus bendravimas, kuris įgalina operatyviai deleguoti pavedimus ir gauti informaciją apie jų vykdymą. Zoom programos naudojimas ypač aktualus dirbant Covid-19 koronaviruso pandemijos sąlygomis, nes padeda užtikrinti saugias darbo sąlygas.

Socialinėje srityje darbuotojai ir jų saugumas yra aukščiausias Bendrovės prioritetas. Todėl siaučiant COVID-19 pandemijai, dėjome visas pastangas užtikrinti savo darbuotojų sveikatą – ėmėmės visų reikiamų prevencinių priemonių saugiai darbo aplinkai sukurti ir tai davė sėkmingų rezultatų - Bendrovė savo veiklą vykdė įprastu pajėgumu. Motyvuodami darbuotojus, kuriems pagal atliekamą darbo pobūdį buvo galima, suteikėme galimybę dirbti nuotoliniu būdu arba taikėme lankstaus darbo grafiką. Laboratorijoje dirbantiems darbuotojams organizavome darbą pamainomis nesusikertančiais srautais, užtikrinome pakankamą kiekį asmeninių apsaugos priemonių, patalpų dezinfekavimą ir tinkamą jų vėdinimą. UAB „Pieno tyrimai“ yra tarp pirmaujančių pagal darbuotojų imunizaciją nuo Covid-19 viruso. „Okredo“ platformoje skelbiami nuolat atnaujinami Statistikos departamento duomenys rodo, kad Bendrovėje dirba 90-100% darbuotojų su imunitetu nuo Covid.

Saugių ir sveikų darbo sąlygų sudarymas Bendrovėje reglamentuojamas Lietuvos Respublikos darbo kodekso bei kitais darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktais. Bendrovė rūpinasi darbuotojų sveikata. Kuriant saugią darbo aplinką, atliekamas profesinės rizikos darbuotojų darbo vietose vertinimas. 2021 birželio mėnesį nupirka dar viena traukos spinta ir laboratorijoje įrengta atskira patalpa darbui su nuodingomis medžiagomis. Siekiama, kad kiekvienas darbuotojas rūpintųsi savo ir kitų, šalia dirbančių kolegų, sauga ir sveikata. Darbuotojai yra aprūpinami asmeninėmis apsaugos priemonėmis ir darbo rūbais pagal direktoriaus patvirtintą sąrašą, o dėl Covid-19 pandemijos papildomai buvo skirtos lėšos vienkartinėms kaukėms, dezinfekciniam skysčiui, vienkartiniams chalatams, antbačiams įsigyti: 2020 metais už 15 559 Eur, 2021 metais papildyti esami resursai už 4 540 Eur.

Nuotoliniam darbui organizuoti darbuotojams buvo nupirka kompiuterinės įrangos 2020 metais už 39 100, 2021 metais šiai įrangai įsigyti papildomai skirta 14 700 Eur. Nuotoliniams susirinkimams organizuoti įsigytos licencijos ir įdiegta Zoom programinė įranga. Darbo vietose Bendrovėje įsigytos ir įdiegtos internetinės kameros, ausinės.

Didelis dėmesys skiriamas darbuotojų sveikatos profilaktikai – skiriamos lėšos periodiniam privalomajam sveikatos patikrinimui. 2020 ir 2021 metais 151 darbuotojas, dirbantis gamtinėje aplinkoje, buvo paskiepytas Bendrovės lėšomis nuo erkinio encefalito. Nuo gripo kasmet skiepijami visi norintys darbuotojai: 2020 metais paskiepyta 40, o 2021 metais – 61 darbuotojas. 2021 metais pirmą kartą 74 darbuotojai buvo paskiepyti nuo pneumokokinės infekcijos. Nuo 2020 m. gegužės mėnesio visi Bendrovės darbuotojai yra apdrausti asmens draudimu nuo nelaimingų atsitikimų (mirtis dėl nelaimingo atsitikimo, neįgalumo, įvairių traumų).

Siekiant užtikrinti sveiką, saugią, higienišką darbo aplinką įmonė stengiasi įtraukti darbuotojus į šią veiklą, prisidedant prie sveikos gyvensenos iniciatyvų tokiomis priemonėmis kaip nebeperkant ir nenaudojant vienkartinę plastikinių indų, naudotis visuomeniniu transportu arba kooperuotis važiuojant kartu į darbą nuosavu automobiliu, o šiltuoju metų laiku skatinant darbuotojus važiuoti į darbą dviračiais arba eiti pėsčiomis (kam yra galimybė).

Darnūs santykiai su darbuotojais yra vienas reikšmingiausių tvaraus vystymosi tikslų, susijusių su darbo santykiais ir darbuotojų gerove. Santykiuose su darbuotojais vadovaujamosi šiais pagrindiniais dokumentais:

- Socialinės atsakomybės politika, patvirtinta 2021-03-17 įsakymu Nr.13V-0029;
- UAB „Pieno tyrimai“ Darbo apmokėjimo sistema, patvirtinta 2019-06-29 įsakymu Nr. 13V-0055;
- UAB „Pieno tyrimai“ Darbo tvarkos taisyklės, patvirtintos 2021-12-30 įsakymu Nr. 13V-0122;
- UAB „Pieno tyrimai“ Informacinių ir komunikacinių technologijų naudojimo bei darbuotojų stebėsenos ir kontrolės darbo vietoje tvarka, patvirtinta 2021-03-17 įsakymu Nr. 13V-0029;

- Lygių galimybių politika ir jos įgyvendinimo priemonės, patvirtintos 2021-03-17 įsakymu Nr.13V-0029;
- Vadybos sistemos procedūra 502PR01 „Mokymo poreikio nustatymas ir personalo kvalifikacijos kėlimas“.

2020 metais Bendrovėje dirbo 281 darbuotojas, iš jų 218 moterų ir 63 vyrai. Jauniausiam Bendrovės darbuotojui - 24 metai, vyriausiam darbuotojui - 77 metai. Vidutinis darbuotojų amžius – 53,7 metai.

2021 metų pabaigos duomenimis Bendrovėje dirbo 266 darbuotojai, iš jų 208 moterys ir 58 vyrai. Jauniausiam Bendrovės darbuotojui - 21 metai, vyriausiam darbuotojui - 78 metai. Vidutinis darbuotojų amžius (2021-12-31 dienai) – 53,8 metai.

Darbuotojų mokymai ir kompetencijų ugdymas. Strateginių tikslų įgyvendinimas ir Bendrovės vizijos siekimas neįmanomas be profesionalių ir kompetentingų darbuotojų. UAB „Pieno tyrimai“ personalo politika orientuota į darbuotojų profesinių gebėjimų ugdymą ir organizacijos kultūros, kuriančios didesnę vertę patiems darbuotojams ir visuomenei, formavimą. Kiekvienais metais Bendrovės vadovybė įsivertina turimą darbuotojų kompetenciją bei apsibrėžia kokių kvalifikacijų trūksta vykdant dabartinę veiklą ir/arba orientuojantis į ateityje planuojamą plėsti veiklą. Darbuotojams kiekvienais metais organizuojami ne tik profesiniai (vidaus ir išorės) mokymai, bet ir saugos ir sveikatos darbe mokymai, periodiškai atliekami instruktavimai saugos ir sveikatos klausimais. Metų pradžioje sudaromi planai tiek vidaus mokymams, kai mokomasi Bendrovės viduje savais resursais, tiek išorės mokymams, kai pagal suformuotus poreikius mokymus vykdo išorės organizacijos. Darbuotojų mokymas planuojamas kiekvienų metų pradžioje parengiant metinį mokymo planą, kurį tvirtina Bendrovės direktorius. Bendras mokymo valandų skaičius Bendrovės darbuotojams sudarė: 2020 metais – 2 194,5 val., 2021 metais – 4 559 val. Žymiai didesnis mokymo valandų skaičius 2021 metais buvo dėl GPT darbuotojams organizuotų 2 dienų trukmės (10 val.) kvalifikacijos kėlimo kursų, kurie pagal teisės aktus yra privalomi kas 3 metus, tema "Pieninių veislių gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymas pieno ūkyje", kuriame dalyvavo 141 GPT padalinio darbuotojas. Vykdant išorės mokymo planą, visiems Bendrovės darbuotojams buvo sudarytos galimybės tobulintis ir kelti kvalifikaciją įvairiuose organizuojamuose seminaruose ir kursuose. 2020 m. tokiuose mokymuose dalyvavo 95 darbuotojai, 2021 m. - 148.

Santykiai su visuomene UAB „Pieno tyrimai“ savo veikla kuria pridėtinę vertę pieno sektoriaus verslui ir visuomenei, skatindama sveiką ir kokybišką žalio pieno gamybą, tuo pačiu prisideda prie visos šalies ekonominio augimo ir stabilumo. Bendrovės veikla yra socialiai atsakinga. Bendrovė turi 9 Gyvūnų produktyvumo tyrimų skyrius, kurie vykdo pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų veiklą visuose rajonuose, todėl daug prisideda kuriant ir išlaikant darbo vietas rajonuose. Vykdydama savo veiklą pas ūkininkus, Bendrovė glaudžiai bendradarbiauja su vietinėmis bendruomenėmis, skyrių darbuotojai yra vietiniai rajonų gyventojai.

Bendrovėje vykdoma atsakinga elektroninių paslaugų plėtra ir sklaida: tyrimo duomenų perkėlimas į elektroninę erdvę, greičiau pateikiant duomenis užsakovams ir skatinant juos naudotis elektroninėmis paslaugomis. Nuo 2021 metų kovo 1 d. nebespausdinant laboratorijos tyrimų protokolų, sutaupėme apie 28 500 lapų popieriaus.

Bendrovėje 2020 metais iš 121 su tiekėjais sudarytų sutarčių 36 proc. buvo pasirašytos elektroniniu būdu, o 2021 metais elektroninės sutartys jau sudarė 95 proc. 2022 metams numatyta siekti 100 proc. elektroninių sutarčių su tiekėjais pasirašymo prekių ir paslaugų pirkimams.

Santykių su visuomene srityje kuriamas ir palaikomas nuolatinis bendradarbiavimas, grindžiamas bendrais tvaraus vystymosi interesais. Suprantant mokslo svarbą tvariam vystymuisi, bendradarbiaujame su mokslininkais, jiems sudaromos sąlygos gauti duomenis vykdomiems

moksliniams projektams. 2021 metais Bendrovė kartu su mokslininkais ir kitomis institucijomis dalyvavo vykdant 6 projektus šiomis temomis:

- Karvių pieno kokybės gerinimas ir segamumo mastitu stebėseną.
- Atsakingo antimikrobinių medžiagų naudojimas pienininkystės ūkiuose.
- Superkamo pieno ir šio pieno mėginių tapatumo kontrolė.
- Pieninių karvių bandų sveikatingumo gerinimas optimizuojant gyvūnų gerovę ir panaudojant biopreparatus bei fitopreparatus, mažinant antibiotikų naudojimą ir patogeninių mikroorganizmų atsparumo antibiotikams išsivystymą.
- Biožymenų specifiškumo tyrimas karvių mastitų ankstyvajai diagnostikai bei gydymo efektyvumo vertinimui.
- Avininkystės ūkių veiklos efektyvumo didinimas gerinant avių sveikatingumą ir optimizuojant avių bandos valdymą.
- Vibracinio įrenginio karvių tešmens kraujotakos gerinimui, mastito mažinimui bei terapijos efektyvumo didinimui sukūrimas ir įdiegimas.

Šiuose projektuose dalyvavo 1 148 pienininkystės ūkiai, atliktų tyrimų skaičius – 136 100.

2021 metų gruodį UAB „Pieno tyrimai“ ir VšĮ „Lietuvos sveikatos mokslų universiteto praktinio mokymo ir bandymų centras“ sudarė bendradarbiavimo sutartį, kurios pagrindu mūsų laboratorijoje atliekami pieno riebalų rūgščių tyrimai ir pateikiami duomenys mokslinio/praktinio pritaikymo ir tvaraus ūkio bandos valdymo tikslais.

Visus, norinčius apsilankyti įmonėje, supažindiname su Bendrovės veikla, atliekamais tyrimais, pieno kiekio matuoklių ir skaitmeninių termometrų bei skysčių dozatorių kalibravimo paslauga, šaldymo rezervuarų patikra. 2020 metais Bendrovėje buvo suorganizuotos 6 ekskursijos, kurių metu apsilankė 60 žmonių. Siekiant išvengti Covid-19 ligos plitimo, Bendrovėje 2021 metais buvo apribotos kontaktinės ekskursijos, todėl turėjome tik 3 ekskursijas, kuriose dalyvavo 14 žmonių. Su interesantais aktyviai bendravome skaitmeninėmis priemonėmis – elektroniniu paštu, nuotoline Zoom programa, mobiliaisiais telefonais.

Skatindami kokybišką išsilavinimą, priimame studentus atlikti praktiką. 2021 metais Bendrovėje sudarytos sąlygos atlikti praktiką 6 studentams:

- Su Lietuvos sveikatos mokslų universitetu sudarytos dvi sutartys dėl užsienio studentų, gyvulininkystės mokslų magistrų, praktikos UAB „Pieno tyrimai“. Sudaryta praktikos programa „Žalio pieno sudėties ir kokybės tyrimų sistema Lietuvoje. Pamatiniai ir įprastiniai tyrimo metodai“ (10 temų). Praktikos laikotarpis 2021-02-22 -2021-04-30.
- Su Lietuvos sveikatos mokslų universitetu sudarytos trys medicininės ir veterinarinės genetikos II kurso studentų papildomos praktikos sutartys 48B-21-04, 48B-21-05 ir 48B-21-06. Praktikos laikotarpis 2021-07-01-2021-07-31 (200 val.)
- Su Lietuvos sveikatos mokslų universitetu sudaryta viena medicininės ir veterinarinės genetikos III kurso studento papildomos praktikos sutartis 48B-21-03. Praktikos laikotarpis 2021-08-03 – 2021-08-12 (40 val.).

Visuomenės švietimas. Aktyviai vykdome švietėjišką veiklą, dalyvaujame parodose. Svarbiausios 2021 metais Bendrovės įgyvendintos iniciatyvos visuomenės švietimo srityje:

Tiek 2020 metais, tiek ir 2021 metais UAB „Pieno tyrimai“ dalyvavo Algirdišio parodų centre vykusiose tradicinėse veislinių gyvūnų parodose, kurių tikslas – supažindinti visuomenę su šalies veislininkystės pasiekimais, stiprinti regioninį bendradarbiavimą, stiprinti mokslo ir naujovių sklaidą. Pandeminė situacija buvo sutrikdžiusi parodų „Ką pasėsi...“ organizavimą. Jubiliejinė paroda „Ką pasėsi... 2021“ vyko net po pustrėčių metų pertraukos. Netradiciškai – rudenį įvykęs renginys, kuriame dalyvavo ir mūsų Bendrovė, patvirtino, kad gyvas bendravimas išlieka prioritetu.

2021-02-11 organizuotas nuotolinis pasitarimas su pieno sektoriaus bendruomenės atstovais, kurio metu buvo pristatytas planuojamas Pieno supirkimo taisyklių pakeitimų įgyvendinimas dėl tyrimų rodiklių skaičiaus iš vieno mėginio padidinimo tvarumo ir tyrimų proceso efektyvinimo požiūriu, tapatumo kontrolės vykdymas superkamo žalio pieno kokybei gerinti. Parengtas straipsnis "Bendras tikslas - sveikos ir produktyvios karvių bandos", kuris 2021 metų gegužės mėnesį buvo išspausdintas dviejuose Žemaitijos krašto leidiniuose "Pienininkystė" ir "Kalvotoji Žemaitija".

2021 birželio mėnesį su korespondentu aplankyti du ūkiai, surinkta bei paruošta medžiaga straipsniams: 2021-07-01 laikraštyje „Ūkininko patarėjas“ publikuotas straipsnis „Suvokimas apie produktyvumo tyrimų naudą ateina skaičiuojant“, 2021-09-28 laikraštyje „Ūkininko patarėjas“ publikuotas straipsnis „Gyvūnų produktyvumo tyrimai - nepakeičiamas įrankis vykdant tvarią pieno ūkio veiklą“.

2021-09-15 Prienų rajono laikraštyje „Gyvenimas“ Bendrovės Gyvūnų produktyvumo tyrimų Dzūkijos skyriaus vadovė publikavo straipsnį „UAB Pieno tyrimai - vertingiausias pagalbininkas pienininkystės ūkio savininkui“. 2021 m. sausio ir balandžio mėn. atnaujintas pranešimas tema „Gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymas ir duomenų perdavimas“, skirtas ūkininkų mokymams pageidaujantiems produktyvumo tyrimus vykdyti C metodu. Parengti ir skaityti nauji pranešimai Gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymo ir duomenų perdavimo klausimais.

2021 m. lapkričio ir gruodžio mėnesiais pieno gamybos ūkių savininkams organizuoti mokymo kursai tema „Gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymas ir duomenų perdavimas“. Mokymo kursuose dalyvavo ir pažymėjimus gavo 391 dalyvis.

Iniciatyvos bendruomeniškumo srityje. Palaikome Bendrovės darbuotojų iniciatyvas ir veiklą, siekiant prisidėti prie visuomenės gerovės. 2021 metais Bendrovės darbuotojai dalyvavo iniciatyvoje „Pyragų diena“, kuri vykdoma kasmet jau nuo 2016 metų. Suaukotos lėšos skiriamos LSMU Vaikų reabilitacijos ligoninei „Lopšelis“. Paskutinius dvejus metus organizuota akcija „Saldžios kalėdos“, kurios metu darbuotojai surinko ir padovanojo šokolado plyteles Socialinės globos centro „Vija“ pacientams. Bendrovei buvo įteikta centro padėka už šią iniciatyvą.

Bendrovės darbuotojai noriai dalyvauja įvairiose aukojimo akcijose. Buvo renkamos sauskelnės LSMU Vaikų reabilitacijos ligoninei „Lopšelis“, sunėštos priemonės gyvūnų globos namams „Lauros prieglaudėlė, renkamos knygos Kauno mišrių socialinių paslaugų įstaigai „Kartų namai“.

Žmogaus teisės. UAB „Pieno tyrimai“ socialinės atsakomybės politikoje pabrėžiama pagarba žmogaus teisėms ir privatumui, nors žmogaus teisių sritis nėra ta sritis, kurioje įmonė daro reikšmingą poveikį. Įmonėje draudžiamas žmogų diskriminuojantis elgesys dėl jo rasės, tautybės, lyties, religinių, politinių įsitikinimų, priklausymo organizacijoms, sveikatos ar neįgalumo, užtikrinamos lygios darbuotojų galimybės ir teisės. 2021-03-17 įmonėje direktoriaus įsakymu patvirtintoje Lygių galimybių politikoje bei darbuotojų darbo apmokėjimo sistemoje, etikos kodekse, kituose dokumentuose įtvirtintas lygių galimybių principų įgyvendinimas ir dedamos visos pastangos, kad tų principų būtų neprikaištingai laikomasi.

Dėl įmonės darbo specifikos, didžiąją dalį personalo sudaro laboratorijoje tyrimus atliekantys darbuotojai ir pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų asistentai, kurie paima kontrolinius pieno mėginius ir tvarko veislininkystės apskaitą ūkiuose. Darbą šiose srityse dažniausiai renkasi moterys, o tai ir nulemia didelę moterų dalį personalo struktūroje (2021 m. pabaigoje – 78 %). Vyrai dirba įmonėje vairuotojų-ekspeditorių pareigose, atlieka pieno kiekio matuoklių kalibravimą, įrangos techninį aptarnavimą ir remontą. Aukščiausio lygio ir veiklų vadovais (direktorius, vyr. finansininkas, pavaduotojas GPT, kokybės sistemos vadovas, Laboratorijos vadovas, Bendrųjų reikalų skyriaus

vadovas) yra 4 moterys ir 2 vyrai. Struktūrinių padalinių (skyrių) vedėjais ir vadovais yra 8 moterys ir 6 vyrai.

UAB „Pieno tyrimai“ dirba 12 darbuotojų, turinčių neįgalumą. Neįgaliems darbuotojams darbo sąlygos pritaikytos atsižvelgiant į Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie SADM išduotas išvadas dėl darbo pobūdžio ir sąlygų. Visi Bendrovės darbuotojai yra laisvi burtis į bet kokias organizacijas. Įmonėje veikia profesinė darbuotojų sąjunga, šiuo metu vienijanti 28 darbuotojus, kuri kolektyviai derasi dėl darbo užmokesčio indeksavimo.

Bendrovėje veikia ir darbuotojų interesus atstovauja nuo 2017 metų išrinkta darbuotojų Darbo taryba, kuri aktyviai dalyvauja sprendžiant visus Bendrovei svarbius klausimus:

- 2021-03-30 įvyko Darbo tarybos ir vadovybės susitikimas, kurio metu buvo derinama tarpusavio bendradarbiavimo sutartis, aptartas Darbo tarybos reglamentas, apsikeista vizijomis ir planais siekiant pagerinti UAB "Pieno tyrimai" darbuotojų darbo sąlygas ir konkurencingumą.
- 2021-05-12 Pasirašyta Darbo tarybos ir UAB „Pieno tyrimai“ bendradarbiavimo sutartis.
- 2021-05-25 vykusio susitikimo metu buvo suderinti struktūriniai įmonės pakeitimai, kurie orientuoti ir į darbo vietas, ir į įmonės patalpas.
- 2021-08-27 vykusio susitikimo metu buvo patvirtinta nauja darbo organizavimo tvarka atsižvelgiant į šalies situaciją, susijusią su COVID-19 ligos plitimu.
- 2021-10-13, 2021-11-15 ir 2021-12-15 vykusių susitikimų metu buvo nuspręsta darbuotojus paskatinti dovanų čekiais, pristatyti darbuotojų atstovų saugai ir sveikatai rinkimų rezultatai, pradėtos derybos dėl darbuotojų darbo užmokesčio indeksavimo.

Visi darbuotojai ar kandidatai į laisvas darbo vietas gali pranešti Bendrovės direktoriui, jei patirtų diskriminaciją arba susidurtų su kitokiais savo teisių pažeidimais.

Antikorupcija. UAB „Pieno tyrimai“, siekdama užtikrinti savo veiklos skaidrumą ir viešumą, vykdo korupcijos prevenciją ir nuosekliai įgyvendina jos tikslus, laikydamasi nulinės tolerancijos korupcijai, teisėtumo, informacijos atskleidimo ir veiklos skaidrumo, interesų konfliktų vengimo, viešųjų pirkimų skaidrumo, darbuotojų įtraukimo, atsakomybės neišvengiamumo, nuolatinės stebėsenos ir gerinimo principais. Netoleruoja jokių korupcijos apraiškų, nederamos naudos priėmimo, teikimo, siūlymo, pažadėjimo ar reikalavimo piktnaudžiaujant einamomis pareigomis.

Korupcijos prevencijos priemonės Bendrovėje įgyvendinamos vadovaujantis nacionalinių teisės aktų reikalavimais, LR žemės ūkio ministerijos reguliavimo sričiai priskirtų valdymo sričių kovos su korupcija programa ir šios programos įgyvendinimo priemonių planais, Bendrovės korupcijos prevencijos politika, korupcijos prevencijos priemonių planais ir kitais vidaus teisės aktais, reglamentuojančiais korupcijos prevencijos veiklą. UAB „Pieno tyrimai“ patvirtintas nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašas (2021-12-30 įsakymas Nr. 13V-0122) nustato bendruosius korupcijos prevencijos principus, korupcijos netoleravimo nuostatas, korupcijos prevencijos priemones bei jų įgyvendinimo koordinavimą ir kontrolę. Valdymo koordinavimo centro 2019/2020 metų VVI gerosios valdysenos indekso ataskaitoje UAB „Pieno tyrimai“ korupcijos prevencijos gerosios valdysenos indeksas įvertintas balu A. Tai rodo, kad Bendrovė, diegdama ir tobulindama korupcijos prevencijos praktikas ir kurdama korupcijai atsparią aplinką, yra teisingame kelyje, bei skatina nesustoti ir toliau užkirsti kelia galimoms korupcijos apraiškoms, ypatingą dėmesį skiriant jų prevencijai bei darbuotojų švietimui. Esminės iniciatyvos korupcijos prevencijos srityje:

- Bendrovėje paskirtas asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją.
- Bendrovės direktoriaus 2021-12-17 įsakymu Nr. 13V-0112 patvirtinta antikorupcijos programa ir antikorupcijos programos įgyvendinimo priemonių planas.
- Siekiant nustatyti UAB „Pieno tyrimai“ veiklos sritis, kuriose galimai egzistuoja įstaigų veiklą veikiančios išoriniai ir (ar) vidiniai ir (ar) individualūs rizikos veiksniai, galintys sudaryti

galimybes atsirasti korupcijai, asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją, kasmet atlieka korupcijos tikimybės įvertinimą. Paskutinis tikimybės įvertinimas atliktas 2021-09-13.

- Bendrovėje patvirtintas etikos kodeksas, nulinė dovanų politika, dovanų registras. 2021 metais nebuvo gauta nei viena dovana.
- Bendrovėje didelis dėmesys skiriamas interesų konfliktų prevencijai, privačių interesų deklaravimo kontrolei. Tuo tikslu patvirtinta viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarka, darbuotojų nusišalinimo ir nušalinimo nuo pavesto darbo ar užduoties tvarka. Šios tvarkos privalomos visiems Bendrovės darbuotojams.
- Bendrovėje įgyvendinti pranešėjų apsaugos principai- įdiegtas vidinis kanalas, kuriuo pranešėjai gali pateikti informaciją apie pažeidimus UAB „Pieno tyrimai“, keliančius grėsmę viešajam interesui arba jį pažeidžiančius, su kuria pranešėjus sieja ar siejo darbo santykiai arba sutartiniai santykiai (konsultavimo, rangos, stažuotės, praktikos ir pan.). Nustatyta informacijos apie pažeidimus nagrinėjimo ir administravimo tvarka, užtikrinamas pranešėjų konfidencialumas ir apsauga nuo atsakomųjų veikslų. Per 2021 metus nebuvo gautas nei vienas pranešimas.
- Su Bendrovės korupcijos prevencijos politika bei su jos įgyvendinimu susijusiomis tvarkomis darbuotojai supažindinami dokumentų valdymo sistemoje (DVS).
- Bendrovėje 2021-05-27 buvo organizuoti darbuotojų nuotoliniai mokymai korupcijos prevencijos tema, kas padeda ugdyti ir stiprinti darbuotojų antikorpucinį sąmoningumą. 2021 metais buvo atlikta darbuotojų apklausa, kurioje į klausimus atsakė 196 darbuotojai. Apklausa bus organizuojama kasmet, siekiant įvertinti atsparumo korupcijai rodiklį. 2021 metų apklausa parodė, kad 82 proc. į anketos klausimus atsakusių darbuotojų nėra pakantūs korupcijai. Beveik 91 proc. darbuotojų mano, jog bendrovė kaip organizacija netoleruoja korupcijos.
- Įmonė taip pat aktyviai dalyvauja LR Prezidentūros ir Specialiųjų tyrimų tarnybos (kartu su partneriais) inicijuojame projekte „Skaidrumo akademija“, nuo 2021-03-02 yra jos narys.

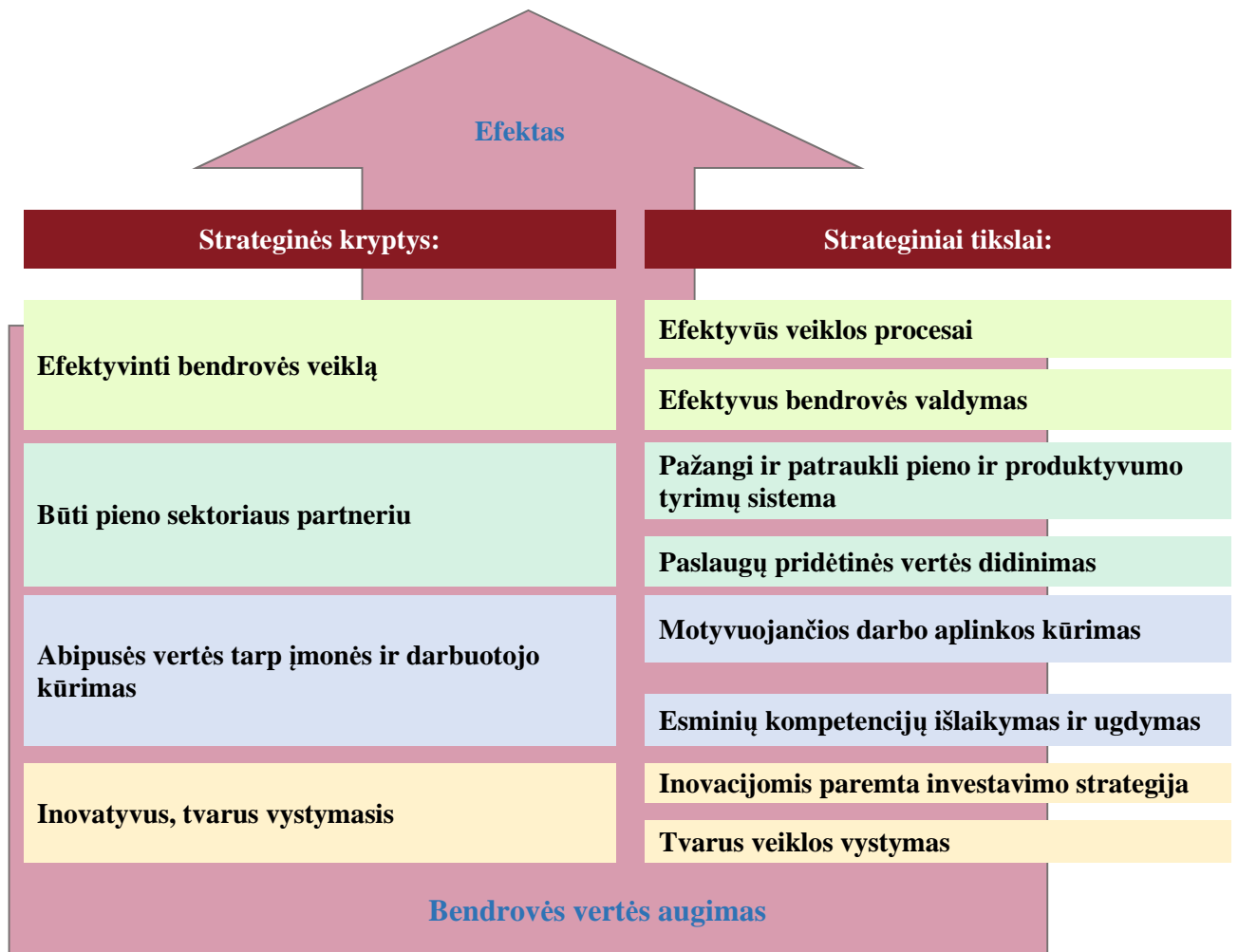
Visa informacija apie korupcijos prevenciją skelbiama Bendrovės interneto svetainėje.

5. VEIKLOS PLANAI

5.1. Misija, vizija, vertybės, strateginės kryptys ir tikslai.

Bendrovė, siekdama didinti kuriamą vertę, atsižvelgs į Bendrovės veikla suinteresuotų šalių lūkesčius ir sieks įgyvendinti šias **strategines kryptis**:

Strateginės kryptys užtikrina Bendrovės veiklos tęstinumą. Jomis siekiama įgyvendinti tikslingus ir tęstinius pokyčius, kurie didintų Bendrovės vertę.

Būtent veiklos ir valdymo efektyvumo didinimas bus viena svarbiausių Bendrovės veiklos kryptių. Numatoma auginti Bendrovės vertę efektyvinant veiklos procesus, valdymo struktūrą, diegiant naujus veiklos kontrolės ir analizės metodus, modernizuojant technologijas. Būti pieno sektoriaus partneriu sieksime stiprindami kompetencijas pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymo ir laboratorinio darbo srityse, diegdami naujas pažangiausia pasauline praktika ir moderniais sprendimais paremtas paslaugas, tyrimo metodus ir technologijas, kurie tenkintų lūkesčius gauti aukštesnės kokybės pieno gamybos bandas ir tinkamos sudėties pieno žaliavą bei užtikrintų konkurencingų pieno produktų gamybą ir jų eksporto sąlygas. Bendrovės sėkmingas strategijos pagrindas yra didelis darbuotojų įsitraukimas, aukšta darbuotojų kompetencija ir subalansuota veiklos procesų vadybos sistema. Todėl numatome užtikrinti darbuotojų kompetencijų vystymą, tobulindami vidinių Bendrovės veiklos procesų vadybą ir vystydami darbuotojų esmines kompetencijas. Taip pat veiklą vystysime tvarumo ir inovatyvumo kryptimi taikysime tvaraus verslo strategiją ir veiksmus, sieksime tvaraus vartojimo ir išteklių naudojimo gamybos procese, vykdysime mokslinės-techninės pažangos stebėseną, tyrimų technologijas keisime atsižvelgiant į pažangiausią pasaulinę praktiką ir mokslinius atradimus.

Siekiant įgyvendinti strategines kryptis, nustatyti pagrindiniai strateginiai tikslai 2022 – 2024 metų laikotarpiui. Šie tikslai leidžia subalansuotai siekti Bendrovės vertės didinimo, nes apima

visas svarbiausias Bendrovės valdymo sritis: užsakovų pasitenkinimą, veiklos efektyvumą ir organizacinę kultūrą.

(17 lentelė)

Strateginė kryptis/ tikslas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetai	Siektina reikšmė			Apibūdinimas
		2022	2023	2024	
Strateginė kryptis: Efektyvinti bendrovės veiklą					
<u>Strateginis tikslas:</u> Efektyvūs veiklos procesai	Sąnaudų/pajamų santykis, proc.	95	92	91	Numatoma efektyvinti paslaugų atlikimą, efektyviau išnaudoti turimus materialinius ir technologinius išteklius, skaitmeninti ir tobulinti darbo procesus, spręsti darbo funkcijų paskirstymo problemas, didinant darbuotojų produktyvumą
<u>Strateginis tikslas:</u> Efektyvus bendrovės valdymas	Pardavimo pajamos/vidutinis sąlyginis darbuotojų skaičius, tūkst. Eur	28,8	31,1	31,7	Sieksime užtikrinti aiškią valdymo struktūrą, efektyvų darbuotojų funkcijų vykdymą, diegsime naujus analizės metodus.
Strateginė kryptis: Būti pieno sektoriaus partneriu					
<u>Strateginis tikslas:</u> Pažangi ir patraukli pieno ir produktyvumo tyrimų sistema	Vidutinė vieno pieno gamintojo apyvarta, tūkst. Eur/ Vidutinis pieno gamintojų skaičius, tūkst. vnt.	457/ 12,9	508/ 11,7	544/ 10,7	Bendrovės teikiamos paslaugos sukomplektuotos pieno sektoriui, todėl augimo sieksime stiprindami kompetencijas pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų vykdymo ir laboratorinio darbo srityse. Diegsime naujų melžimo robotų ir pieno kiekio matuoklių kalibravimo veiklą ir antibiotikų likučių piene nustatymui gaminamus naujausius tarptautiniu mastu validuotus testus Delvotest T. Plėsimė akreditacijos sritį, nes pripažintų tarptautinių ar nacionalinių standartų bei metodikų taikymas skatina užsakovus pasitikėti laboratorijoje atliekamų paslaugų rezultatais.
<u>Strateginis tikslas:</u> Paslaugų pridėtinės vertės didinimas	Pajamos už komercinę veiklą, proc.	20,0	20,2	20,8	Tyrimų rezultatų panaudojimas ūkiuose labai svarbus, todėl sieksime suteikti papildomą informaciją apie teikiamas paslaugas: didinsime internetinės svetainės informatyvumą, sukursime pieninių veislių GPT analitinių ataskaitų programą, vykdysime paslaugų viešinimą ir reklamą, susitikimus, pasitarimus su užsakovais, sieksime sisteminius pieno mėginių tyrimų rezultatus pateikti greičiau, atliksime kliūčių valdymo analizę.

<i>Strateginė kryptis: Abipusės vertės tarp įmonės ir darbuotojo kūrimas</i>					
<u>Strateginis tikslas:</u> Motyvuojančios darbo aplinkos kūrimas	Darbuotojų kaita, proc.(savanoriškai išeinančių darbuotojų proc.)	≤ 10	≤ 10	≤ 10	Stiprinant organizacinę kultūrą, grįstą bendromis vertybėmis, bus kuriama patraukli darbo aplinka, skatinanti darbuotojų įsitraukimą ir įsipareigojimą kurti efektyviai dirbančią, kompetentingą įmonę. Bus stiprinama komunikacija, siekiant didesnio darbuotojų įsitraukimo, Bendrovės planų, rezultatų, pokyčių, veiklos komunikacija (aukščiausių vadovų pranešimai) darbuotojams vidinių mokymų metu.
<u>Strateginis tikslas:</u> Esminių kompetencijų išlaikymas ir ugdymas.	Vidutinis mokymo valandų skaičius vienam darbuotojui (vidut. sąlyginiam), val.	10	10,5	11	Mokymo ir kvalifikacijos kėlimo programos padeda nustatyti asmeninio tobulėjimo tikslus, veiklos prioritetus ir planuoti tolimesnius žingsnius įgyvendinant Bendrovės strategiją.
<i>Strateginė kryptis: Inovatyvus, tvarus vystymasis</i>					
<u>Strateginis tikslas:</u> Inovacijomis paremta investavimo strategija	Investicijų suma, tūkst. Eur/ Turto grąža (ROA), proc.	≤ 500 /6,8	≤ 400 /7,8	≤ 600 /8,8	Vykdoma mokslinės-techninės pažangos stebėseną, technologijos keičiamos atsižvelgiant pažangiausią pasaulinę praktiką ir mokslinius atradimus.
<u>Strateginis tikslas:</u> Tvarus veiklos vystymas	Valstybės valdomų įmonių gerosios valdysenos indekso dimensijos darnumas vertinimas	B	B+	A	Taikysime tvaraus verslo strategiją ir veiksmus, kurie patenkina Bendrovės ir jos suinteresuotų šalių poreikius. Vykdydysime aplinkosauginių, socialinių ir ekonominių poveikių analizę, kuri padėtų nustatyti, kokius poveikius Bendrovė daro bei kokiose srityse svarbiausia imtis veiksmų. Sudarę darnumo veiksmų žemėlapi stiprinsime atskaitomybės praktikas. Sieksime tinkamai valdyti galimas korupcines rizikas, korupcijos pasireiškimo tikimybės. Bus siekiama tvaraus vartojimo ir efektyvaus išteklių naudojimo gamybos procesuose, perkant mažesnę poveikį aplinkai darančius produktus, paslaugas ir darbus.

5.2. Planuojami veiklos rodikliai.

Bendrovės pagrindinių jos veiklą apibūdinančių rodiklių kitimas strategijos įgyvendinimo laikotarpiu:

(18 lentelė)

Rodiklio pavadinimas	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	Palyginimas, (+;- punkt.)		
					2022/ 2021	2023/ 2022	2024/ 2023
1. Įprastinių pieno tyrimų skaičius tenkantis 1-am pieno gamintojui, tūkst. vnt.	216,9	225,0	235,0	246,0	10,0	10,0	11,0
2. Vidutinė vieno gamintojo apyvarta, Eur	411,8	457,0	508,0	544,0	47,0	51,0	36,0
<i>Pardavimo pajamos, tūkst. Eur</i>	<i>5 888,9</i>	<i>5 895,3</i>	<i>5 945,2</i>	<i>5 826,1</i>	<i>31,9</i>	<i>49,9</i>	<i>-119,1</i>
<i>t. sk. pajamos iš papildomos ir komercinės veiklos, tūkst. Eur</i>	<i>1 124,1</i>	<i>1 179,8</i>	<i>1 202,0</i>	<i>1 209,0</i>	<i>81,4</i>	<i>22,2</i>	<i>7,0</i>
<i>Įprastinių pieno tyrimų skaičius, tūkst. vnt.</i>	<i>3 101,6</i>	<i>2 905,3</i>	<i>2 754,9</i>	<i>2 636,6</i>	<i>-170,5</i>	<i>-150,4</i>	<i>-118,3</i>
<i>Pieno pardavėjų skaičius, tūkst. vnt.</i>	<i>14,3</i>	<i>12,9</i>	<i>11,7</i>	<i>10,7</i>	<i>-1,4</i>	<i>-1,2</i>	<i>-1,0</i>
3. Tiriamųjų pieninių gyvūnų skaičius, tūkst. vnt.	129,9	127,1	125,8	125,2	-3,1	-1,3	-0,5
4. Pajamos už papildomus tyrimus ir paslaugas, proc.	19,1	20,0	20,2	20,8	1,3	0,2	0,6
5. Laiku pateikiami laboratorinių tyrimų rezultatai, proc.*	-	90,0	95,0	99,0	-	5,0	4,0
6. Grynas pelnas, tūkst. Eur	206,2	342,5	391,6	446,2	99,4	49,1	54,6
7. Grynas pelningumas, %	3,5	5,8	6,6	7,7	1,7	0,8	1,1
8. Nuosavo kapitalo grąža (ROE), %	5	8,1	9,0	10,0	2,2	0,9	1,0
9. Turto grąža ROA, %	4	6,8	7,8	8,8	2,1	1,0	1,0
10. Ilgalaikio turto apyvartumo koef.	1,9	1,7	1,7	1,6	-0,4	0,0	-0,1
11. Pardavimo pajamos vienam darbuotojui (vid. sąlyginiam), tūkst. Eur	26,9	28,8	31,1	31,7	2,0	2,3	0,6
12. Darbuotojų skaičius metų pabaigoje	266	249	232	223	-17	-17	-9
13. Patvirtintų pareigybių skaičius	242,4	226,7	211,4	203,4	-15,8	-15,3	-8,0
14. Vidutinis mėnesinis darbuotojų darbo užmokesčio dydis, Eur	1 374	1 441	1 511	1 520	67	69	9
15. Metinis darbo užmokesčio fondas (įskaitant soc. draudimą), tūkst. Eur	3 997	3 920	3 833	3 710	-77	-88	-123
16. Vidutinis mokymo valandų skaičius vienam darbuotojui (vidut. sąlyginiam), val.	9,7	10,0	10,5	11,0	0,3	0,5	0,5

*Nuo 2022 sausio mėn. bus trumpinami laboratorinių tyrimų rezultatų išdavimo terminai

Buvo įvertinti šie įvykiai ir prielaidos:

- Keitėsi daugelis įmonės veiklos rodiklių, nes nuo 2019-07-01 prijungus pieninių gyvūnų produktyvumo tyrimų ir kalibravimo laboratorijos veiklą, išaugo įmonės pajamos ir sąnaudos, padidėjo darbuotojų skaičius: nuo 129 iki 313 darbuotojų 2019 m., 2020 - 2021 m. sumažėjo iki 266 darbuotojų. Didžioji dalis GPT asistentų dirba nepilnu krūviu (etatu), Bendrovės vadovybė deda pastangas dėl darbo sąlygų darbuotojams sudarymo dirbant pilnu krūviu, todėl darbuotojų skaičius mažėja.

- Bendrovė įvykdys suplanuotas investicijas. 2021m. nenupirkti pieno sudėties ir somatinių ląstelių ir bendro bakterijų skaičiaus matuokliai pagal 2021 metų įrangos pirkimo planą, planuojama pirkimus įvykdyti 2022 m., įrangos vertė 740 tūkst. Eur. Suplanuotos investicijos, įvertinus nusidėvėjimą, įtakoja ilgalaikio turto augimą 2022 m. - 27,7 proc., 2024 m. - 32,6 proc. Investicijoms naudos nuosavas lėšas.

- Įvertinome Įprastinių pieno tyrimų skaičiaus mažėjimą dėl nuolatinio pieno gamintojų skaičiaus mažėjimo (10-12 lentelės), taip pat gyvūnų produktyvumo tyrimus dėl tiriamųjų gyvūnų skaičiaus mažėjimo (13 lentelė).

- Komercinių pieno tyrimų ir paslaugų skaičius augs, išskyrus aprūpinimo vienkartiniais indeliais ir mėginių formavimo ligų tyrimui, kurios mažės priklausomai nuo įprastinių pieno tyrimų skaičiaus kitimo.

- Siekiant išlaikyti pakankamą darbo vietų konkurencingumo lygį, Bendrovė didins darbuotojų pareiginio darbo užmokesčio dydžius. 2022- 2023 m planuojamas mėnesinio darbo užmokesčio indeksacijos dydis 5 proc. Metinio darbo užmokesčio fondas turėtų mažėti 2022 m. - 1,9 proc., 2023 m. -2,2 proc.. 2024 m - 3,6 proc., nes sumažintas pareigybių skaičius (etatų skaičius), sumažėjus atliekamų pieno tyrimų ir GPT skaičiui ir taip pat sumažintas darbuotojų skaičius dėl sistemingo darbo funkcijų optimizavimo, kai panaikintų pareigybių funkcijas perskirstome likusiems darbuotojams. Todėl planuojamas ir vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio didėjimas.

- Viešai skelbiamas ekonominės raidos scenarijus numato, kad kainų augimas bus spartesnis nei ankstesniais metais. Bendrovė tyrimo medžiagų ir priemonių brangimą įvertino pagal įvykusių ir vykdomų viešųjų pirkimų rezultatus bei faktines įsigijimo kainas. Todėl Bendrovė 2022 m. planuoja 0,6 proc. sąnaudų padidėjimą, tačiau dėl tyrimų apimčių mažėjimo ir veiklos efektyvumo didinimo sąnaudos mažės 2023 m. - 2 proc., 2024m.- 3,3 proc.

- Strategijos laikotarpiu kainodara sudaryta taip, kad Bendrovė įvykdytų jai iškeltus uždavinius, įpareigojimus ir užtikrintų Bendrovės veiklos tęstinumą. Bendrovė privalo uždirbti tiek pajamų, kad jų pakaktų padengti būtinausias veiklos sąnaudas, sumokėti įstatymais nustatytus mokesčius ir akcininko lūkesčius tenkinančią kapitalo grąžą į valstybės biudžetą. 2022m. nuo sausio mėn. pieno tyrimų komercinės veiklos paslaugų kainos vidutiniškai augs 15 proc. atsižvelgiant į tyrimų medžiagų kainas, darbo procesų ir technologijų pasikeitimą. 2022 m. gegužės mėn. planuojamas įprastinių tyrimų kainų kėlimas vidutiniškai vienam tyrimui 18 proc., 2023 m. – gyvūnų produktyvumo tyrimų kainos augs 6,5 proc., todėl pajamos 2023 m. 0,5 proc. padidės, tačiau 2024 m. dėl pieno gamintojų ir tiriamųjų gyvūnų skaičiaus mažėjimo laukiamos pajamos sumažės 1,9 proc.

- Įgyvendinus strateginius tikslus ir uždavinius, nuosavo kapitalo grąža per tris strateginio laikotarpio metus padidės nuo 8,1 proc. iki 10,0 proc., 2021 m. nuosavo kapitalo grąža buvo 5,0 proc. Tam įtakos turės efektyvumo didinimas dėl darbuotojų funkcijų ir valdymo struktūros pertvarkymo, logistikos padalinio darbo planavimo tobulinimo, tvarus išteklių naudojimo ir technologijų tobulinimas, naujų metodų diegimas bei kitų plane užsibrėžtų uždavinių vykdymas.

Įgyvendinus strateginius tikslus ir uždavinius bei pasiekus užsibrėžtus rodiklius, dividendai, kurie sumokami į valstybės biudžetą, per tris šio strateginio planavimo laikotarpio metus padidės daugiau nei 80 proc. (173 tūkst. Eur).

6. INFORMACIJA APIE SKAIDRUMO GAIRIŲ NUOSTATŲ LAIKYMAŠI

6.1. Informacijos atskleidimas.

UAB “Pieno tyrimai” vadovaujasi Bendrovių valdymo kodekso nuostatomis dėl informacijos atskleidimo, išdėstytomis šio kodekso IX principu („Informacijos atskleidimas“), kitomis Bendrovių valdymo kodekse nurodytus principus detalizuojančiomis nuostatomis, susijusiomis su viešu informacijos atskleidimu.

Informacija apie Bendrovės veiklą pasiekiami visuomenei ir viešai skelbiama interneto svetainėje adresu www.pieno-tyrimai.lt. Skelbiama informacija suskirstyta skiltimis: naujienos, teisinė informacija, struktūra ir kontaktai, veiklos sritys, administracinė informacija, kainos, duomenys, nuorodos, DUK ir prisijungimas registruotiems vartotojams.

Skelbiama ši informacija: LR žemės ūkio ministerijos nustatyti UAB „Pieno tyrimai“ tikslai, uždaviniai ir lūkesčiai, duomenys apie Bendrovę, valdybą ir vadovą, jos struktūra ir kontaktai, veiklos sritys, konkursai laisvoms darbo vietoms užimti, Bendrovės įstatai, veiklos ir finansinės ataskaitos, veiklos planai, socialinės atsakomybės politika, korupcijos prevencija, informacija apie

vadybos sistemą, darbo užmokestį, tarnybinį transportą, teisės aktų pažeidimus (jeigu tokie nustatyti), paslaugų kainas ir kita aktuali informacija. Šios interneto svetainės pagalba Bendrovė, užtikrindama konfidencialumą, teikia pieno supirkėjams ir pieno gamintojams duomenis apie pieno tyrimų rezultatus, išduoda elektroninius tyrimo rezultatų protokolus ir PVM sąskaitas – faktūras už atliktus pieno tyrimus ir kitas paslaugas.

6.2. Metinio pranešimo turinys.

Bendrovės 2021 m. metinis pranešimas parengtas vadovaujantis 2000 m. liepos 13 d. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835, 2001 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 reikalavimais ir Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr.1052.

6.3. Apskaitos tvarkymas ir finansinių ataskaitų rinkiniai.

UAB „Pieno tyrimai“ finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos, Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymais ir tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais (TFAS).

6.4. Metinių pranešimų ir finansinių ataskaitų rinkinių pateikimas.

UAB „Pieno tyrimai“ metinį pranešimą, metinių ataskaitų rinkinį, tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius, informaciją apie Bendrovės vykdomas funkcijas, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ūkio ministro patvirtintomis Valstybės valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijomis, ir nepriklausomo auditoriaus išvadas skelbia viešai interneto svetainėje.

Teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinus metinį pranešimą, metinių ataskaitų rinkinį ir informaciją apie vykdomas funkcijas, taip pat metinių finansinių ataskaitų nepriklausomo auditoriaus išvadą – ne vėliau kaip balandžio 30 dieną;

Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius skelbiame viešai interneto svetainėje PDF formatu:

- tarpinių (3 mėnesių) finansinių ataskaitų rinkinį – ne vėliau kaip gegužės 31 d.;
- tarpinių (6 mėnesių) finansinių ataskaitų rinkinį – ne vėliau kaip rugpjūčio 31 d.;
- tarpinių (9 mėnesių) finansinių ataskaitų rinkinį – ne vėliau kaip lapkričio 30 d.;
- tarpinių (12 mėnesių) finansinių ataskaitų rinkinį – ne vėliau kaip kitų metų vasario 28 dieną.

6.5. Informacija apie metinių finansinių ataskaitų auditą.

Metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditas atliekamas pagal Tarptautinius audito standartus. Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio auditą atliko nepriklausomi UAB „Apskaitos ir mokesčių konsultacijos“ auditoriai, su kuriais Bendrovės direktorius sudarė paslaugų teikimo sutartį audituoti 2021-2023 metų finansines ataskaitas. Audito įmonę atlikti 2021-2023 m. metinių finansinių ataskaitų auditus patvirtino Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras 2021 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr.3D-769 „Dėl audito įmonės patvirtinimo atlikti UAB „Pieno tyrimai“ 2021– 2023 m. metinių finansinių ataskaitų auditus“. Vieno metinio audito kaina 2,7 tūkst. Eur, kitų mokėjimų, paslaugų ar garantijų auditoriams nebuvo mokėta ar suteikta.

Finansinių ataskaitų auditas apima nepriklausomą finansinių ataskaitų ataskaitų patikrinimą ir išvados pateikimą, kurioje nurodoma, ar finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais tikrai ir teisingai parodo įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal taikomus finansinės atskaitomybės reikalavimus ir ar metiniame pranešime pateikti finansiniai duomenys atitinka metinių finansinių ataskaitų duomenis.

7. SVARBIAUSI ĮVYKIAI PO FINANSINIŲ METŲ PABAIGOS IKI ATASKAITOS SUDARYMO

1. Paskelbtas aukcionas dėl administracinės paskirties patalpų Vilniuje pardavimo.
2. Valdyba 2022 m. sausio 13 d. sprendimu Nr.26V – 1 patvirtino UAB „Pieno tyrimai“ 2022-2024-ųjų m. strateginį veiklos planą.
3. Nuo 2022 m. vasario 1 d. įsigalioja nauja Bendrovės organizacinė struktūra, kuri patvirtinta 2022 m. sausio 13 d. Valdybos sprendimu Nr.26V-2. Įkurtas Bendrųjų reikalų skyrius, atsisakyta administratoriaus, darbų saugos vadybininko, informacijos operatoriaus, taros paruošimo vadybininko pareigybių, sumažintas buhalterių skaičius, šių darbuotojų funkcijas perduodant kitiems Bendrovės darbuotojams, įsteigtos Bendrųjų reikalų skyriaus vadovo, vyr. laboranto pareigybės.
4. Direktorius 2022 m. vasario 22 d. įsakymu Nr.13V-0020 patvirtintos 2022 m. veiksmų planas 2022-2024-ųjų m. strateginio plano įgyvendinimui ir 2022 m. veiklos biudžetas.
5. Direktorius 2022 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. 13V-0009 patvirtintas UAB „Pieno tyrimai“ skundų nagrinėjimo tvarkos aprašas.
6. 2022 m. kovo 15 d. Valdybos sprendimu Nr. 26V-4 patvirtinta UAB „Pieno tyrimai“ rizikų valdymo politika.

Direktorė

Laima Urbšienė